

● **Dziś zaczynamy druk poszukiwanej książki**
Leszka Szumana "Astrologia i polityka" - Str. 13

ECHO TYGODNIA

Niezależny
 magazyn
 dla każdego

Nr 179 Toronto 20 - 26 marca 1986 Cena \$ 1.00

PODWYŻKA CEN W POLSCE

W sobotę 16 bm, już po zamknięciu sklepów, władze poinformowały o nowej podwyżce cen, obejmującej cukier, mleko i inne produkty nabiałowe, a także chleb i artykuły mączne. Ceny wzrosły od 9 do 11 procent. Artykuły monopolowe - wódka i inne alkohole - podrożały o 10 procent.

Jak podaje *New York Times*, chleb, mleko, masło, sery i inne wyroby mleczarskie podrożały o około 8 procent, cukier o 11 procent, alkohol o 10 procent.

Mięso podrożeje w sierpniu

Wraz z podwyżkami cen, władze ogłosiły, że ceny mięsa (które nadal jest na kartki) pójdą w górę w sierpniu br. a podwyżka ta wyniesie do 8 procent. I atem bieżącego roku mają też podrożeć węgiel, gaz i prąd. W ciągu sześciu miesięcy bilety kolejowe i autobusowe mają podrożeć o 15 do 20 procent.

Na początku czerwca cena masła wzrosła o 23 proc. Ceny tłuszczów o 76 proc. To tylko niektóre z podwyżek podstawowych artykułów.

W październiku ogłoszono nowe ceny kawy, benzyna i oleje podrożały o 20-30 proc.

W grudniu także ogłoszono wzrost czynszów za mieszkanie.

Protest

Gdańsk, niedziela, 16 III Po mszy wieczornej w kościele św. Brygidy odbyła się demonstracja przeciw podwyżkom cen.

Demonstranci utworzyli pochod i przechodząc ulicami miasta wznosili okrzyki **precz z podwyżkami cen, precz z nowymi cenami!** Po zakończeniu marszu, rozeszli się w spokoju.

Przewodniczący **Solidarności Lech Wałęsa** potępił podwyżki i oświadczył, że nie przyczynią się do rozwiązania problemów gospodarczych i społecznych. Polacy mają prawo protestować przeciwko podwyżkom cen, powiedział, i nie zamierzają ponosić kosztów lenistwa władz.

Wałęsa dodał, że on sam i inni działacze związku są do dyspozycji społeczeństwa, jeśli zadecyduje ono o podjęciu akcji protestacyjnej.

W niedzielę, rozmawiając telefonicznie z korespondentami zachodnimi, Wałęsa powiedział, że gnębiących polskie społeczeństwo problemów społecznych i gospodarczych nie da się rozwiązać przez ciągłe podwyższanie cen. Dodał, że protest przeciw podwyżkom byłby uzasadniony.

Zabrać ludziom pieniądze

Według komentatorów, wprowadzając najnowszą podwyżkę, władze chcą zabrać ludziom pieniądze zgromadzone w bankach, by nie kusiły i nie wywierały nacisku na pusty rynek. W uzasadnieniu podwyżki władze argumentują, że rosną koszty produkcji w rolnictwie. Ale nie wspomina się już, dlaczego rosną, nie informuje się szerszej publiczności o takich faktach jak to, że do ceny podstawowej ciągnika Ursus dolicza się 40 tys. zł na koszt napraw gwarancyjnych. Czyli, że chłop kupując ciągnik, natychmiast płaci ekstra 40 tys. za to, że ciągnik jest złej jakości. Do ceny soków wliczają się koszty butelek, które stanowią opakowanie zwrotne.

Warszawski korespondent *New York Times'a* napisał, że podnosząc ceny władze chciały zmniejszyć dopłaty do żywności przed przyjęciem PRL do Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Po wódkę

Pogłoski o podwyżkach rozeszły się w sobotę, przed sklepami ustawili się wielkie kolejki. W jednej z kolejek

czekający, na widok ciężarówki z wódką dla sklepu monopolowego, zdezerterowali i ustawili się przed samochodem w drugą kolejkę, w nadziei, że kupią wódkę od kierowcy.

Nawet opłaty za rejestrację psów

Warszawski korespondent *New York Times'a*

Kaufman przypomina, że z koncem 1985 znacznie podniesiono ceny papierosów, alkoholu, benzyny, opłat za oglądanie telewizji (coroczna opłata dla właścicieli telewizorów), a następnie ostro podniesiono czynsze za mieszkania, opłaty telefoniczne, opłaty za wywożenie śmieci a nawet opłaty za rejestrację psów.

Te poprzednie podwyżki wywoływały protesty w niektórych wielkich zakładach przemysłowych i kopalniach a w wielu przypadkach takich protestów, władze zaspo-koły żądania załóg.

Rząd ogłosił wiadomość o podwyżkach w sobotę o godz. 19 za pośrednictwem Radia Warszawa.

W ubiegłym roku powzki poprzedzono kampanią propagandową, „dyskusją” mającą stworzyć wrażenie konsultacji, teraz nie starano się stworzyć takich pozorów.

Stan pogotowia MO

Pierwsze pogłoski o planowanych podwyżkach rozeszły się w piątek, 14 marca. W sklepach obserwowano większy ruch i dłuższe kolejki.

Władze uzasadniły podwyżki wzrostem kosztów produkcji żywności, podkreślając konieczność podniesienia cen skupu dla rolników. Dla pokrycia kosztów produkcji powinno się, jak twierdzi rząd, ponieść ceny o 30 proc.

Wraz z podwyżką cen, wprowadzono stan pogotowia milicji. Pracownikom resortu odwołano urlopy.

Wałęsa powiedział, że ludzie mają pełne prawo do protestu w formie, jaką uznają za stosowną.

Obecnie w Polsce na żywność trzeba wydawać od 50 do 70 procent średniej pensji.

POLSKA UROCZYSTOŚĆ W LONDYNIE

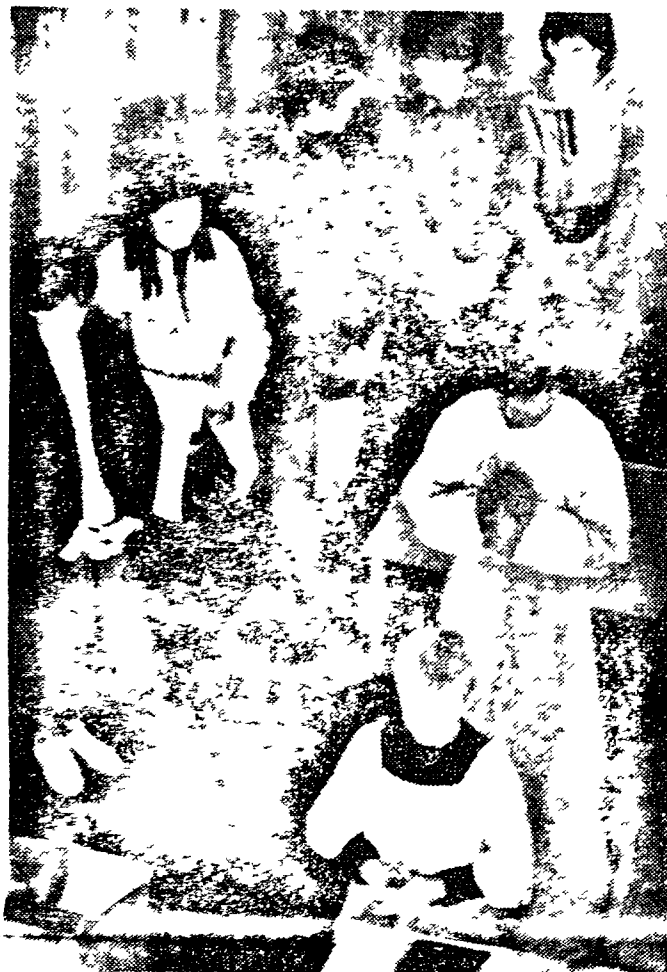
London, 16 III Emigracja niepodległościowa w Wielkiej Brytanii uczciła pamięć twórcy Legionów i pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego organizując nabożeństwa za spokój jego duszy w niedzielę poprzedzającą dzień jego imienin oraz urządzając w Londynie tradycyjny obchód w sali teatralnej Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego POSK.

Byli przedstawiciele organizacji społecznych, politycznych, kombatanckich, naukowych, zawodowych i młodzieżowych z seniorem emigracji Edwardem Raczyńskim na czele. Obok niego zajęły miejsca dwie córki Piłsudskiego: Wanda i Jagoda. Na sali było kilku byłych podkomendnych marszałka: m.in. generałowie Rudnicki, Czarnecki, Brochwicz, Myliński.

Wieczór zorganizował prezes londyńskiego Instytutu Józefa Piłsudskiego inż. Mieczysław Stachiewicz. Głównym prelegentem był Tadeusz Nowakowski, przybyły specjalnie z Monachium.

Specjalny numer

wielkanocny
Echa Tygodnia, o podwójnej objętości, ukaze się we czwartek, 27 marca.

Na zdjęciu: Pięc spośród sześciu kobiet, które w chwili obecnej prowadzą tygodniową głodówkę, w kościele pod wezwaniem św. Krzysztofa w Lesnej Podkowie pod Warszawą, w protestie przeciw aresztowaniu działaczy ruchu Wolność i Pokój. Po prawej ks. Leon Kantorski.

„Jestemy zdania, że pokój i wolność w naszym kraju zależą nie tylko od systemu, ale od pragnienia pokoju i wolności w sercu każdego człowieka” - oświadczyły protestujące kobiety.

TELEGRAM Z WŁOCH

Rzym, wtorek, 18 III Z nową interwencją w obronie polskich więźniów politycznych wystąpili włoscy związkowcy. Wielkie centrale związkowe CGIL, CISL i UIL są poważnie zaniepokojone stanem zdrowia swoich kolegów, działaczy Solidarności Bieleckiego i trzech innych głodujących więźniów i żądają położenia kresu znęcania się nad nimi. Włosi wysłali do PRL telegram podpisany przez kierowników wydziałów zagranicznych central związkowych.

SZEWARNADZE W WARSZAWIE

Warszawa, poniedziałek, 17 III Szef sowieckiego MSZ Szewardnadze przybywa do Polski z wizytą oficjalną. Informuje o tym agencja TASS, nie precyzując, jak długo potrwa wizyta. Upřednio informowano, że w drugiej połowie marca w Warszawie odbędzie się spotkanie ministrów spraw zagranicznych państw Układu Warszawskiego.

OJCIEC ŚWIĘTY ODWIEDZI SYNAGOGĘ

17 III Watykan oznajmił, że Papież Jan Paweł II odwiedzi w kwietniu synagogę w Rzymie.

Juz obecnie decyzję tę określa się jako doniosłą w historii stosunków katolicko-żydowskich. Rzecznik Watykanu powiedział, że Ojciec Święty uda się do synagogi 13 kwietnia. Kroniki dotychczas nie zanotowały takiego wydarzenia, lecz powiedział rzecznik, nie można stwierdzić z całą stanowczością, że ktoryś z papieży nie uczynił tego poprzednio.

UCHODŹCY Z CZECHOSŁOWACJI

17 III Ministerstwo spraw wewnętrznych Bawarii podało, że ze statku spacerowego, który przycumował do brzegu w Passau, na Dunaju zeszło dziesięcioro turystów czechosłowackich, którzy juz nie powrócili na statek.

Należeli do grupy 185 turystów, którzy udali się na zwiedzanie Monachium. Trzech obywateli czechosłowackich zwróciło się juz do władz RFN o azyl polityczny.

Parę tygodni temu, od podobnej wycieczki odłączyło się 14 obywateli czechosłowackich, 6 z nich poprosiło o azyl w RFN.

SWIAT

● **Tajemnicza sprawa M Medwida** Sowiecki marynarz, który powiedział władzom, że zmienił zamiar i chce powrócić do ZSRR, mógł nie być tą samą osobą, która wyskoczyła ze statku sowieckiego w Nowym Orleanie "Cos wydaje się być nie w porządku" - powiedział na początku marca senator G Humphrey, przewodniczący grupy 60 ustawodawców, domagających się przeprowadzenia śledztwa w tej sprawie Porucznik marynarki, James Geltz wykonał kilka zdjęć człowieka przesłuchiwanego na pokładzie sowieckiego statku przez przedstawicieli Departamentu Stanu Sugerują one, iż przesłuchiwaną osobą nie był Mirosław Medwid Geltz podzielił się swoimi spostrzeżeniami z dowódcą, który kazał mu oddać fotografie Gdy odmówił Geltz został aresztowany za odmowę wykonania rozkazu Gdy oddał zdjęcia został wypuszczony na wolność z naganą Jego służba w marynarce zakończy się w czerwcu Ponadto członek patrolu granicznego utrzymuje, że mężczyzna, który wyskoczył ze statku "Marszałek Koniew" liczył sobie około 5 stóp 10 cali wzrostu i wazył około 175 funtów, zaś osoba przesłuchiwana na statku była znacznie niższa i wazyła około 150 funtów Ponadto pierwszy mężczyzna mówił biegle po ukraińsku, podczas gdy przesłuchiwany na statku posługiwał się tym językiem z dużą trudnością Próbkę pisma Medwida z kolejnych dni różnią się zasadniczo, zdaniem grafologów Po wyskoczeniu ze statku Medwid błagał i prosił, aby mógł pozostać w USA, zaś rzekomy Medwid prze-

śluchiwany na statku utrzymywał, że sowiecki system jest dużo lepszy od amerykańskiego i zachowywał się arogancko Departament Stanu oświadczył, że podejrzewa o to, iż Mirosław Medwid został zamieniony na inną osobę są pozbawione podstaw Rzecznik Departamentu Stanu C Redman powiedział, że przedstawiciele władz, którzy przesłuchiwali sowieckiego marynarza w dniu 25 października i później 28 i 29 października ub roku twierdzą z całym przekonaniem, iż mieli do czynienia z tą samą osobą

● **Zwycięstwo prawicy w wyborach do Zgromadzenia Narodowego we Francji** W parlamentarnych wyborach we Francji zwycięstwo odniosła koalicja dwóch głównych partii konserwatyistów i kilku mniejszych ugrupowań prawicowych Partia Socjalistyczna utraciła więc większość parlamentarną, którą posiadała od 5 lat Po raz pierwszy w 28-letniej historii V Republiki prezydentem Francji jest przywódca partii nie posiadającej większości w Zgromadzeniu Narodowym Prezydent Mitterand, przywódca Francuskiej Partii Socjalistycznej ma jeszcze 2 lata do upływu prezydenckiej kadencji Prezydent Mitterand oświadczył, że zgodnie z tym co powiedział przed wyborami wyznaczy premiera z łona zwycięskiego ugrupowania Burmistrz Paryża i przywódca neogaullistowskiej Partii Republikańskiej J Chirac uchodzi za czołowego kandydata na premiera Ale Mitterand może się zdecydować na mianowanie premierem człowieka dającego większe szanse na mniejsze napięcia w rządzeniu krajem z socjalistycznym prezydentem i prawicowym premierem Nie wyklucza

się również rezygnacji Mitteranda, gdy stwierdzi on, że różnice pomiędzy nim a nowym premierem i parlamentem z obcą mu ideologiczną większością okazały się nie do przezwyciężenia Prawica zdobyła 289 miejsc poselskich w 577-osobowym Zgromadzeniu Narodowym Partia Chiraca zdobyła 148 miejsc, a jej sojusznika Związek Francuskiej Demokracji zdobył 127 mandatów 14 mandatów zdobyły różne, mniejsze, prawicowe partie sojusznicze Socjaliści zdobyli 198 miejsc poselskich, ich bliski sojusznik Lewicowa Partia Radykalna zdobyła 7 miejsc Mniejsze partie lewicowe zdobyły 10 miejsc Druzgocą porażkę poniosła Francuska Partia Komunistyczna, która zdobyła jedynie 35 miejsc Przywódca Narodowego Frontu Jean-Marie Le Pen oświadczył, że jego partii, która zdobyła 33 miejsca poselskie, udało się plan zadania decydującego ciosu komunistom Skrajnie prawicowy Front Narodowy Le Pena prowadził kampanię wyborczą pod hasłami antykomunistycznymi i antyimigranckimi, domagając się m.in. wydalenia z Francji większości kolorowych W poprzednim Zgromadzeniu Narodowym Front Narodowy nie miał ani jednego posła

● **Szwajcarzy nie chcą należeć do ONZ** Referendum ogólnonarodowe przeprowadzone we Szwajcarii w sprawie przystąpienia Szwajcarii do ONZ przyniosło jednoznaczny rezultat 75 7% głosów przeciwko przystąpieniu do ONZ i tylko 24 3% za Zaden z 26 kantonów wyborczych nie opowiedział się za przystąpieniem Szwajcarii do ONZ Frekwencja wyborcza była wyższa od przeciętnej frekwencji wynoszącej około 40% ogółu uprawnionych do głosowania i wyniosła nieznacznie ponad 50% Rząd szwajcarski przeprowadził długą kampanię na rzecz przystąpienia Szwajcarii do ONZ argumentując, że członkostwo w ONZ zwiększy wpływ Szwajcarii na arenie międzynarodowej Ale głosujący opowiedzieli się w sposób zdecydowany po stronie przeciwników przystąpienia do ONZ argumentujących, że uznana od roku 1815 na arenie międzynarodowej neutralność Szwajcarii uległaby zagrożeniu po przystąpieniu do ONZ Za ojca doktryny neutralności Szwajcarii uważany jest XV-wieczny pustelnik Nikolaus von der Flue

● **Ropa naftowa po 8 dolarów za baryłkę?** Szejk Ahmed Zaki Yamani, minister ropy naftowej z Arabii Saudyjskiej powiedział w Genewie po nadzwyczajnym spotkaniu ministrów ropy naftowej państw należących do OPEC, że jeśli państwa OPEC i inne państwa produkujące ropę naftową nie dojdą do porozumienia w sprawie cen ropy naftowej wkrótce może ona osiągnąć cenę 8 dolarów za baryłkę Przypomnijmy, że w grudniu ubiegłego roku cena ta kształtowała się na poziomie 30 dolarów za baryłkę, a obecnie na poziomie około 15 dolarów za baryłkę

● **Były prezydent Filipin Marcos zwrócił się do USA o udzielenie mu pomocy w uzyskaniu zgody na stałe osiedlenie się w Hiszpanii, Meksyku bądź Panamie** Hiszpania, najbardziej preferowana przez Marcosa, odmówiła jako pierwsza

● **Spotkanie Papież Jan Paweł II - przywódca ZSRR Gorbaczow?** Według źródeł dobrze poinformowanych w roku bieżącym dojdzie do spotkania w Watykanie pomiędzy Papieżem Janem Pawłem II a przywódcą ZSRR M Gorbaczowem Możliwość tego spotkania powstała po tym jak Gorbaczow przyjął w roku ubiegłym z rąk premiera Włoch B Craxi zaproszenie do złożenia oficjalnej wizyty w roku bieżącym we Włoszech Prasa włoska podała, że Prymas Węgier kardynał Laszlo Leka jest ogniwem łącznikowym pomiędzy Watykanem a Kremlem w tej sprawie Sam kardynał Leka zapytany o to odpowiedział, że nie ma w tej sprawie informacji z pierwszej ręki i zaprzeczył jakoby występuje jako ogniwko łącznikowe Ale Prymas Węgier dodał także, że "Ojciec Święty jest w domu dla każdego, kto zapuka do jego drzwi" Gdyby doszło do spotkania pomiędzy Papieżem Janem Pawłem II a Gorbaczowem byłoby to pierwsze spotkanie pomiędzy głową Kościoła katolickiego a przywódcą ZSRR od czasu spotkania między Chrzcizowem a Janem XXIII na początku lat 60-tych Dziennikarze włoscy przypuszczają, że Papież wykorzystałby ewentualne spotkanie z Gorbaczowem na uzyskanie zgody na złożenie wizyty na Litwie w 500-rocznicę obchodów chrześcijaństwa Poprzednio ZSRR nie zgodził się na tę wizytę

● **Prezydent Filipin Corazon Aquino zamroziła wszystkie konta bankowe oraz wartości byłego prezydenta Marcosa, jego rodziny oraz współpracowników** i zwróciła się do zagranicznych rządów o uczynienie tego samego kroku Rozpoczął się o zamrozeniu stwierdza, że rząd znajduje się w posiadaniu dowodów, że wartości te były nabyte na skutek niezgodnych z prawem działań Komisja rządowa badająca te wartości stwierdziła, że łącznie przekraczają one sumę 10 miliardów dolarów, prawie trzy razy więcej niż roczny budżet Filipin Przeciętna płaca wynosi na Filipinach mniej niż 50 dolarów miesięcznie, a 85% Filipinczyków żyje poniżej granicy nędzy

● **Irak stosuje bron chemiczną w wojnie z Iranem** Mianowany przez ONZ międzynarodowy zespół ekspertów ze Szwecji, Hiszpanii, Australii i Szwajcarii przebywający w Iranie od 26 lutego do 3 marca stwierdził jednoznacznie, że Irak stosuje bron chemiczną w wojnie z Iranem Eksperti stwierdzili, że Irak stosuje głównie gaz musztardowy oraz, że wiele razy zastosował gaz nerwowy

● **USA poleciły ZSRR redukcję sowieckiego personelu w ONZ o 38%** USA poleciły ZSRR by zredukował personel w sowieckiej misji dyplomatycznej w ONZ z 275 osób do 170 w ciągu najbliższych dwóch lat Rzecznik Departamentu Stanu C Redman oświadczył, że nawet po redukcji sowiecka misja w ONZ nadal będzie najliczniejsza Redman wyjaśnił, że decyzja o redukcji jest konieczna, gdyż liczba pracowników w sowieckiej misji jest bezpodstawnie wysoka i stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa USA Jest rzeczą wiadomą, że około 50% pracowników misji trudni się bezpośrednio szpiegostwem, a większość pozostałych im pomaga Agencja TASS oskarżyła USA o złamanie międzynarodowych porozumień w sprawie ONZ i zaprzeczyła, że wśród pracowników misji znajdują się sowieccy szpiegi Agencja nazwała amerykańską decyzję arbitralną i ostrzegła ad ministrację amerykańską, że stawia ona pod znakiem zapytania najbliższe spotkanie na szczycie

● **Pierwszy wahadłowiec wyleci dopiero za rok?** Przedstawiciel NASA W Graham powiedział komitetowi d/s Astronautyki Izby Reprezentantów, że pierwszy lot wahadłowca po tragedii "Challengera" możliwy byłby już za 6 miesięcy, ale NASA przewiduje pierwszy lot nie prędzej niż za rok Graham oświadczył także, że zastąpienie "Challengera" nowym wahadłowcem będzie kosztowało 2,8 miliarda dolarów oraz, że nastąpi odpowiednia modernizacja połączenia segmentów rakiet nosnych co będzie kosztowało około 350 milionów dolarów Astronauta G Fullerton powiedział w wywiadzie dla NBC, że od pewnego czasu było oczywiste, że w NASA zdobyła przewagę grupa, która chciała utrzymania harmonogramu lotów

● **W stolicy Iranu Teheranie kilka tysięcy kobiet ubranych w tradycyjne czarne stroje i uzbrojonych w pistolety maszynowe wzięło udział w marszu na ulicach miasta z okazji 2000 dnia wojny z Irakiem** Kobiety wznosiły okrzyki "Nie boimy się śmierci", oraz, że są gotowe na poświęcenie swych synów i mężów w celu wygrania wojny Na początku marca ajatollah Khomeini wezwał kobiety irańskie do przejścia przyskolenia wojskowego na wypadek gdyby zaszła konieczność obrony Republiki Islamskiej oraz do podnoszenia morale żołnierzy walczących na pierwszej linii frontu

MILCZĄCA WIĘKSZOŚĆ

W ogólnonarodowym referendum odbytym 12 marca Hiszpanie zdecydowali, że chcą pozostać w NATO 52,5% głosujących opowiedziało się za pozostaniem Hiszpanii w Pakcie Północnoatlantyckim, 39,8% głosujących było za wystąpieniem Hiszpanii z Paktu Referendum nie zostało zbagatelizowane przez Hiszpanów, wzięło w nim udział prawie 60% z 29 milionów uprawnionych do głosowania Rezultaty

referendum wykazały więc w sposób nie podlegający dyskusji jaka jest wola większości narodu hiszpańskiego Tym bardziej, że wiadomo iż większość 40% uprawnionych, a nie głosujących jest zdecydowanie pronatowska Są to bowiem ludzie z prawicy i w pobliżu prawicy, którzy usłuchali wezwania przywódcy prawicy i konserwatyistów Manuela Fragi do bojkotu referendum, które

ciąg dalszy na str 8

ECHO TYGODNIA

Wydają i redagują
JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS

Adres do wysyłki korespondencji ogłoszeń płatności rachunków
zamowien prenumerat

862 Tandridge Crescent, REXDALE, ONT M9W 2P2
TEL 743 - 5706 w godz 10 - 3 po poł
BIURO TORONTOSKIE
174 Maria St., Toronto, Ont M6P 1W4
TEL 766 - 3774

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$7 column inch ● Full page \$700 half page \$400
● Classified ads \$4 (up to 25 words) 5+ each additional word
● Box \$1.50 each issue

Redakcja zastrzeża sobie prawo do zmian i skróto w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$25 roczna \$50

Podwyżka

W Polsce trzeba teraz wydawać na żywność od 50 do 70 procent średniej pensji Proszę to porównać ze swoim północnoamerykańskim budżetem, choćby najskromniejszym

Kolejna podwyżka cen podstawowej żywności to kolejny krok, spychający Polaków w kraju w nędzę i zagroźający biologicznej substancji narodu Raporty o stanie zdrowia społeczeństwa (str 4) są tego jaskrawym dowodem Niedozwolenie jest jedną z głównych przyczyn niepokojącego procesu osłabiania siły żywotnej Polaków

W czasach, gdy gruźlica, w cywilizowanych krajach, stała się zjawiskiem egzotycznym, Polacy stają się społeczeństwem zagrożonych gruźlicą i gruźlików Brud i brak elementarnego wyposażenia lecznictwa sprawiają, że co roku dziesiątki tysięcy umierają na żółtaczkę zakazną i zatrucia pokarmowe

Świat powinien o tym wiedzieć, pamiętać i zdawać sobie sprawę, że dzieje się to za sprawą Moskwy i jej pełnomocników, rządzących w Warszawie Powinien wiedzieć i dla własnego dobra i dla dobra Polaków

Jacek Adolf

MORDERSTWO — CZYSTY ZYSK

✓ Sąd apelacyjny w Kolumbii Brytyjskiej uznał, że rodzina mordercy Clifforda Olsons - może zatrzymać pieniądze, które otrzymał od policji za udzielenie informacji o szczegółach zbrodni. Policja zapłaciła mordercy 100 000 dolarów, między innymi za wskazanie miejsca ukrycia ciała ofiar.

Rodziny zamordowanych, uznali sędziowie, nie mają prawa do tych pieniędzy.

Sędzia sugerował, że ze względów moralnych RCMP powinna wszcząć kroki prawne w celu odzyskania pieniędzy. Występujący w sądzie rzecznik RCMP stwierdził, że policja nie ma takiego zamiaru.

LUKSUS WIĘZIENIA

✓ Nie do uwierzenia Kanada należy do krajów rozwiniętych, o najwyższej liczbie więźniów.

Zapewnienie odpowiedniego standardu pensjonariuszom zakładów karnych poważnie obciąża budżet państwowy. W latach 1984-85 wydano 751 milionów na ten cel przy dodatkowych funduszach prowincji podobnego rzędu.

Wicepremier Eric Nielsen, prezentując możliwości ograniczenia wydatków budżetowych, sugerował, że pieniądze przeznaczane na więziennictwo są często trwonione, nie spełniają swego przeznaczenia, nie służą rzeczywistej pomocy więźniom. 40 procent uwięzionych to analfabeci, narkomani i alkoholicy, osoby niewykwalifikowane, medycznie społecznie. Większość jest całkowicie niedostosowana do życia w rodzinie i społeczeństwie.

Więzienia w Kanadzie należą do najbardziej luksusowych na świecie. Pojedyncze cele są wprawdzie małe (do 20 m kw), ale jasne, wyposażone w wygodne meble, z radiem i telewizorem. Budowa takiej celi kosztuje według danych rządowych ok. 200 000 dolarów. Koszty utrzymania więźniów należą do wysokich. Dla wielu z nich odsiadanie kary jest okresem najwyższego standardu wyżywienia. Niestety, przy wszystkich tych humanitarnych rozwiązaniach Kanada ma wciąż wysoki wskaźnik recydywistów. Nielsen twierdzi, że nie stac nas na luksus utrzymywania więziennictwa na obecnym poziomie i proponuje poważne obciążenie wydatków federalnych na ten cel.

GŁODÓWKA NA KATIMAVIK

✓ 10 lat temu wprowadzono do Kanady oryginalną formę obozów młodzieżowych, tzw. program Katimavik. Jego uczestnicy pracowali za darmo w różnych miejscach Kanady, otrzymując w zamian wyżywienie i szansę bezpłatnego zwiedzenia kraju. Jednym z twórców programu był senator Jacques Hebert, - liberal. Niedawno rząd konserwatywny ogłosił, że w ramach oszczędności państwowych likwiduje Katimavik. W odpowiedzi Hebert rozpoczął protestacyjną głodówkę, urzędując 24 godziny w spiworze w hallu senatu. Głodówka nie znalazła jednak zrozumienia i poparcia u własnej partii. John Turner, przywódca liberalów oświadczył, że akcja senatora nie była uzgadniana z partią. Senator Hebert postanowił trwać w sa-

moudręczeniu. Odwiedzający go podpisują petycję do rządu.

NA BASTION SOCJALDEMOKRATÓW

✓ Wybory w Manitobie odbędą się 18 marca. Prowincja rządzi NDP z premierem Howardem Pawleyem od czterech lat. W Manitobie 32 okręgi są kontrolowane przez NDP, a 22 przez Torysów. Konkurentem Pawleya będzie przywódca konserwatystów w prowincji Gary Filmon.

ZNALEZLI REZERWY

✓ Rząd w Ottawie zabrał się ostro za realizację jednego z punktów ostatniego budżetu - obciążenia 5 milionów dolarów wydatków rządu 122 ochotników i 100 pracowników służb publicznych. Wykonało zadanie zbadania marnotrawstwa i możliwości obciążenia wydatków w 989 programach rządowych. Operacja rozpoczęła się jesienią 1984 roku i obecnie wicepremier Eric Nielson dysponuje jej rezultatami. Panuje przekonanie, że Wilson opracowując swój budżet korzystał z materiałów, zgromadzonych przez Nielsena.

LEKARZE WALCZĄ O SWOJE

✓ Kanadyjski Związek Lekarzy nie ustaje w walce o dodatkowe dochody dla swych członków. Skierował ostatnio pismo do rządu ontaryjskiego, by wstrzymał ustawę nr 94 do czasu niezależnych decyzji sądów w tej sprawie. Lekarze wystąpili na drogę sądową, by ustalić czy Canada Health Act i Bill 94 są zgodne z kartą praw. Obawiają się, że ustawy zaostrożą biurokratyczną kontrolę nad lekarzami i są pierwszym krokiem ograniczenia ich profesjonalnej swobody. Obecnie w Kanadzie tylko w trzech prowincjach lekarze mogą pobierać wyższe honoraria od przyjętych przez system ubezpieczeń. Od wprowadzenia w ubiegłym roku ustawy Canada Health Act, prowincje płacą karę rządowi federalnemu za to, iż zamieszkujący je lekarze pobierają prywatne honoraria. Ontario płaci karę w wysokości 4 4 miliona miesięcznie.

KOBIETY W KOSCIELE

✓ Dla rozwiedzionych, żyjących w konkubinacie i samotnych matek wyznania katolickiego zabłysło światło nadziei. Biskupi prowincji Quebec oświadczyli, że nie czyniąc odstępstwa od nauki Kościoła będą czynić starania u władz kościelnych by włączyć te osoby do udziału w sakramentach świętych. Równoległe ze spotkaniem biskupów miała miejsce w Quebecu konferencja świeckich pracowniczek kościoła, która uchwaliła iż należy domagać się od Watykanu święcen kapłanskich dla kobiet. Wobec quebeckich spotkań najwyższe władze Kościoła w Kanadzie nie ustosunkowały się oficjalnie.

NOWY PREZYDENT RP

W czasie uroczystości Noworocznych, 1986, Prezydent Rzeczypospolitej, Edward Raczyński, oświadczył publicznie, że kadencja piastowania przez niego najwyższego Urzędu Rzeczypospolitej Polski, kończy się w kwietniu br. Równocześnie oświadczył, iż wypełniając obowiązki nałożony na niego przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polski, z roku 1935, Artykuł 24, mianuje swoim następcą na tym Urzędzie Pana Kazimierza Sabbata, dotychczasowego Prezesa Rady Ministrów Rządu RP.

Przekazanie Urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polski odbędzie się w dniach 8-9 kwietnia br., w Londynie, w Anglii, 43 Eaton Place, London, SW1X 8BX.

Zawiadania
Ks Franciszek J. Pluta
Delegat Rządu RP

POLSKIE MUZEUM W RAPPERSWILU

Przypominam przyjaciół i sympatykom Polskiego Muzeum w Rapperswilu o zobowiązaniach w stosunku do tegoż Muzeum.

Z przykrością stwierdzam, że wpłaty na Muzeum spadły drastycznie. Od czerwca 1985 roku do dnia 8 marca 1986 roku, wpłynęło tylko \$ 160 00 - w chwili, jak ukazuje się ten komunikat w prasie polskiej, jest na koncie w Credit Union - \$ 174 29 z odsetkami.

Apeluję gorąco do Organizacji polonijnych, do przyjaciół i sympatyków Polskiego Muzeum w Rapperswilu o wyrównanie swych zaległości - niech pamięć o tym wspomniałym filarze kultury polskiej nie zagi-

nie. Apele moje mogą tylko przekazywać przez prasę polonijną, jest bowiem niemożliwością wysłać apele i przypomnienia indywidualnie ze względów na koszty pocztowe.

Zbigniew J. Giera
Delegat Muzeum
na Kanadzie

KOMUNIKAT

Kongres Polonii Kanadyjskiej - Okręg Toronto
W związku ze staraniami podjętymi przez KPK Okręg Toronto, w celu łączenia rodzin obywateli kanadyjskich i osób posiadających status "Lander Emigrant", pochodzenia polskiego, wszystkie osoby mające trudności ze sprowadzeniem najbliższej rodziny z Polski, proszone są o skontaktowanie się do dnia 20 marca br. z Biurem KPK Okręg Toronto, przy 206 Beverley Str., lub telefonicznie pod numerem 979 - 9634, od poniedziałku do piątku, w godz. od 10 rano - 4 po poł.

KPK - Okręg Toronto

Formalności związane ze sponsorowaniem uchodźców polskich, będących poza granicami Kanady, załatwiane są przez biuro Kongresu Polonii Kanadyjskiej - Okręg Toronto we wtorki 10 30 - 15 00 i czwartki od 12 18 30 przy 206 Beverley Str Toronto.
Informacje telefoniczne - 979 - 9634 oraz 979 - 9639
KPK Okręg Toronto
169 180

SPÓR PAWŁA Z KWAŚNYM GAWŁEM

Konflikty terytorialne w rozwiniętym świecie zachodnim jakby ustały, a na ich miejsce weszły nowe, równie nietłumione do rozstrzygnięcia - pretensje o wzajemne zanieczyszczanie środowiska. Sprawa wydaje się z pozoru tylko lotna i nieuchwytna. Dym, smród i pomyje sąsiadzkie, które lądują w naszym ogrodku to nie taki znowu abstrakt. Sąd nakazuje sąsiadowi, by nie zatrzymał nam życia. Gorzej, gdy tym sąsiadem jest duży bogaty zakład, a już bardzo źle gdy spor o smietnik toczą państwa.

Kanada od lat prosi USA, żeby zmniejszyła emisję trucizn, które powstają w wyniku spalania węgla kamiennego. Wiszą sobie one w powietrzu czas jakiś, aż zbierze się na deszcz i wtedy spadają na ziemię wraz z nim. Deszcz ten jest kwaśny w odczynniku i robi wiele szkód.

Więcej tego pada w produkującym deszczu USA - bo szkody oblicza się tam na 5 miliardów rocznie - Kanada przez sąsiedzki deszcz traci 250 milionów w postaci uszkodzonych łąk, upraw i lasów.

Technika Pawła ze słynnej przepowiedni o sąsiadach mało

skuteczna. Paweł wprawdzie może usiąść na komodzie, ale Gawłowi nic kapac po głowie nie będzie. I tak Mulronej pojechał do Reagana wymoc na nim, by zrobił coś konkretnego w sprawie deszczu. Mulronej odgrażał się podczas kampanii wyborczej, że on już to załatwi. Liberalowie przez lata cichej dyplomacji wymogli na Amerykanach praktycznie niewiele. Publicznie więc czeka na ostrą wymianę zdań. Zwłaszcza działacze ochrony środowiska. Jakkolwiek gromko jednak krzyknie Mulronej, skazany jest na tyle ile sąsiedzka łaska da. Do 400-tysięcznego programu badań nad ograniczeniem emisji powstałych przy spalaniu węgla może dodac parę groszy. A już na pewno nie miliony postulowane w raporcie Davisa. Z tego punktu widzenia jakkolwiek bunczuczne były dawne zapowiedzi Mulroneja, jego rozmowa z Reaganem nie jest, wbrew temu co twierdzi Star, testem polityki konserwatystów. Okazuje się bowiem, że w kontaktach sąsiedzkich nie ważne w jakiej partii jest Paweł. Ważne ze jest na gorze. A Paweł musi na parterze.

GRAFA

UWAGA !!!

Msza św. za Ojczyznę

wyjątkowo w niedzielę Wielkanocy odprawiona będzie o godz. 12-ej w południe w kościele św. Teresy, na Lakeshore Blvd West - rog 10th Street. Parking bez ograniczeń przy fabryce Goodyear. Prosimy o jak najliczniejsze przybycie.
Duchowienstwo Rz. Kat
i Komitet Organizacyjny

UWAGA CZYTELNICY

Nowe punkty sprzedaży Echa Tygodnia

White Oak
Delicatessen & Restaurant
149 E. Lakeshore Rd. OAKVILLE
Doskonale polskie drugie śniadania,
świeże wędliny i biały polski ser.

W pobliżu DUFFERIN-JAMESON
62 Springhurst Ave.
A & B MILK STORE

WEST MALL / BLOOR
290 The West Mall
PLAZA - Kwaciarnia
ALANA'S FLOWERS, tel. 626-6366

WESTON, Toronto
263 DIXON RD.

CICHA WALKA Z KOŚCIOŁEM

Mozna zauważyć, że od pewnego czasu wysiłki osrodków dezinformacji na temat stosunków kościół-panstwo wzmogły się poważnie. Jeżeli prasa oficjalna w kraju nie poprzestawała na rutynowych atakach antyreligijnych, dyskusjach wokół zagadnień etyczno-filozoficznych, czy problemach religioznawczych, przy czym wnioski o wyższości etyki socjalistycznej, to znaczny marksistowsko-leninowskiej, konczy rytualnie każde wystąpienie, to jednak to co było przeznaczone dla opinii międzynarodowej, przybierało ton bardzo umiarkowany. Słownictwo starannie dobrane miało stworzyć wrażenie, że stosunki między kościołem, czyli społecznością wiernych, a państwem, czyli aparatem władzy pozostającym całkowicie w ręku partii, układają się normalnie.

To prawda, że nic nie zakłóca, poza nielicznymi duchownymi którzy nie rozumieją sytuacji ani historycznej ani geopolitycznej, współistnienia pokojowego między rządem, zabiegającym o normalizację, na obecnym etapie także w stosunkach dyplomatycznych, a kościołem w Polsce czy też kościołem rzymskokatolickim w ogóle. Ta dwutorowość polityki wyznaniowej PRL widoczna jest na podstawie następujących faktów

Poufne rozporządzenie

● Do walki ze społecznością katolicką używa się kanałów rozporządzeń poufnych, które obejmują dyrektywy przeznaczone dla cenzury prasy i widowisk, dotyczących poszczególnych grup społecznych jak nauczycieli, środowisk twórczych, artystów, pisarzy, ludzi sztuki itp. Domagają się przeprowadzenia rozmów i podpisywania deklaracji niezgodnych z sumieniem przesłuchiwanych i godzących w podstawowe prawa człowieka.

Podobnie sprawa wygląda z ludźmi, sprawującymi odpowiednie stanowiska w administracji państwowej i to często na szczeblu gminnym.

Rozporządzenia poufne pozostawiają duży margines arbitralności, wykorzystywanej często do mniej lub bardziej osobistych porachunków. Nauczyciele szkół wszystkich stopni stanowią pod tym względem uprzywilejowaną grupę, którą partia usiłuje duchowo zmiewolic i wbrew ich sumieniu oraz przekonaniom włączyć do realizowania narzuconego szkolnictwu programu nauczania i wychowania - marksistowsko-leninowskiego.

Innym skutkiem poufnych rozporządzeń jest usuwanie duchownych ze wszystkich możliwych terenów ich posługi religijnej poza parafią. W czasie Solidarności do wielu szpitali i zakładów leczniczych wrocili kapłani oraz pojawiły się kaplice na terenie obiektów leczniczych. Tej sytuacji początkowo nie zmienił stan wojenny, ale z czasem, pod pozorem przeprowadzanych remontów, kaplice zostały zamknięte, krzyże, podobnie jak i w szkołach, znikają ze ścian. A przy użyciu podstępnych argumentacji, przy stosowaniu zwolnień z pracy, łamie się sumienia pracowników służby zdrowia lub nauczycieli. Zdarza się także, iż mianowany przez kościół na miejsce odwołanego, nowy kapłan szpitalny, nie otrzymuje już zatrudnienia.

Władze lokalne powołują się na rozporządzenia odgórne, u góry *noblesse oblige*, załatwia się sprawę pozytywnie, ale na mocy rozporządzeń poufnych nie ma ona z kolei skutku na dole. Oficjalnie utrzymuje się poprawne stosunki, a nieoficjalnie uprawia się walkę z kościołem, łamiąc sumienia własnych obywateli.

Na zewnątrz, w opinii międzynarodowej, osrodki oficjalnej dezinformacji zabiegają o ukształtowanie opinii, że stosunki między kościołem a państwem socjalistycznym nie napotykają na żadne trudności. Gen. Jaruzelski, udzielając wywiadów tak w Moskwie jak i w prasie zachodniej, najpierw w prasie włoskiej a ostatnio w paryskim *Le Monde*, zapewniał wszystkich, że na linii kościół-panstwo nic się nie dzieje. Temu czy owemu korespondentowi zachodniemu podsunęto wiadomość do opublikowania, że normalizacja na linii kościół-panstwo panuje w Warszawie, a Rzym już się przygotowuje do przyjęcia gen. Jaruzelskiego na audiencji u Papieża. Ta wiadomość, sugerowana przez zachodniego dziennikarza z Warszawy przez około tygodniem, została poprzedzona niespotykanym jak dotąd wywiadem specjalisty do walki z religią, Wiktorem Iwanowiczem Gorodaszem, dyrektorem Instytutu do Spraw Ateizmu przy Akademii Nauk w Moskwie, opublikowanym na łamach 8 numeru tygodnika *Famiglia Christiana* we Włoszech. Wiktor Gorodasz powiedział dosłownie: „Nie widzę żadnego powodu do sprzeciwu wobec wizyty Papieża w ZSRR, nawet w najbliższym czasie, ale to ode mnie nie zależy”.

Młodzieżowy miesięcznik włoski *Trenta Giorni*, z marca br., komentując wypowiedź dyrektora Instytutu do Spraw Ateizmu w Moskwie zauważył, że jego wypowiedź ma charakter wyłącznie propagandowy, na użytek Zachodu, który ostatnio dowiedział się niemal o sytuacji religii i łamania praw sumienia oraz przekroczeniu w tym zakresie w Sowietach Grzechnościowe frazesy propagandowe mają na celu przysłonić smutną rze-

czywistość i przesładowanie obywateli za przekonania religijne, które wcale w Sowietach nie ustają.

Rząd gen. Jaruzelskiego odwołuje się coraz głośniejszo do wzorów sowieckich. W deklaracjach, mnożonych na użytek zewnętrzny, stara się przekonać opinię publiczną o tolerancji, o poszanowaniu rozdziału kościoła od państwa, o wolności religii i przekonania, o wolności nauczania religii. Ale jednocześnie na wewnątrz prowadzi zdecydowaną politykę wyznaniową, ograniczającą swobodę i działanie kościoła jako społeczności wiernych.

Biskupi

„Tego nie wolno czynić żadnej władzy”

Głos biskupów, zebranych na 212 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski (zakonczonej 13 marca) wyrażony w komunikacie podanym do publicznej wiadomości, jak zawsze jest nader wymowny. Od dawna już, prawie od kilkunastu miesięcy, biskupi nie informowali narodu i opinii światowej o braku właściwego stosunku państwa do tego, czego kościół broni, czego domaga się od państwa, a czego przecież oczekuje społeczeństwo katolickie w Polsce.

Komunikat wymienia kolejno: „Stwierdzono tendencje ograniczania budownictwa sakralnego przez władze administracyjne, niekiedy bardzo dotkliwie. Szkoła staje się znów, niestety, pod hasłem świeckości, terenem intensywnej propagandy ateizmu, zamiast pełnić rolę współzgodną wobec wychowania w rodzinie. Sprzeciw wzbudza również prowadzona ostatnio akcja tak zwanej weryfikacji nauczycieli, która w wielu wypadkach łamie ich sumienia i godzi w podstawowe prawa ludzkie. Od pracowników szkolnictwa i oświaty żąda się wychowania dzieci i młodzieży według programu ateistycznego. Tego czynić nie wolno żadnej władzy”.

Biskupi piszą dalej:

„W sytuacji, kiedy kraje przeżywają głęboki kryzys gospodarczy, niezrozumiałe jest stosowanie ucisku ideologicznego i politycznego. Nikomu też nie służy więzienie ludzi z powodów politycznych. Episkopat docenia wysiłki zarówno grup społecznych jak i organizacji, zmierzających do podniesienia poziomu moralnego społeczeństwa i do pomnożenia dobrobytu kraju”.

Jak widać, Episkopat, chociaż o tym nie mówi dosłownie, nie zrezygnował z projektu fundacji rolniczej, ale ubolewa tylko, że na skutek walki i nieufności ideologicznej ze strony rządu, projekt fundacji rolniczej proponowany przez stronę kościelną, dusi się gdzieś w szufladach państwowych.

Nie deklaracje słowne, ale fakty mogą przyczynić się do poprawy stosunków kościelno-państwowych w Polsce, na czym skorzystałby cały naród, a w stosunkach międzynarodowych Polska. Ale słowa bez faktów tutaj nie wystarczają. Unosi je wiatr historii i odślania smutną rzeczywistość, która się pogarsza.

KS STANISŁAW LUDWICZAK, RWE

PLENUM KC DALSZA SOWIETYZACJA?

W ubiegłym tygodniu odbyły się dwudniowe obrady XXV Plenum Komitetu Centralnego PZPR. Dwudniowe obrady podsumował Jaruzelski. W piątek 14 marca Radio Warszawa nadało następujące streszczenie wypowiedzi Jaruzelskiego:

„W głębokiej refleksji nad przebiegiem i dokonaniem XXVII Zjazdu KPZR, podkreślił Wojciech Jaruzelski między innymi pryncypialność w stawianiu problemów, odwagę i rozmach w formułowaniu celów, konsekwencję w dążeniu do ich realizacji. Z przebiegu i dokonania XXVII Zjazdu KPZR powinniśmy wyciągnąć w naszej kampanii przedjazdowej konkretne wnioski, tak w sformułowaniu programu i określeniu celów, jak i metody i sposobu ich osiągnięcia czy też stylu działania naszej partii”.

Tak więc, generał kaze się wzorować na partii sowieckiej zarówno w programach i celach jak i w metodach stosowanych w PRL. Dawno już nie było takiej otwartej, wiernopoddanej deklaracji.

Niektórzy komentatorzy są zdania, że przytoczona wypowiedź Jaruzelskiego jest zapowiedzią dalszego kursu władz PRL.

Przypominają, że podstawą polskiego Października 56 roku i deklarowaną zasadą sprawowania władzy przez rządzące od tamtego czasu ekipy partyjne, była zasada wspólnoty celów całego obozu socjalistycznego przy odmienności - jak to określano - uwzględniania narodowej specyfiki w sposobach ich realizacji. Mówiło się więc o polskiej, węgierskiej, czy czeskiej drodze do socjalizmu. Wprowadzona potem przez Breżniewa zasada ograniczonej suwerenności państw obozu, nie zniweczyła całkowicie tej zasady, przynajmniej w Polsce, gdzie przecież miał miejsce i nieudany gierkowski eksperyment gospodarczy i masy znacznie głębsze konsekwencje społeczne precedens legalnego istnienia i działania Solidarności. W tym zresztą czasie dochodził do władzy gen. Jaruzelski, który najpierw, jako premier, po-

tem jako pierwszy sekretarz partii, często odwoływał się do kategorii narodowego interesu i patriotycznych uczuć społeczeństwa polskiego. Nawet zamach grudniowy przedstawiał jako rodzimy pomysł rządzącej ekipy. Wygląda na to, że obecnie z patriotycznych apeli generała zostały tylko rogatywki na głowach żołnierzy.

Trzeba kupować członków

Często przewijającym się tematem na ostatnim Plenum partii była sprawa kadr partyjnych. Jak mówił w czasie plenarnej dyskusji płocki sekretarz partii Adam Bartosiak: „Prowadzenie planowej polityki kadrowej wymaga od nas stworzenia rezerwy kadrowej. Rezerwa ta nie może istnieć tylko na papierze. Ludzie znajdujący się na tej liście powinni zajmować określone stanowiska kierownicze”. Postulat wyrażony jest jasno: Zeby utrzymać ludzi w partii i przyciągnąć do niej nowych kandydatów, trzeba ich czymś kupić. Wygląda na to, że dysponując leninowską dialektyką marchewki i kija, wobec swoich ludzi partia będzie sięgać częściej po marchewkę. Będzie to zapewne tym łatwiejsze, że w sytuacji zmniejszania się partyjnych szeregów, łatwiej będzie oferować kierownicze stanowiska tym, którzy zdecydowali się w partii pozostać. A niezdecydowanych jest, jak się wydaje, w PZPR sporo.

Z wystąpienia sekretarza KC partii Włodzimierza Mokrzyńszczyaka wynika, że przed Plenum przeprowadzono 970 tys. rozmów z członkami i kandydatami partii, a więc niemal z połową jej członków. Zapewne rozmawiano z tymi, którzy sami zgłaszały jakies wątpliwości lub wobec których odpowiednie komórki partyjne wysuwały zastrzeżenia.

STAN ZDROWIA POLAKÓW

Dotarły na Zachód dwa, pochodzące z różnych źródeł, dokumenty o zdrowotności społeczeństwa polskiego.

Tematem tym zajmują się dwa zespoły ekspertów, związany z Solidarnością zespół publikujący wyniki swoich badań na łamach podziemnych *Zeszytów niezależnej myśli lekarskiej*, oraz pracujący pod firmą Polskiej Akademii Nauk. Koncept Prognozowania Perspektywicznego Rozwoju Kraju *Polska 2000*. Dokument pierwszy zajmuje się opisem stanu zdrowia społecznego. Drugi zaś skupia się na prognozach dotyczących Polski. Jaka będzie w roku 2000. Oba raporty wzajemnie się uzupełniają co do diagnozy stanu obecnego i wniosków na przyszłość.

Oto stan rzeczy, zarysowany w *Zeszytach niezależnej myśli lekarskiej*. Zły ogólnie stan zdrowotny polskiego społeczeństwa, wyrażający się wysoką zachorowalnością, m.in. na choroby, które w rozwiniętych krajach zachodnich nie stanowią obecnie problemu społecznego, a także wysoki, proporcjonalnie do liczby ludności, wskaźnik zgonów w Polsce, wynikający z postępującej degradacji środowiska naturalnego, złych warunków mieszkaniowych, sanitarnych i z niewłaściwego odżywiania się.

Gruźlica

Notuje się nawrot chorób charakterystycznych dla społeczeństw biednych - gruźlicy, żółtaczki zakaznej, schorzeń przewodu pokarmowego, występujących coraz częściej w postaci ognisk epidemicznych. Wskaźnik zachorowań na gruźlicę utrzymuje się w ostatnich latach na poziomie 70-80 zachorowań na 100 tys. ludności, co oznacza 25 tys. nowych zachorowań rocznie, podczas gdy w krajach takich jak Szwecja, Norwegia, Dania, Holandia, czy Anglia, gruźlicę wyeliminowano zupełnie.

Raport lekarzy niezależnych zwraca uwagę na fakt, że oficjalne dane, dotyczące gruźlicy są zanizane i okresowe badania radiofotograficzne obejmują coraz mniejszą liczbę ludności. Coraz więcej natomiast przypadków gruźlicy ujawnia się już tylko w wyniku badań posmiertnych.

Szczególnie niepokojący jest wzrost zachorowań na gruźlicę wśród małych dzieci. W latach 1976-79 zachorowalność w tej grupie wzrosła o 18 procent. W Polsce jest stale około 100 tys. prątkujących, zaś rocznie umiera na gruźlicę prawie trzy tysiące osób. Jest to najwyższy wskaźnik w Europie.

Umierają na żółtaczkę

Podobnie, niestety, wygląda sprawa żółtaczki zakaznej. Miarą tego problemu może być usytuowanie naszego kraju obok Rumunii i Bułgarii, na pierwszym miejscu w Europie pod względem wielkości zachorowań. Szacuje się, że w Polsce każdego roku zapada na żółtaczkę ponad cztery miliony, umiera zaś około 40 tysięcy osób. Brak jednorazowego sprzętu w szpitalach i przychodniach, rażąco niski poziom higieny, skażenie biologiczne wody - te wszystkie czynniki powodują postępującą inwazję żółtaczki zakaznej.

Czerwonka

Pogarszający się ciągle stan sanitarny Polski jest przyczyną wzrostu schorzeń układu pokarmowego Czerwonka spowodowana jest zanieczyszczeniem wody pitnej, salmonellosis zakazonymi produktami mleczarskimi Oblicza się, że rocznie zapada na biegunkę 350 do 400 tys dzieci w pierwszych dwóch latach życia, z czego przeszło 30 tys wymaga leczenia szpitalnego

Niedożywienie

Wykonana przez niezależnych ekspertów diagnoza zdrowotności społeczeństwa podkreśla też problem niedożywienia Jak stwierdza raport, ogólnie spożywa się za mało mięsa i ryb, a jakość przetworów mlecznych jest wprost katastrofalna Dają się wyraźnie zauważyć objawy niedożywienia, zwłaszcza u dzieci i osób w wieku emerytalnym

Spostrzeżenie ekspertów niezależnych, że niewątpliwie wpływ na zdrowie Polaków ma rosnący od chwili ogłoszenia stanu wojennego stan napięcia i poczucia zagrożenia, znajduje także odbicie w raporcie końcowym Komitetu Prognozowania Perspektywicznego Kraju Polska 2000 O tym, jaki będzie stan zdrowotny społeczeństwa polskiego, przekraczającego barierę tysiąclecia, decyduje - stwierdza raport końcowy - potencjał zdrowotny pokolenia, wchodzącego obecnie w wiek średni, jego nawyków, zachowań, oraz warunków w jakich żyje Warto sobie z tego zdawać sprawę, przyglądając się prognozom raportu Polska 2000

Jezeli prognozy, dotyczące zmian w środowisku naturalnym przewidują tylko lokalne pogłębienie się w Polsce procesów degradacji środowiska, to łączy się je z trudnościami gospodarczymi, z niedorozwojem przemysłu Nie kryzys jednak powinien powstrzymać degradację środowiska, lecz polityka gospodarcza, biorąca pod uwagę także uwarunkowania ekologiczne

Przy dotychczasowym natężeniu zanieczyszczeń, u progu XXI wieku otwarte zbiorniki wodne w Polsce będą praktycznie nie do wykorzystania Jaki to będzie miało wpływ na zdrowotność społeczeństwa, trzeba bliżej wyjaśnić

I jeszcze jedno zagrożenie dla zdrowia, o którym się na ogół nie mówi, zagrożenie stwarzane przez środowisko pracy, w którym czynniki nie przekraczające progu uciążliwości w środowisku pozazawodowym bywają u wielokrotnione Negatywny wpływ tych czynników pogłębia w Polsce niekorzystna struktura przemysłu, z przewagą gałęzi wydobywczych, metalurgii, przemysłu stocznowego itp Grozi to pyłicą, chorobami układu krążenia, chorobami nowotworowymi

W nadchodzących latach - czytamy w raporcie - należy spodziewać się wzrostu udziału wpływów i sił społecznych w kształtowaniu zdrowia i warunków zdrowotnych zarówno w wymiarze zbiorowym jak i jednostkowym Nacisk na znaczenie zachowań społecznych, w raporcie Polska 2000, w rozdziale Zdrowie, jest bardzo wyraźny

Autorzy raportu postulują kierunku tego nacisku z jednej strony, ma to być dążenie w kierunku zmian postaw i zwyczajów, w których zarówno nadużywanie alkoholu jak i nadużywanie tytoniu nie wywołuje obecnie odruchów obronnych, a powinno, z drugiej zaś, ma to być nacisk w kierunku tworzenia takiego systemu służby zdrowia, który by odpowiadał rzeczywistości, społeczeństwu zapotrzebowaniu Znacznie miejsce w tym systemie powinna zajmować profilaktyka

Wobec natłoku spraw ważnych - stwierdza raport - trudno jest nadad pierwszeństwo któremus z sposobów przewidywania aktualnych trudności leczenia Program na najbliższe lata faworyzuje rozwój opieki podstawowej, obok kardiologii, kardiologii dziecięcej i transplantologii Ale bezspornie w przyszłości musi się utrzymać równowaga między ogólną a specjalistyczną funkcją leczenia, która jest w chwili obecnej poważnie zachwiana na niekorzyść działów medycyny najbliższych ludności

Przedstawione tu dokumenty nie wywołały żadnego rezonansu ani w resorcie, zawiadującym zdrowiem, ani w oficjalnych środkach przekazu w PRL

TOCZĄ MARKSIZM NICZYM ROBAK...

Od 1984 na łamach *Nowych Drog*, partyjnego miesięcznika ideologicznego, toczy się dyskusja o naukach społecznych

W ostatnim numerze grudniowym wypowiada się Wiesław Iskra Zgadza się on z poglądem, że w naukach społecznych następuje odchodzenie z pozycji marksizmu-leninizmu Píše, że dzieje się to pod naporem potęgającej się działalności sił antysocjalistycznych i kontrrewolucyjnych „W środowisku nauk społecznych pojawiła się raząca chwiejność postaw, gwałtowna zmienność podglądów, a niekiedy zaś rozpad naszych szeregow połączony z dezercją i przechodzeniem na pozycję przeciwnika ”

Iskra dodaje, że niekorzystne procesy podskórne, niczym robak, toczyły polski marksizm od wielu już lat A marksizm nigdy nie był zbyt mocno usadowiony w naukach społecznych Uwaga on, że polscy naukowcy, szczególnie młodej generacji, czytają literaturę burżuazyjną, a niekiedy korzystając ze stypendiów zachodnich, sami przechodzili na pozycje burżuazyjne, przy okazji przemycali na grunt polski burżuazyjną metodologię i teorię, nie zrywając jednak formalnie więzów z marksizmem, który traktowali jedynie jako parawan dla swych szkodliwych i rewizjonistycznych koncepcji Z nostalgia wspomina, że w latach 40-tych i 50-tych marksizm posiadał w naukach społecznych mocną pozycję, ponieważ - jak stwierdza - był solidnie czytany

BISKUPI DO GŁODUJĄCYCH

Podczas konferencji prasowej dla zagranicznych dziennikarzy, dnia 11 marca, rzecznik rządu PRL wspominał o liście wystosowanym, jak powiedział, przez Episkopat polski do czterech więźniów politycznych, prowadzących protestacyjną głodówkę w centralnym areszcie śledczym MSW przy ul. Rakowieckiej w Warszawie

Rzecznik Konferencji Episkopatu Polski, ze swej strony, stwierdził, że więźniowie polityczni prowadzący głodówkę, Czesław Bielecki, Andrzej Gorski, Edmund Rakowski i Włodzimierz Woroniecki, otrzymali prywatny list podpisany przez sekretarza Episkopatu Polski, arcybiskupa Bronisława Dąbrowskiego Biskupi są zaniepokojeni stanem zdrowia prowadzących głodówkę i apelują o jej przerwanie, ze względów religijnych i moralnych

Listy do głodujących więźniów mają charakter prywatny i zostały doręczone osobno każdemu z głodujących Dalsze kontynuowanie głodówki zagrażać może nie tylko zdrowiu, ale i życiu samych więźniów politycznych, stwierdził rzecznik Episkopatu

Arcybiskup Dąbrowski wystosował listy do rodzin i adwokatów głodujących

CO SIĘ ZA TYM KRYJE?

Warszawa, 13 III Wiadomość o odejściu wiceministra obrony PRL prasa reżimowa podała w taki sposób, jak gdyby ktos chciał świadomie wywołać plotki Wiadomość o odwołaniu gen Eugeniusza Molczyka opatrzone wyjaśnieniem, że powodem był zły stan zdrowia

Molczyk w kwietniu 1971 został głównym inspektorem szkolenia Ministerstwa Obrony Narodowej, a w rok później jednym z wiceministrów obrony narodowej Łączył obie te funkcje również po nominacji, w 1979, na stanowisko zastępcy naczelnego dowódcy zjednoczonych sił zbrojnych Układu Warszawskiego Był członkiem WRONy - Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, po wprowadzeniu stanu wojennego

Jeszcze we wrześniu 1985 kierował ćwiczeniami sztabów wojsk sowieckich, wschodniemieckich i PRL, odbywających się pod kryptonimem „Przyjazn 85” Nic wtedy nie było słychać o jego chorobie Ma 37 lat

W komunikacie o jego odejściu nie ma mowy o tym, by sam zwrócił się o zwolnienie z powodu złego stanu zdrowia Komunikat stwierdza, że odwołano go na wniosek ministra obrony Z komunikatu trudno wywnioskować, czy Molczyk odszedł tylko ze stanowiska wiceministra obrony, czy też zwolniono go także w funkcji głównego inspektora szkolenia MON

GENERAL I PANI FLORA

W czasie pobytu w Moskwie, na zjeździe sowieckiej partii, Jaruzelski spotkał się ze znaną zachodnią dziennikarką Florą Lewis (pochodzi z Polski), która m in píše z *Europy* dla *New York Times* a Rozmowa trwała 2 1/2 godziny generał był w brązowym garniturze, bez żadnych odznak i odznaczeń w klapie, czym się wyróżniał od większości uczestników imprezy Nie był to formalny wywiad, lecz rozmowa, którą Flora streszczała ostatnio na łamach *New York Times* a

Dziennikarkę zaskoczyło że Jaruzelski o wiele większe nadzieje na przyszłość wiąże z Amerykanami niż z Sowietami

Jaruzelski mówił niemal wyłącznie o Polsce, o polskich sprawach, polskim patriotyzmie, polskim cierpieniu i polskich uczuciach

Dwukrotnie przeproszał za to, że gorzko brzmiały jego zarzuty wobec obecnej polityki amerykańskiej i z wielkim naciskiem wychylał wielki naród amerykański (tego właśnie użył określenia) i wielki

wkład tego narodu w zwycięstwo nad faszyzmem Flora Lewis podkreśla że w Moskwie jest to na ogół tematem tabu

Dziennikarka odniosła wrażenie że jeszcze większą goryczą niż obecna amerykańska polityka, napawa generała los Polski w ostatnich 40 latach i to, że nie zostały zaspokojone dążenia narodu polskiego Mówił o komunizmie i antykomunizmie w Polsce, o ludziach, którzy nie lubią jego rządu i nie zgadzają się z Jaruzelskim (mówił o sobie w trzeciej osobie), ale których mimo wszystko łączy wspólna nadzieja dla Polski

Píše Flora Lewis W kontekście drętwej mowy, płynącej z oficjalnej Moskwy, jego głos był świeży zachodni szczerzy Gorbaczow i towarzysze w zawaolowany sposób krytykował okres Breżniewa, a gen Jaruzelski pozwolił więc sobie wypowiedzieć się otwarcie przeciw swemu głównemu poprzednikowi, Edwardowi Gierkowi

Jaruzelski powiedział z przekąsem, że Zachód traktował Gierka jak wielkiego demokrate ale w rzeczywistości to nie ZSRR nie dopuścił do reform w Polsce, bo nie było wtedy ani w Polsce ani w ZSRR żadnych rzeczywistych prób reformy

O stanie wojennym powiedział, że naciśniętą guzik” o 2 w nocy, 12 grudnia 1981, bo czuł, że kraj znalazł się na samej krawędzi przepaści Stan wojenny mógł być urzeczywistniony tylko dlatego, że żołnierze, którzy zgadzali się z Solidarnością także widzieli to niebezpieczeństwo

W latach 1980-81 Polska była dla ZSRR źródłem zaniepokojenia, była wulkanem Porównał tę sytuację do niepokoju Ameryki w związku z sytuacją w Nikaragui i powiedział że Polska z 38 milionami ludności była o wiele ważniejsza dla bezpieczeństwa ZSRR niż Nikaragua czy Grenada dla bezpieczeństwa USA

Powiedział dalej że 4 listopada zaproponował utworzenie wspólnej rady z udziałem rządu kościoła i Solidarności na spotkaniu z prymasem Glempem i Lechem Wałęsą Glemp się zgodził ale Wałęsa, po skonsultowaniu się z innymi przywódcami Solidarności w Gdańsku - odmówił

Ostateczne do działania skłoniło go spotkanie przywódców Solidarności w Radomiu, gdzie sparodiowano pierwsze słowa Międzynarodówki "Boj to będzie ostatni" To pachnie krwią, to jest Polska - powiedział generał

Na koncu rozmowy ostrzegł, że amerykańskie sankcje popychają Polskę do coraz większego zbliżenia z Rosjanami

Nasz komentarz Oczywiście, widzimy generała w zupełnie innym świetle Nie sądzimy, by uratował kraj od stoczenia się w przepaść, przeciwnie - jesteśmy przekonani, że go w przepaść popycha Materiał drukujemy, bo jest interesującym przyczynkiem do współczesnych dziejów naszego kraju i rzuca światło na propagandowe metody ekipy generała To już nie rządy ciemniaków (okreslenie Kisieleja) z czasów Gomuły Jaruzel to szczwany lis, umie się skutecznie reklamować Tym niebezpieczniejszy

SWÓJ DO SWOJEGO

Warszawa, wtorek 18 III Swój do swojego po swoje Gen Jaruzelski zaprosił do Warszawy płk Kadafiego z Libii ponurą postać znaną w świecie z popierania terrorystów Skądinąd wiemy od osób przybyłych niedawno z Polski że w PRL właśnie szkolił się terrorystów m in działających potem na Bliskim Wschodzie Pułkownik zaproszenie przyjął z ochotą o czym powiadomił korespondent Polskiej Agencji Prasowej

HIGH PARK
Real Estate Ltd Realtor

217 RONCESVALLES AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domow.
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów
poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy
i interesy, 3-dniowe, komputerowe
wyprzedzenie w informacji gwarantuje
najlepsze okazje.

Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441

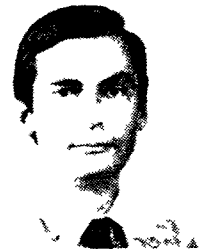
DARRELL KENT REAL ESTATE LIMITED

ETOBICOKE MISSISSAUGA TORONTO SCARBOROUGH

Kupno-sprzedaz nieruchomości
Bogaty wybór z komputera

Solidna i fachowa obsługa
Pomoc w finansowaniu i załatwianiu
formalności prawnych

DO SPRZEDANIA

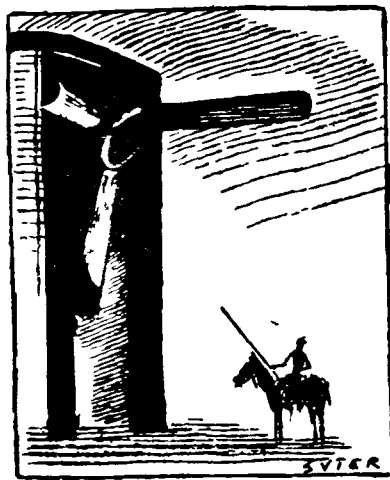

OKAZJA!

Luksusowy piękny apartament trzy-sypialniowy
Lakeshore Blvd / 35th Street \$ 65 900 W
poblizu kościoła św Teresy szkoła sklepy
komunikacja Lake Ontario

LA ROSE ROYAL YORK (Syrrena Apart
ments 1 bedroom 55 tys 2 bedrooms 64 900
3 bedrooms 77 900)

ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ
Biuro 766-4088 Dom 769-9494

Pomnik

(Obszerne fragmenty z "Tygodnika Powszechnego" z podaniem źródła)

Polityka carska względem Królestwa Polskiego po upadku Powstania Listopadowego została już wszechstronnie i drobiazgowo przebadana. Trafiają się jednak w tym rejestrze krzywd, prześladowań i upokorzeń rzeczy zaiste zdumiewające. Jedną z nich był niewątpliwie monument na placu Saskim w Warszawie.

Ignacy Tadeusz Baranowski, autor wydanej w 1917 roku książki "Pomnik na placu Zielonym w Warszawie" tak pisze: "W roku 1836 zesłano do twierdzy Modlin konną statwę księcia Poniatowskiego, natomiast uchwalono innym pomnikiem ozdobić Warszawę, pomnikiem, który by dla Polaków (TAK W ORYGINALE — PRZYP MOJ) stał się wiecznym przypomnieniem niewoli, któryby w najokrutniejszy sposób poniżał ich dumę narodową. Chcąc wyrzucić pomstę na żywych, nie cofnięto się przed zadaniem najstraszniejszej krzywdy umarłym i postanowiono w samym środku stolicy na Saskim placu zbudować pomnik dla generałów, którzy zginęli w pierwszym porywie rewolucji w dniu 29 listopada 1830 roku".

Pomnik stojący w Warszawie w latach 1841-1917, a więc 76 lat, był przedmiotem nienawiści kilku pokoleń warszawiaków. Ich uczucia wyrażały się w specyficznej, jedynej właściwie dostępnej formie. Rozmawiałem z kilkoma ludźmi pamiętajacymi jeszcze ten pomnik. Wszyscy twierdzą, że patriotycznym obowiązkiem Polaka było splunąć przechodząc obok monumentu. Czym więc w istocie pogardzali: idea, która zafundowała im hanbiący pomnik, czy ludźmi na nim uwiecznionymi? Najbliższe prawdy byłoby chyba twierdzenie: im bliżej końca fatalnego pomnika, tym bardziej nienawisc przesuwiała się z ludzi na idee.

Nie był to wszakże monument wystawiony idei abstrakcyjnej. Zaden z warszawiaków nie miał przecież tak emocjonalnego stosunku do innego pomnika, którym carska władza uszczęśliwiła nieco wcześniej stolicę. W pomnikowej Cytadeli stał kwadratowy spizowy obelisk, wysoki na 30 łokci, szeroki na 3 1/2 łokcia, z

napisem "Aleksandru Pierwemu, Imperatoru Wsiero-syjskemu, Pokoritteli i Błagodieteliu Polski, wozd-wignut po okonczaniu Warszawskiej Citadieli 19 Nojabria 1835". Tu obca władza fetowała samą siebie wprost, bez pośredników i w swoim własnym języku. Dlatego nikogo tak bardzo to nie poruszało. Ale polscy generałowie na carskim pomniku, to było naprawdę nie do zniesienia.

Pora konczyć tę ponurą historię. Pomnik tkwił nieporuszony na placu Saskim do roku 1894. Następnie musiał ustąpić miejsca innemu pomnikowi: wybudowanemu w tym miejscu - cerkwi. Warszawę obdarowano również pomnikiem Paskiewicza. Mniej okazałe symbole niewoli ustępowały przed coraz bardziej znaczącymi. Dla "generałów" wyznaczono nowe miejsce postoju - plac Zielony (dzis Dąbrowskiego) przed "Zachętą".

Nadszedł rok 1917. Przyszedł czas usuwania niechcianych pamiątek. Warszawa była jeszcze okupowana. Tym razem przez Niemców. Pozbywano się więc pamiątek porosyjskich.

Posągi

(Fragmenty listu rzeźbiarza do kolegi w Montrealu)

W mojej branży pod nazwą "zawod wyuczony" duże zmiany. Warszawie przybyły 3 (trzy) nowe pomniki. Jeden na Pradze: dłuta Kasłena przedstawia żołnierza w b ciężkiej sytuacji. Wyciąga rękę jak Nike, pewnie po zwycięstwie, a do tyłu ciągnie go gigantyczna peleryna, którą szarpie wiatr. I tak go rzeźbiarz uchwycił i utrwalił.

Drugi to na placu Trzech Krzyży pomnik Witosa. Stoi sobie spokojnie w siermiedze zarzuconej na ramiona, a buty ma w cholewach. Chyba przyciasne, bo cieniutkie, jak nie jego. Tego dzieła dokonał prof. Konieczny, twórca Nike.

Najładniejszy pomnik mamy na osi Saskiej. Nie wiem czy Pan pamięta, że Os kończy pałac, który za wielkie pieniądze przekreślono frontem do ogrodu Saskiego. Artysta, tym razem Chmielewski, również profesor, nawalił przed pałacem gigantyczną kupę. Całe tabuny wojska wspinają się, diabli wiedzą po co, na schody. Idzie im ciężko, bo konwulsyjnie trzymają się schodów lub siebie nawzajem. Wielkie to bardzo i szczerze zasłaniał pałac, ale niezupełnie, bo przez dziurę w środku można sobie popatrzeć. Tu rzeźbiarz nie załował materiału i pracy, jak również obserwacji ludzi w pokonywaniu pięt.

Statuy i ubeliski

PRL-owskie pomniki zawsze były podporządkowane ideologii. Stalinowskie potworzyły w rodzaju "Czterech śpiących trzech walczących".

Pomniki dłuta prof. Kulona: paskudny pomnik Sapera nawiązujący do najlepszych socrealistycznych tradycji (z lat 70-tych) czy "wanka" z puloimiotem toporny wytwór wspaniałego przecież rzeźbiarza Dumkowskiego.

Na pomniki tego typu przychodzi w końcu "kryśka". Najlepszym przykładem są produkowane masowo w Kraju Rad statuy Lenina i Stalina. Idą sobie obejmując się czule lub siedzą na ławeczce.

Z czasem jednak Iljicz zaczął obejmować powietrze. Figlarza Soso wydarła mu Historia.

Rzeźbami gra się także w ideologicznego tenisa.

"Człowiek z marmuru" Andrzeja Wajdy spotkał się ze swoistą ripostą.

A któż to zożydza ich wspaniałe Jata, aparaczczyki wzięli się do dzieła i niezwłocznie wzniesiono rzeźbiarski wizerunek Pstrowskiego wg najlepszych wzorów stalinowskiej sztuki. Polskę pokryły ubeliski ku czci SB-eków, jeden pomnik "muzyczny" popełnił Hasior. Przyjdzie czas, że będzie się te dzieła obalać. Ekonomiczny system panował w starożytnym Rzymie, gdzie często zamieniano tylko głowy panujących, ale były to dzieła innej klasy, a poza tym Wankę z pepeszą przerobić na nimfę można tylko po przetopieniu.

Grzmot-Bączynski

List z połowy drogi

Wszelkie apele o pracę, uczciwość, zaangażowanie, większy wysiłek - to są teraz w PRL majaczenia ślepego. To tak jakby ktoś zajęty był naklejaniem nowych tapet w walącym się domu. Dzięki Bogu, ludzie w PRL zachowali, przeważnie intuicyjnie, wycucie tego co najważniejsze. Po długiej, wielopokoleniowej nauce, wymieszonej z powstan i innych form walki, wiedzą jak teraz postępować - w sytuacji niesłychanej dysproporcji sił, środków i zupełnej niemożliwości zorganizowanego, czynnego oporu. Wszystko, prawie, co odbierane jest jako bałagan, lenistwo, pijanstwo, nefachowość, jest w swej istocie biernym oporem - genialnie wpasowanym w słabość systemu. To właśnie ta systemowa mimikra powoduje, że "uczone profesory" - pozytywści - nie rozróżniają między wadami systemu, a metodami oporu, usiłują naprawiać system jednocześnie winiąc społeczeństwo. Jak można oskarżać o "wady narodowe" i nawoływać do pracy, jeżeli każdy Polak wie, lub czuje, że z każdej wytworzonej złotówki lub dolara zostanie zabrane 90% - na różne rzeczy, których nie chcemy. Człowiek świadomy nie może i nie będzie pracować nie mając wpływu na rezultaty i wykorzystanie owoców jego pracy. Jak można wydajnie pracować, wiedząc, że większość produktu będzie wykorzystana na podtrzymanie systemu - czyli przeciw wytworcom, przeciw społeczeństwu. Ludzie to wspaniale wyczuwają, że pracować wydajnie w PRL, to pracować przeciw sobie. Oczywiście sprawa jest jeszcze bardziej skomplikowana - bo mimo tego biernego, intuicyjnego oporu, trzeba przetrwać - wykarmić i wychować dzieci. Dlatego społeczeństwo balansuje między bojkotowaniem systemu, a przetrwaniem - pracuje tyle, aby przetrwać, ale nie na tyle, aby system się umacniał. Nie jest to bezbolesne - na wojnie są straty - ciężki los emerytów, chłopów, ludzi starych, młodych małżeństw, problem alkoholizmu, narkotyków, agresja, smutek, frustracja. Ale przecież liczenie, że wojnę można wygrać bez strat - to naiwność. Ileż już było zwycięskich etapów tej wojny - przetrwano zaborcy i światowe zawieruchy, obalono system stalinowski, obalono model gomułkowski, "drugą Polskę" Gierka, obłąknęła się komunistyczno-leninowsko-marksistowska ideologia. Pozostała i wzrosła Wiara, umocnił się Kościół. Przeciwnikom udało się złupić kraj, zatruc środowisko, zdemoralizować dużą część społeczeństwa - ale nie zniszczyli kultury i tradycji - duchowej tożsamości narodu. Mają już "oni" ostatni oręż w rękę - siłę. Ale i ta siła nie jest wieczna. I trzeba pamiętać, że jedną z przyczyn skuteczności tej siły jest nasz strach, nasza uległość, czekanie i niegotowość do ofiar - te wszystkie ustęstwa, hipokryzje, chowanie głowy w piasek - bo nie dadzą nagrody, tytułu, paszportu, podwyżki, mieszkania, talonu na samochód.

Iluz to ludzi przyznaje werbalnie, że system jest zły - ale czyniami go popiera, bierz udział, wyciąga korzyści, usiłuje poprawić. Przecież państwowe urzędy, dyrekcje, komitety pełne są usłużnych ekspertów, specjalistów, doradców, profesorów, kierowników, docentów, dyrektorów, naczelników, samodzielnych pracowników, przełożonych, referentów. I każdy z nich czerpie korzyści - wysokie pensje, państwowe nagrody, przydziały, talony, domy pracy twórczej, delegacje zagraniczne i inne judaszowe srebrniki.

Czy tym ludziom nie wstyd wobec robotników, rolników, więźniów, emerytów - tych mas biednych ludzi bez perspektyw - czy nie wstyd im własnych dzieci? Czy aż tak się zakłamał? Iluz oficerów - Polaków z wyższym wykształceniem brało udział w operacjach stanu wojennego? Oni też nie mają honoru ani sumienia. Czy znalazł się choć jeden, który powiedział - nie?

A S

31 grudnia 1985

UWAGA!

OSOBY ZAPRASZAJĄCE KREWNYCH Z
POLSKI NA WIZYTĘ W KANADZIE

ZAŁATWIAJĄC UBEZPIECZENIE CHOROBOWE DLA WIZYTATORA
W POLSKIM BIURZE PODROŻY SAVE-O-WAY,
KOSZT SAMEGO ZAPROSZENIA — POTRZEBNEGO DO UZYSKANIA
PASZPORTU WYNIESIE WAS

TYLKO:

\$10.00

Po bliższe
informacje
proszę dzwonić
532-3042

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

331 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont, M6R 2M8

Spoza Toronto załatwiemy sprawy listownie i telefonicznie "collect" 1-(416)-532-3042

NARKOMANIA W POLSCE

‘‘KOMPOT’’

W socjalistycznej Polsce dramatycznie wzrasta liczba narkomanów - narkotyk jest uprawiany na własnych polach

Hanka miała 19 lat, kiedy przyjechała z prowincji do Warszawy aby rozpocząć studia na SGPiS. Trzy dni przed Nowym Rokiem znaleziono ją martwą na klatce schodowej jednej ze starych kamienic w centrum miasta, jak stwierdzono w protokole milicyjnym, umarła na niewydolność serca wskutek przedawkowania narkotyków. Hanka była 202 ofiarą narkomanii w 1985 r.

Narkomania staje się w socjalistycznej Polsce chorobą społeczną - szczególnie wśród młodzieży. Według danych podawanych przez władze, narkotyki przyjmuje pół miliona Polaków, zarejestrowanych narkomanów jest 30 tys. - z tego 70% to młodzież poniżej 25 lat.

Liczba ich kształtuje się na tym samym poziomie co w RFN w połowie lat siedemdziesiątych. Kraj ten liczył wówczas 60 mln mieszkańców i był uważany za najbardziej znarkotyzowany kraj w Europie.

Również liczba ofiar wzrasta w Polsce dramatycznie. W 1979 r. zmarło na skutek przedawkowania narkotyku 19 osób. Trzy lata później były już 102 ofiary, a 1984 liczba wzrosła do 115 osób. Polskie statystyki rejestrują tylko zmarłych na skutek przedawkowania narkotyku, nie wlicza się do ofiar narkomanii zmarłych na skutek działań ubocznych jak zatrucie krwi i choroby żołądka występujące przy odurzeniu narkotycznym.

Przyczyną rozszerzającej się narkomanii, jak twierdzą socjologowie i psycholodzy, jest brak perspektyw życiowych, osamotnienie, brak jakiegokolwiek orientacji, oddalenie od domu rodzinnego, i problemy zawodowe lub szkolne.

Tylko w latach 1981-83 w okresie stanu wojennego liczba uzależnionych od narkotyków wzrosła szesnastokrotnie.

Zepchnięta w tym czasie do podziemia ‘‘Solidarność’’ ma niewątpliwie swój udział w tym, że w ogóle ujawniono w Polsce problem narkomanii. Jeszcze w czerwcu, dwa miesiące przed strajkiem w stoczni gdańskiej, Ministerstwo Zdrowia podało do wiadomości, że ‘‘w socjalistycznej Polsce nie istnieje problem narkomanii, nie można przecież brać pod uwagę milionów społecznych jednostek. Narkomania jest pomnikiem dekadentckiego kapitalizmu’’.

Rok później, po utworzeniu ‘‘Solidarności’’ i pod jej ochroną powstała pierwsza grupa inicjatywna ‘‘Monar’’ opiekująca się młodzieżą uzależnioną od narkotyków. Akcje tę poprzędził wydru-

kowany w ‘‘Życiu Warszawy’’ list otwarty do KC i Rady Państwa podpisany przez 1507 lekarzy z żądaniem podjęcia energicznych kroków zwalczających narkomanie.

‘‘Monar’’ stał się znaną i uznaną instytucją zwalczającą narkomanie, posiadającą swoje oddziały i domy rehabilitacyjne we wszystkich większych miastach.

Polski Główną jego zasługą jest to, że władza uznała narkomanie jako problem społeczny i zdrowotny, a nie jak twierdzono, że są to tylko przewinienia kryminalne.

Problem nabycia narkotyków w Polsce nie istnieje. Surowiec rośnie w kraju, tylko w ubiegłym roku, według ofi-

cialnych danych, makiem było obsianych 20 tys. ha, a biorąc pod uwagę małe działki do 20 m², które trudno skontrolować, było tego faktycznie dużo więcej.

Niebieski mak jest w Polsce siany od setek lat i służy do ciast oraz celów farmaceutycznych, a także jest poszukiwany jako towar eksportowy.

Wprawdzie mak niebieski zawiera mniej surowca opium jak jego osławiony krewniak azjatycki, lecz polskim narkomanom wystarczają odpady ze zniw, słoma makowa jeszcze przed paru laty była kupowana bezpośrednio od rolników.

W tajnych laboratoriach, tylko w Warszawie istnieje ich około 1000, słoma jest gotowana wiele godzin i powstaje z tego ciemna gęsta masa jest sprzedawana jako tak zwany ‘‘kompot’’.

Ten robiony domowym przemysłem ‘‘kompot’’ służy jako podstawowy materiał do produkcji heroiny, która zawiera 60% substancji czynnej jaką zawierają sprzedawane na Zachodzie narkotyki.

Dokładna receptura przyrządzania ‘‘kompotu’’ jest utrzymywana w tajemnicy, a jej wynalazca, student chemii z Gdanska, ma już 36 lat i od 11 lat jest narkomanem.

Mniej szczęścia miał warszawski student chemii, zwycięzca olimpiady chemicznej Olimpijczyk znany był jako wynalazca produktu mającego podobne działanie jak LSD - zmarł jednak na skutek przedawkowania przy pierwszej próbie.

Tymczasem przygotowywane domowym sposobem narkotyki stają się coraz droższe i zakup ich staje się coraz trudniejszy. Cena 1 cm³ wynosi 300 zł, a zapotrzebowanie na cały dzień kształtuje się w granicach 10 cm³.

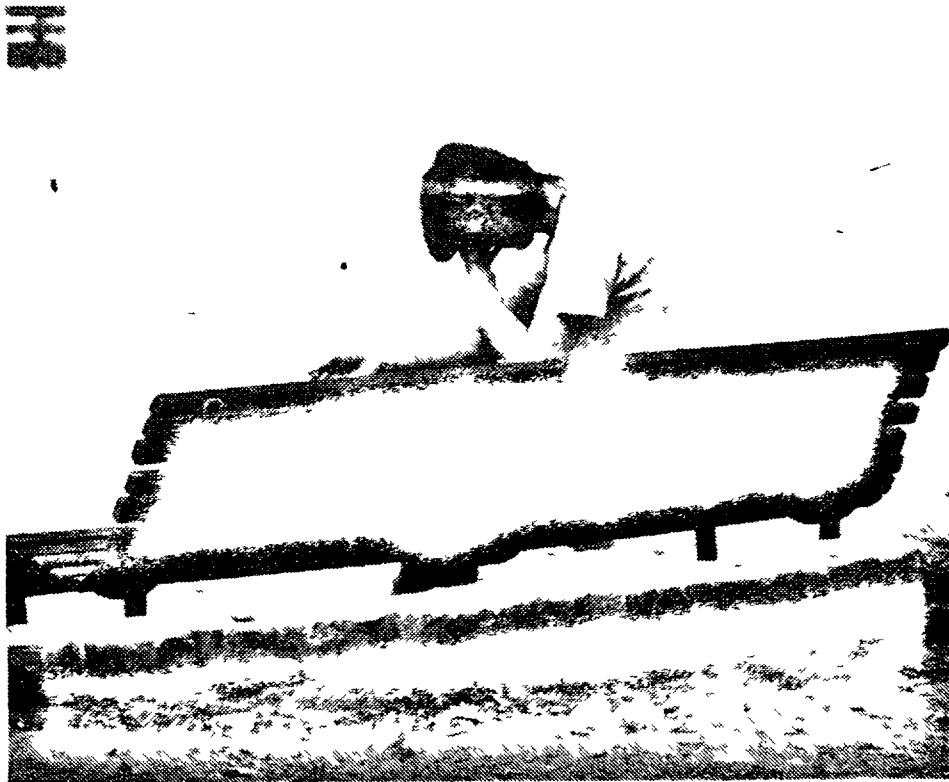
Następstwem tego jest coraz bardziej wzrastająca przestępczość i prostytucja. W 1984 r. zostało zatrzymanych 15,249 narkomanów przyłapanych na kradzieży i włamaniach z czego 15% stanowiły kobiety.

Innym problemem obecnej sytuacji jest powstawanie szerokiego i dobrze zorganizowanego podziemia producentów i handlarzy narkotyków. Tzw. polska heroina jest nawet nielegalnie eksportowana do Austrii i krajów skandynawskich.

Władze wszczynają energiczne kroki, aby powstrzymać rozprzestrzeniającą się narkomanie. Słoma makowa wykupowana jest przez państwo i spalana. Jak podaje Ministerstwo Rolnictwa tylko w ubiegłym roku wydatkowano na ten cel 330 mln złotych. Podaż ‘‘kompotu’’ na rynku jednak nie maleje. Po prostu obecna rzeczywistość nie zachęca do wyrwania się z nałogu.

Tłum S CECH

Der Spiegel, 24 II 86

ŚWIAT... ŚWIAT... ŚWIAT...

Prezydent Reagan ostrzega przed ekspansją komunizmu w Ameryce Łacińskiej i domaga się pomocy dla nikaraguańskich contras

W transmitowanym przez telewizję wystąpieniu do narodu amerykańskiego, na cztery dni przed głosowaniem w Izbie Reprezentantów planu pomocy dla nikaraguańskich contras w wysokości 100 milionów dolarów, prezydent Reagan oznajmił, że USA muszą zapobiec budowaniu przez Związek Sowiecki swych przyczółków w Ameryce Północnej i powstrzymać rozszerzanie się komunizmu w Ameryce Łacińskiej. Pomoc udzielona nikaraguańskim contras walczącym z komunistycznym reżimem sandinistów jest zarazem "obroną naszej południowej granicy". Prezydent Reagan wezwał naród amerykański do nieignorowania "zarazy z Managui, gdyż pragnie się ona rozprzestrzenić i może się stać śmiertelnym zagrożeniem dla całego Nowego Świata". Prezydent podkreślił, że armia nikaraguańska jest najsilniejszą armią w Ameryce Środkowej i że komunistyczny reżym w Nikaragui buduje z pomocą Paktu Warszawskiego bazę dla łodzi podwodnych i największe militarne lotnisko w Ameryce Środkowej. Prezydent oskarżył rząd sandinistyczny o sprzedaż narkotyków w USA, udostępnianie terytorium Nikaragui dla różnych ugrupowań terrorystycznych oraz o eksportowanie rewolucji komunistycznej w celu obalenia świata zachodniego. Reagan powiedział, że nieobalenie reżymu w Managui doprowadzi w pierwszej kolejności do prób zdobycia małych państw sąsiadów, a następnie do ataku na

Meksyk W razie rewolucji komunistycznej w Meksyku miliony Meksykanków będzie poszukiwało schronienia w USA. Niebezpieczeństwo komunizmu w regionie, zagrażające żywotnym interesom USA oraz wolności i demokracji rosło z dnia na dzień i "będzie rosło z dnia na dzień jeśli nie uda się podjąć natychmiastowej akcji". Prezydent podkreślił, że bezpośredni udział żołnierzy amerykańskich w walkach w Nikaragui nie jest konieczny. Prezydent wezwał Amerykanów by poparli jego plan udzielenia pomocy nikaraguańskim contras i wywarli nacisk na swych przedstawicieli w Izbie Reprezentantów by głosowali oni za jego planem

● **Żołnierze i narkotyki w USA** Pentagon przeprowadził wśród 20 tysięcy żołnierzy różnych formacji, stacjonujących w USA i poza granicami kraju, ankietę dotyczącą używania przez nich narkotyków i alkoholu. Jest to trzecia tego typu ankietą przeprowadzona przez Departament Obrony od roku 1980. Ze wstępnej analizy informacji uzyskanych od respondentów ankiety wynika, że 12% personelu wojskowego uważa się za "łęgich ptaków". Spożywają oni przynajmniej raz w tygodniu pięć lub więcej szklanek napojów alkoholowych. W roku 1982 do tej kategorii zaliczało się 14% personelu wojskowego. Po katastrofie, jaka wydarzyła się w 1981 roku na pokładzie lotniskowca "Nimitz", w której zginęło 14 żołnierzy, a 47 odniosło obrażenia i zniszczone zostały samoloty bojowe, zużycie marihuany i innych narkotyków zmalało. Podczas sekcji zwłok ofiar katastrofy znaleziono ślady marihuany, jednakże dowództwo marynarki wojennej wykluczyło narkotyki jako przyczynę katastrofy. Z najnowszej ankiety wynika, iż 13% żołnierzy używało narkotyki w czasie roku poprzedzającego ankietę. Dla porównania w roku 1982 liczba ta wynosiła 26%, a w roku 1980 36%. Do używania narkotyków w okresie 30 dni przed przeprowadzeniem ankiety przyznało się 9% respondentów, w roku 1982 19%, a w roku 1980 27%. Do palenia marihuany w okresie roku poprzedzającego ankietę przyznało się 11% respondentów, w roku 1982 ponad 24%. Największą "popularnością" cieszą się narkotyki wśród żołnierzy armii (17%), najmniejszą w lotnictwie (7%)

● **20 Rumunów otrzymało prawo do emigracji** Rząd prezydenta Reagana prowadzący kampanię na rzecz przestrzegania praw człowieka w Rumunii poinformował, że władze rumuńskie zdecydowały się udzielić prawa opuszczenia kraju trzem duchownym kościoła baptystów, działaczowi związkowemu i 16 innym osobom. Zdaniem administracji amerykańskiej decyzja ta nie świadczy o istotnej poprawie sytuacji w Rumunii, lecz jest wynikiem obaw rządu w Bukareszcie, iż Stany Zjednoczone mogą nie przyznać krajowi ponownie klauzuli największego uprzywilejowania (wygasa ona w lecie bieżącego roku). Kongres ostrzegł, iż o ile sytuacja w dziedzinie przestrzegania praw człowieka nie poprawi się w Rumunii, utraci ona swoje przywileje, które umożliwiają jej eksport produktów do USA i uzyskanie waluty tak koniecznej do wzmocnienia kulejącej gospodarki. Departament Handlu oszacował, że utracenie przez Rumunię klauzuli największego uprzywilejowania będzie kosztować ten kraj 300 milionów dolarów rocznie. Zastępca sekretarza stanu ds. europejskich M. Palmer powiedział podczas przesłuchania w Senacie, że trzech duchownych, którzy zostali pozbawieni przez władze rumuńskie prawa do pełnienia obowiązków kapłanskich, będą mogli opuścić kraj i przybyć do USA

Ponadto rząd w Bukareszcie udzielił prawa opuszczenia kraju 16 obywatelom, którzy wstąpili w związku małżeńskie z cudzoziemcami

Los Rumunów pragnących wyemigrować z kraju w ramach łączenia rodzin i z powodów innej natury był przedmiotem rozmów pomiędzy sekretarzem stanu G. Shultzem i przywódcą Rumunii N. Ceausescu w grudniu ubiegłego roku. Trwają rozmowy na temat udzielenia prawa do

emigracji tym, którzy pragną opuścić kraj z powodów religijnych. "Postęp jest niewielki w porównaniu z ogromem naszych wysiłków - powiedział Palmer członkowi senackiego Podkomitetu Stosunków Europejskich - Jesteśmy rozczarowani i zmęczeni". Jednakże Palmer i doradca Departamentu Stanu E. Derwinski, uważają, że przyrzeczenie klauzuli najwyższego uprzywilejowania zmusi rząd Rumunii do większych wysiłków w kierunku poprawy sytuacji. "Sytuacja w dziedzinie przestrzegania praw człowieka jest w Rumunii bardzo zła i może się pogorszyć, jeżeli odebrane zostaną przywileje handlowe" - powiedział Palmer. Dodał również, że Stany Zjednoczone starają się zachęcić Bukareszt do niezależnienia się w większym stopniu od Związku Sowieckiego

● **Szef policji Duvaliera w Brazylii** Nowy rząd Haiti, który objął władzę po opuszczeniu kraju przez dyktatora Duvaliera, wyraził zgodę na wyjazd z kraju szefa policji, najbardziej znienawidzonego współpracownika byłego dyktatora Albert Pierre w czasie przewrotu w Haiti ukrywał się w budynku ambasady Brazylii, gdy tłum poszukiwał agentów tajnej policji. Rzecznik ambasady brazylijskiej oświadczył, że Pierrrowi zezwolono na wyjazd z kraju i wraz z żoną w pierwszą niedzielę marca został przetransportowany krótko przed północą na lotnisko, skąd odleciał do Rio de Janeiro. Decyzja nowego rządu wywołała wzburzenie wśród jego krytyków i ludzi domagających się zemsty za krwawy terror policji i służby bezpieczeństwa. Tym bardziej, że oskarża się trzech członków obecnego rządu o to, iż byli blisko związani z rodziną Duvalierów. Szef policji oskarżony jest o osobiste torturowanie więźniów i znany był ze szczególnej brutalności. Świadkowie twierdzą, że podczas przesłuchania ubierał się w biały fartuch, gdyż lubiał widzieć na nim plamy krwi. Albert Pierre został przewieziony na lotnisko pod silną ochroną, gdy ulice były już wyludnione. W pierwszych dniach po opuszczeniu Haiti przez Duvaliera tłum mordował byłych agentów służby bezpieczeństwa, wielu rozrywając na kawałki

● **Narzędzia liczące ponad 2 miliony lat** W tropikalnej dżungli w Zairze antropologowie wykryli prawie 300 kamiennych narzędzi liczących sobie ponad 2 miliony lat. Są to jedne z najstarszych znanych narzędzi wykonanych przez przodków człowieka

● **Zachodniemiecka firma samochodowa Volkswagen-Audi sprzedała najwięcej samochodów na rynku europejskim w roku ubiegłym** Sprzedaż ta wyniosła prawie 1,5 miliona samochodów, co stanowiło 13% europejskiego rynku samochodowego. Czysty profit ze sprzedaży wyniósł 200 milionów dolarów. Na drugim miejscu w Europie uplasowała się włoska firma Fiat-Lancia. W roku ubiegłym Volkswagen-Audi sprzedał ponadto 900 tysięcy samochodów poza Europą

Dokonczenie ze str. 2

MILCZĄCA WIĘKSZOŚĆ

prywatna prawica uważała, w zależności od politycznych odcieni, za absurdalne, samobójcze, skandaliczne, niepotrzebne, itp.

Do referendum doszło pod nieustannym naciskiem pacyfistów, lewicy i komunistów domagających się od premiera Felipe Gonzaleza spełnienia obietnicy wyborczej z roku 1982, kiedy to Partia Socjalistyczna wygrała wybory na antynatowskiej platformie. Zdobywszy władzę socjaliści zmienili zdanie, ale o ich obietnicy nie zapomniano. Sam Gonzalez zaangażował się mocno w kampanię przedreferendową wzywając Hiszpanów do głosowania za pozostaniem w NATO. Aczkolwiek wyniki referendum nie były z prawnego punktu widzenia obowiązujące dla rządu to jednak Gonzalez podkreślił wyraźnie, że uszanuje wolę narodu i w zależności od wyniku wycofa bądź pozostawi Hiszpanię w NATO

W samej Hiszpanii, w Europie Zachodniej i w USA napięcie związane z referendum

było duże i rosło z każdym dniem zbliżającym NATO, świat zachodni i Hiszpanię do dnia decyzji o ołbrzymim napięciem wyniku referendum oczekiwały także blok sowiecki na czele z ZSRR oraz międzynarodowe siły pacyfizmu, lewica i komunisty

40-dniowa kampania referendowa przebiegała w gorącej temperaturze. Pacyfisci, lewica i komunisty tradycyjnym zwyczajem w ich tzw. walce o pokój wyprowadzili na ulice wielu miast hiszpańskich setki tysięcy tzw. miłośników pokoju, do rze zorganizowanych przez przywódców pacyfistycznego ruchu wspomaganego finansowo, kierowanych i infiltrowanych przez KGB

Gdyby się miało wydac ocenę jakiego będzie wynik referendum jedynie na podstawie obserwacji ulic i obserwacji zawodowych krzykaczy pacyfizmu, komunizm i lewicowości nie ulegało wątpliwości, że Hiszpania stanie się pierwszym członkiem w 37-letniej historii NATO, który całkowicie opuści

jego szeregi (w 1966 prezydent de Gaulle wycofał Francję ze struktury militarnej NATO, ale Francja pozostała członkiem Paktu)

Umiejętnie orkiestrowany antynatowski nastrój ulic udzielił się z pewnością wielu Hiszpanom. Jeszcze na tydzień przed dniem referendum sondaże opinii publicznej wykazywały zgodnie, że wyborcy odrzucają członkostwo Hiszpanii w NATO większością 4-7%

Znając rzetelność i trafność sondaży opinii publicznej przeprowadzanych w demokratycznym społeczeństwie, można było doznać ataku serca

Zaczęło wyglądać na kolejny triumf ZSRR i kierowanego przez KGB ruchu pacyfistycznego

W dniu referendum doszła jednak do głosu tzw. milcząca większość. Jest to ta na ogół większościowa grupa ludzi, która w demokratycznym społeczeństwie daje o sobie znać dopiero wtedy, gdy stworzy się jej okazję czy to zadając pytanie sondażu opinii pub-

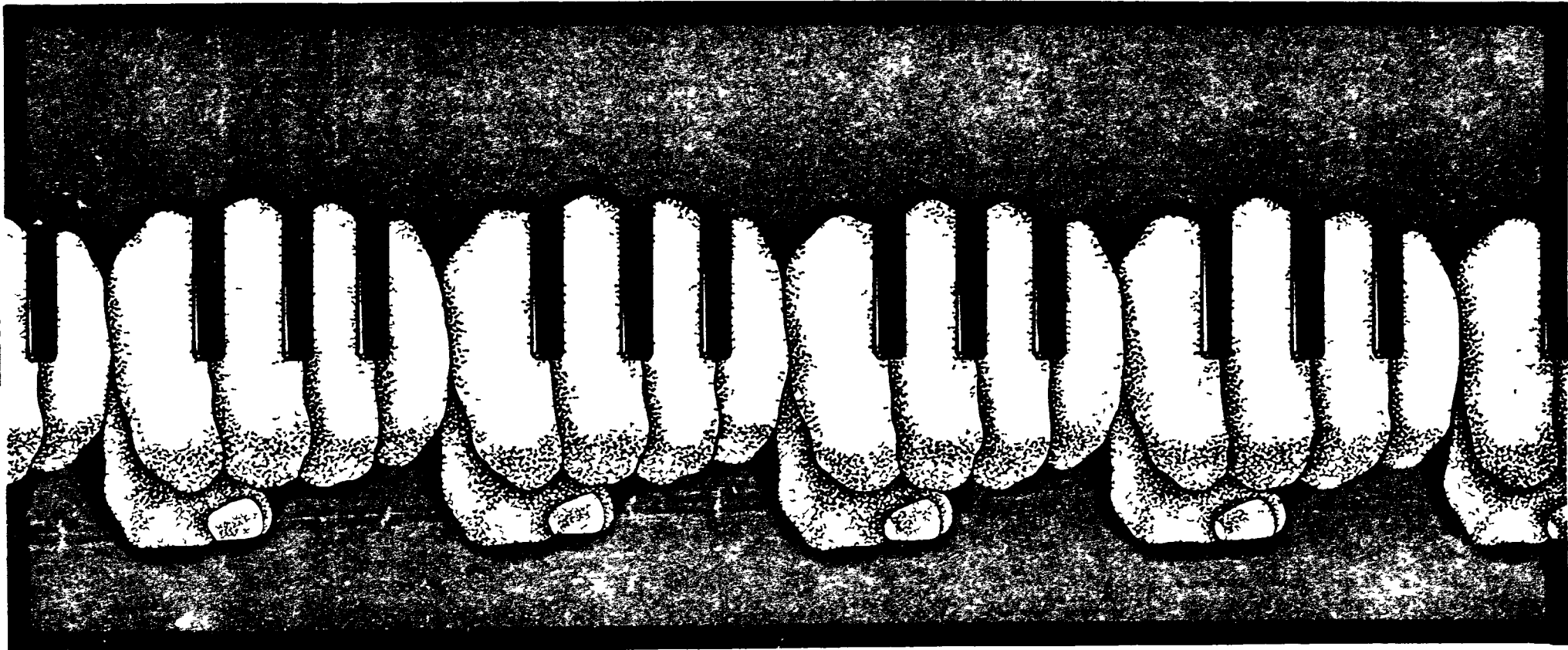
licznej czy to proponując udział w wyborach czy referendum

Zwykle owa milcząca większość jest zakrzyczana przez aktywne mniejszości - wielokrotnie mniejszości te są wystarczająco liczne i zróżnicowane by wydawało się, że są rzeczywistym wyrazem woli społeczeństwa. Gdy myli się aktywne mniejszości z milczącą większością, bądź te pierwsze bierze się za te drugie wówczas dochodzi do tak kardynalnych pomyłek jak odstąpienie przez rząd Mulronej'go - pod wpływem wielotysięcznych demonstracji pacyfistycznych na terenie całego kraju - od SDI

Milcząca większość w Hiszpanii okazała się pronatowska. Najprostszym wytłumaczeniem tego faktu to to, że naród po prostu wie, wyczuwa co jest jego żywotnym bądź najważniejszym interesem

Hiszpański 12 marca okazał się wielkim dniem zachodniej cywilizacji, dniem, który dowiódł, że narodowy i cywilizacyjny instynkt samozachowawczy nie opuścił większości narodu hiszpańskiego. Hiszpanie wybierając NATO zabezpieczyli nie tylko swoją 10-letnią demokrację, wzmocnili oni także swych przyjaciół i sojuszników

ZBIGNIEW FARMUS

PODKŁAD MUZYCZNY POD ŻYCIE CODZIENNE

Zrywa się, lekko zawiany, z wymiętoszonym banknotem w garsci Zaspiewaj mi "Zapomnisz kiedyś, że to ja" 10 dolarów razy 500 Miesiąc czynszu w Warszawie - "O moja Warszawo" Dziękuję, nie dziękuję Pijaczek zejść z parkietu nie chce Orkiestra grać Piosenkarz śpiewać!

Panie Jerzy, kochany, ci państwo przyjechali - gdzieś z daleka Chcą bardzo, żeby pan się przysiadł do ich stolika Przepraszam, nie mogę Może później Niech może przyjdą do mnie do garderoby Garderoba na zapleczu kuchni, stos kubków z prawej strony, talerze z lewej Wieszaki w środku Tu już lepiej rozmawiać niż na sali, gdzie dopadnie cię tutejszy człowiek

Kaziu, przysun się do artysty, bo mi aparat nie obejmie

"Panie ja wiem, pan groszem nie śmierdzisz, niech ja stracę, pij pan tę kawę"

"A włosy to nieprawdziwe, no nie!" "Taki pan stary, a tak dobrze wygląda"

Siedzimy na przeciwko w bezwzględny świetle jarzeniówki Matowy, bezowy makijaz teatralny Taka twarz z bliska Myslę, jakby pełna sprzecznych informacji - nie młoda, nie stara, nie brzydka, ale nie piękna Młode ruchy, ale grymas goryczy

Piosenkarz, który mnie bezpośrednio nie dotyczył Blizszy jakos pokoleniu rodziców

Kilka piosenek przyczepiło się jednak do życia i zostało wbrew pokoleniom Reszta bębniła w odbiornikach od rana do wieczora Ilustracja muzyczna do codziennych czynności Dobry kawałek Polski w jednym człowieku Taki kawałek można osadzić, osmieszyc, wielkopansko-emigrancko wyszargać

Miota się w nas podlec od środka, z trudem go do porządku przywołujemy Wracaj do stolika i słuchaj tych znanych, znanych rzeczy Jedz i pij

"Podczas koncertu trzeba wypić lub zjeść za co najmniej 5 dolarów"

GRAZYNA FARMUS

PRZEDMIĘSCIA STOLIC NIEKTÓRYCH PAŃSTW

Z kontynentu na kontynent
z miasta do miasta
gdzie spotykamy ludzi nam podobnych
Oni też objuczeni bagażami
przesiadają się z jednego dnia na drugi
Z butów niewygodnych w buty wygodne
zaczarowane może stu-milowe
Spotkałem kobietę która podobno "wali" jak w wiadro
Przeczytałem o człowieku któremu prawda
nie polamała nóg.
Widziałem osnieżone prerie połowy października
na których pasły się krowy wygrzebując
spod białego puchu zmrożoną trawę
Krajobraz,
I przyjazn, przyjaciele przyjazni,
Poznan, rozstan

Calgary-Edmonton
22 10 84

A W

DOBRA SIĘ NIE STARZEJE

Pojęcie przedwojennej gwiazdy (sceny, filmu, rewii) w naszej rzeczywistości uległo dewaluacji, dawnym producentom filmowym, czy właścicielom rewii zależało na tworzeniu i lansowaniu gwiazd, nie tylko z troski o utrzymanie poziomu artystycznego przedsiębiorstwa, ale również dla korzyści finansowych własnych i kożysci finansowych gwiazd Dzis gwiazdy (w Polsce) są lansowane przez środki masowego przekazu, które nie czerpią (w założeniu) własnych korzyści materialnych, starają się zatem stwarzać raczej ciągle nowych idoli, nowe smaczki i gusty, szukając ciekawości i sensacji w każdym razie gdy ktos stał się w tamtych czasach gwiazdą, to trwał i trwał Dzis, ta, czy inna "Gwiazda" śpiewa przez rok w radiu, telewizji, czy na scenie, a potem nikt o niej nie pamięta Wyjątki oczywiście potwierdzają tę regułę" Jest to bardzo trafna obserwacja Lopka Krukowskiego w jego książce o kabaretach polskich w okresie międzywojennym Takim wyjątkiem jest między innymi Jerzy Połomski Gwiazda, która trwa i trwa i nic nie traci ze swego blasku

Głos Połomski ma świetny, może odrobić głębszy, ale jak sam mówi, pali paczkę papierosów dziennie Aparycja doskonała, sylwetka wciąż młodzieńcza Kultura wykonania i ekspresji tak jak

przedtem wysokiej klasy Widziałam go ostatni raz dziesięć lat temu, już tu w Kanadzie, a przedtem widywałam i słuchałam nie raz - ze sceny Istnieje więc skala porównawcza na przestrzeni wielu lat

Połomski był już w Kanadzie kilkanaście razy, obecny jego pobyt potrwa w Toronto jeszcze do końca tego tygodnia Prawdziwa szansa dla miłośników dobrej piosenki

Tegoroczny jego program obejmuje oprócz znanych już piosenek, szereg nowych i wszystkie bardzo dobre Szczególnie piosenka "Nie płaczmy nad sobą" (słowa J Zalewski, muzyka Wojciech Trzcinski) była bardzo udana Mowi ona o naturze Polaków "Nie jesteśmy tacy zli, tylko w losy swe uwikłani przyjrzyjmy się sobie, zobaczymy to co jeszcze zostało - czy jest jeszcze człowiek w nas" Smutna w swojej treści piosenka, nawołująca do reewaluacji naszego polskiego charakteru i może do jego udoskonalenia Muzyka też bardzo ciekawa i sugestywna, choć nie łatwa do zapamiętania Inna urocza piosenka to "Otul mnie swetrem" (słowa Jacek Cygan, muzyka S Krajewski) piosenka odtwarzająca ciepło uczuć, sentyment, zapatrzenie w odczucia drogiej nam osoby, z którą jest nam dobrze i z którą chcemy dzielić ciepło serc

i ciepło wspólnego szala Nową również była piosenka "Ty jedna wiesz" (słowa Osieckiej, muzyka Skorupki), oraz "Miłości mojej mówię dowidzenia" z tekstem E Bryla i muzyką S Krajewskiego Bardzo dobra piosenka, trochę sentymentalna, ale przecież i realna, bo ktoż z nas nie powiedział kiedyś, jakiejs "wielkiej" miłości dowidzenia?

Po przerwie, Połomski śpiewał swoje dawne przeboje znane i lubiane Nawet te, które kiedyś były tak często grane, teraz ożyły i słuchano się ich z przyjemnością, a czasem z tezką (starsze pokolenie) Na zakończenie Połomski wykonał wiązanke swoich najbardziej popularnych piosenek, między innymi "Miłość nigdy nie wraca", "Moja słiczna moja cicha", "Zapomnisz kiedyś, że to ja" i wiele innych W sumie występ był sukcesem Pragnie się jeszcze raz powtórzyć znaną maksymę, że dobra piosenka się nie starzeje Zwłaszcza w doskonałym wykonaniu Publiczność ciepło przyjmowała dawne i nowe utwory, tak jakby na nowo ożył "Ten sentymentalny świat", czas naszych młodych, młodszych lub tylko wczorajszych dni

IWONA ZAWADOWSKA

School of Continuing Studies, University of Toronto, oferuje od 2-go kwietnia br osmioletni kurs kultury polskiej Kurs ten jest przeznaczony głównie dla młodzieży pochodzenia polskiego, która interesuje się Polską i chciałaby poznać kulturę swych przodków Wykłady będą prowadzone po angielsku Kurs jest płatny (\$ 135 00), lecz istnieje możliwość uzyskania stypendiów przez studentów Uczestnictwo w kursie będzie brane pod uwagę przy selekcji kandydatów na kurs letni w Rzymie Zajęcia będą się odbywać w srody w godzinach 7-9 wieczor na uniwersytecie torontonskim Zgłoszenia prószyć kierować do School of Continuing Studies, University of Toronto, 158 St George St, Toronto, M5S 2V8 Tel 978 - 2400

POTRZEBNA CI POMOC W NAUCE
CZYTANIA I PISANIA W JĘZYKU
POLSKIM LUB ANGIELSKIM
PROSIMY DZWONIC DO BIURA

Beare Weatherup
Kurator Szkół Publicznych
Tel 591 - 8045 8 30 do 4 30

Rozważania o szkolnictwie

Dorośli mają szereg przeszkód do pokonania w trudnym okresie adaptacji, czyli przystosowania się do życia w nowym kraju. Dzieciom ten proces przebiega łatwiej.

Od pierwszego dnia nasze dzieci chwalą kanadyjskie szkoły. Wyliczają bez zająknięcia litanię zalet:

- matematyka łatwiejsza niż w Polsce! To czego się tu wymaga w klasie szóstej, w Polsce mieliśmy w klasie czwartej! Jesteśmy o rok do przodu! O dwa lata! Nie straciliśmy roku!

- do domu mało się zadaje prac domowych, a w Polsce byliśmy codziennie przykućci po szkole do książek i zeszytów na parę godzin!

- nauczyciele grzeczni, serdeczni, nie wrzeszczą na każdym kroku, nie straszą dwójkami, powtarzaniem klasy czy też skargą do rodziców!

- nauka języka angielskiego w atmosferze swobody, nie czuje się ciężaru przymusu szkolnego!

Rodziców nie zachwycają kanadyjskie szkoły. Wręcz oburza ich "niski poziom nauki". W Polsce, zdaniem rodziców, był wysoki poziom, bo uczono dużo i wymagano wiele. W Kanadzie uczą szkoły mało i wymagają też niewiele.

Czy to wszystko jest prawdą, co rodzice mówią i myślą o kanadyjskich szkołach? Opiniu dzieci nie można chyba brać pod uwagę, prawda?

Istotnie polskie szkoły podstawowe i średnie faszerują bez opamiętania uczniowskie głowy masą wiadomości i żądają umiejętności geniusza. Weźmy matematykę w Polsce. W kręgach fachowców, czyli nauczycieli matematyki w Polsce wdziało się, że tylko 30% uczniów mogło opanować materiał matematyki w zakresie szkoły średniej. Pozostałe 70% zdało maturę z matematyki dzięki rozbudowanemu systemowi podpowiedzi, ściąg lub litosci egzaminatora. Młody człowiek wynosił ze szkoły naukę na całe życie, że trzeba oszukiwać gdzie się da, bo inaczej się niczego nie osiągnie. W Polsce powszechnie zapomniano co ma dawać szkoła uczniom, szkoła winna nie tylko rozbudowywać wiedzę w umyśle ucznia, szkoła musi kształtować charakter. A więc w wiadomościach przewaga polskich szkół jest bezsporna, w kształtowaniu charakteru natomiast przewaga jest po stronie szkół kanadyjskich. Polska szkoła przekazuje w dorosłą społeczność ludzi mądrych w zakresie wiadomości, ale ubogich w umiejętność współżycia z innymi. Wiem, że moje wywody nie są przekonujące dla Czytelnika na razie. Dlatego odwołuję się do przykładów.

Pogardzamy Kanadyjczykami przyklejając im etykietę głupoli. Kanadyjczyk przeciętny słabutko orientuje się w geografii świata, mizernie ma wiadomości z historii, nie zna obcych języków. To prawda. Ale Kanadyjczyk w jakimkolwiek urzędzie, czy w banku jest usmiechnięty, cierpliwy, zyczliwy. Na pewno jego życie osobiste nie szczędzi mu zmartwień, ale on to zachowuje dla siebie. A jak było w Polsce? Szybko zapomnieliśmy arogancję, obcesowość, chamstwo urzędników, sprzedawców. Zapomnieliśmy o ciągłych kłótniach w sklepach, w autobusach. Czy kiedykolwiek pogardzamy Kanadyjczykiem w zatłoczonym autobusie wrzasknął na Ciebie "czego się pan do cholery pcha!"

Kanadyjskie szkoły kosztem ograniczenia przekazywanych uczniom wiadomości

uzyskały inną wartość. Wychowują. Nie mówią o wychowaniu, lecz wychowują. I wychowały społeczeństwo ludzi grzecznych, spokojnych, nie agresywnych. Ostatecznie tutejszy system oświatowy został wprowadzony w życie przez zespół ludzi wykształconych. Nie ma w świecie idealnego systemu szkolnictwa. W Polsce było za dużo wymagań, w Kanadzie za mało, jeśli chodzi o wiadomości. Ale nie można nie dostrzegać cennych zalet tutejszego systemu oświaty.

W Kanadzie szkoła podstawowa trwa 8 klas, średnia 5. Trzynastolatki przeciętne tubylec spędza w szkole. Jest w rękach

wychowawczych, pobłażliwych nauczycieli. Po ukończeniu szkoły Kanadyjczyk nabiera takiego samego sposobu bycia. Nie wadzi nikomu, że on może mało wiedzieć o świecie. Ale za to jest on miły, szanuje bliźnich, nie wszczyna awantur, nie kłótni o byle co. Jeśli masz jakiegokolwiek w Kanadzie spotkanie w urzędzie, czy u lekarza, czekasz krociutko. Wyznaczone spotkanie (appointment) musi się odbyć w wyznaczonym dniu i godzinie. A jak to było w Polsce? Nawet u prywatnego lekarza pobierającego słone honoraria musiałeś wyczekać w poczekalni godzinami i użerać się z cwaniakami chcącymi "bez kolejki" dotrzeć niesprawiedliwie przedziej niż Ty.

To wszystko należy wziąć pod uwagę, zanim się zacznie wybrzydzać na temat kanadyjskiego szkolnictwa. Autor tego artykułu jest również przybyszem. Świeżym. Mieszka w Kanadzie dopiero rok, ale w Polsce był belfrem, czyli nauczycielem, ponadto pracował nawet w Wydziale Oświaty. Stąd spojrzal być może bardziej przenikliwie na szkolnictwo w Kanadzie.

ARPI

UNITY TRAVEL
100 University Ave. Suite 807
Toronto Ont. Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595 1244

**Tanie loty czarterem
Sterling Airways
WARSZAWA,
SZTOKHOLM,
KOPENHAGA
HAMBURG
od \$ 539.00**

**Także: 7 dni Wyspy Kanaryjskie
lub Majorka oraz
5 dni w Kopenhadze
\$ 699.00**

W cenę wliczone przelot i pobyt w hotelu
ze śniadaniem
Szczegółowe informacje i rezerwacja
u Gabrieli
TEL (416) 595 - 1244

Wyciągnijmy dłoń do młodzieży

Dajmy na lato pracę uczniom i studentom

Każdego lata staje do dyspozycji pracodawców całe bogactwo talentu, wiedzy i pomysłowości naszej młodzieży szkolnej i akademickiej. Ta młodzież wnosi do pracy w czasie wakacji energię i entuzjazm - dla pracodawcy nieocenione. Sama zaś zdobywa doświadczenie, bardzo pomocne przy wchodzeniu na rynek pracy.

Oczywiście, uczniowie i studenci gotowi są podjąć każdą pracę. Chcieliby jednak znaleźć zatrudnienie,

związane z przedmiotem swych studiów. To pomogłoby im w przejściu ze szkoły do stałej pracy i wyeliminowaniu uprzedzeń pracodawców wobec osób "bez doświadczenia". Na każde miejsce pracy, jakim dysponujesz, czeka uczeń lub student - chłopiec czy dziewczyna - którzy wezmą się do roboty z prawdziwym entuzjazmem.

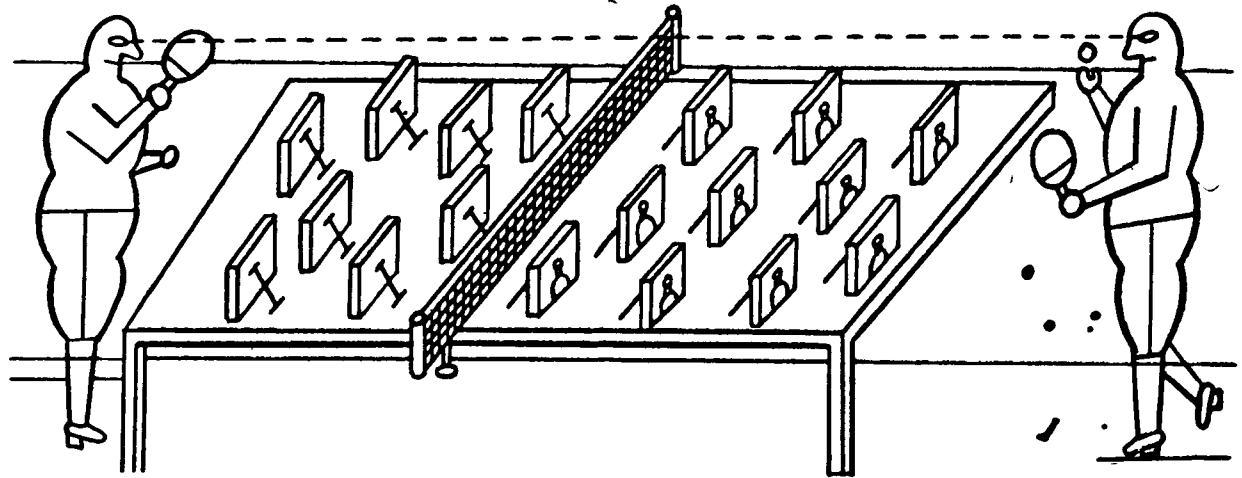
Employment and
Immigration Canada

Emploi et
Immigration Canada

Canada
Challenge '86

PORADNIA "ZAUFANIE"

WALKA O BYT

Pani W K pisze

"Proszę napisać o tym, dlaczego ludzie tak się na emigracji zmieniają. Dlaczego jeden drugiemu tak mało pomaga, są jakos mało wrażliwi na drugiego człowieka. Już po kilku latach nie poznają znajomych, z którymi przyjechałam do Kanady, myślą tylko o sobie. Jak to się dzieje?"

Ludzie zmieniają się wszędzie na świecie. Pod każdą szerokością geograficzną. W Polsce także. Bardziej niż miejsce, gdzie owe przemiany zachodzą, liczy się jednak SYTUACJA, w której ludzie się znajdują. Im bardziej jest ona nowa, niezwykła i im większą wywiera presję na jednostkę, tym większe prawdopodobieństwo, że osobowość ulegnie zmianie.

Osobowość jest względnie trwałą właściwością jednostki. Najintensywniej kształtuje się przez pierwszych kilka lat życia. Tworzy się na podstawie pewnych genetycznie uwarunkowanych cech temperamentalnych, ale podlega wpływowi dwóch typów doświadczeń: doświadczeń powtarzających się i doświadczeń traumatycznych. One to mogą mieć równocześnie wpływ na kształtowanie się osobowości. Doświadczenia powtarzające się formują osobowość latami, w sposób właściwie mało zauważalny. Doświadczenia traumatyczne natomiast zmieniają osobowość w sposób nagły, często niespodziewany dla otoczenia. Obserwując więc "nagle" zmiany w osobowości, możemy się domyślać, że jednostka ta poddana została działaniu doświadczeń traumatycznych - tych silnych, negatywnie emocjonalnie naładowanych zdarzeń, mających dla jednostki poważne znaczenie psychologiczne.

Emigracja jest wydarzeniem traumatycznym dla większości ludzi o przeciętnej wrażliwości emocjonalnej. Dlatego zmienia osobowość. Stan wojenny, udział w demonstracjach, pobyt w więzieniu - akże są wydarzeniami traumatycznymi. I one różnie zmieniają ludzi i ich widzenie świata.

Są ludzie mniej i bardziej odporni na doświadczenia traumatyczne. Ci mniej odporni cierpią bardziej i większe jest prawdopodobieństwo, że ich osobowość ulegnie zmianie. Są też ludzie o silnych i rwałych cechach osobowościowych i moralnych, których nie jest w stanie zachwiać nic. Ale i oni ponoszą koszt emocjonalny swej "odporności". Tyle, że dzięki doskonałej samokontroli, kosztów tych nie widzą na zewnątrz. To nie znaczy, że kosztów tych nie ma. Każdy płaci jakąś cenę. I tylko on sam - prywatnie - może rozsądzić, czy to, co zdobył, woliść osobistą, przyszłość dla rodziny i dzieci, poczucie kontroli nad swoim losem - warte było ceny, którą zapłacił.

EMIGRACYJNY STRES

A więc choćbyśmy nawet bardzo przed samymi sobą udawali, emigracja, szczególnie jej pierwsza, przystosowawcza faza, jest wydarzeniem traumatycznym. Stąd możemy zauważać w ludziach "nagle" zmiany.

Dlaczego emigracja jest wydarzeniem traumatycznym? przede wszystkim dlatego, że wyjazd z kraju urodzenia oznacza utratę SYSTEMU OPARCIA SPOŁE-

CZNEGO. Nie, nie rządowego oczywiście (tu w Kanadzie - i oczywiście - w kilku innych krajach zachodnich) - mamy skojarzenia związane z wypłacanymi przez rząd różnymi zasiłkami dla ludzi w potrzebie. Chodzi o oparcie psychologiczne - rodzinę, znajomych i przyjaciół, gotowych by służyć przyjaznym uchem, poradą, wsparciem, a może nawet pomocą. Ważniejsza od rzeczywistej pomocy jest świadomość, że MOZNA ją uzyskać w razie potrzeby. Świadomość nie bycia samemu, poczucie bezpieczeństwa.

Wybudowanie sobie nowego systemu oparcia w nowym kraju zabiera wiele czasu i wysiłku. Są ludzie, którzy potrzebują go więcej (ci o większym poczuciu zagrożenia i większym nastawieniu społecznym) i ci, którzy potrzebują go mniej (ci bardziej niezależni i samodzielni). Każdy jednak potrzebuje go w jakimś stopniu. Niektórzy budują go na gwałt i w zupełnie przypadkowy sposób - każdego nowo spotkanego Polaka mianują swoim przyjacielem. Ponieważ wybór przyjaciół i pielęgnowanie przyjaźni jest zwykle procesem wieloletnim, takie "ekspresowe" znajomości kończą się często rozczarowaniem. Po kilku latach, każdy na ogół buduje sobie nowe przyjazne w naturalny sposób - drogą selekcji, prób i błędów. Ale wtedy nie potrzebuje się ich już tak bardzo jak w pierwszym okresie emigracji. Dodatkową trudnością jest przy tym fakt, że w społeczeństwie północnoamerykańskim, pomimo jego zewnętrznie "przyjaznego wyglądu" przyjaciele mają zupełnie inny sens i cel niż w Polsce. Nie są oni tak długotrwałe, ani tak intensywne, ani tak zaborcze jak w Polsce. A także nie rodzą przeciwstawienia my (grono przyjaciół) - ci inni, którzy są na zewnątrz. Są to dość podstawowe różnice społeczne i kulturowe.

Drugą, poza utratą źródeł oparcia społecznego cechą emigracyjnego stresu jest nadmierne (dla niektórych) **poczucie kontroli** nad swoim losem i świadomość, że prawie wszystko zależy od nas samych, od naszej aktywności i wkładanego wysiłku. Niektórzy dla owego poczucia kontroli tu przyjeżdżają, zostają przedsiębiorcami, dostają ciekawe prace, podejmują nowe - poprzednio dla nich zamknięte - zajęcia. Rozwijają się w sensie osobowościowym i intelektualnym. Dla innych natomiast, owo poczucie kontroli jest źródłem napięcia i niepokoju. Wielosć rozwiązań i dróg życiowych przeraża ich. Nie potrafią ich zrozumieć. Czują się zagubieni i sfrustrowani. W Polsce wszystko było w jakimś sensie zdefiniowane przez istniejące ograniczenia społeczno-polityczne. Robiło się to, co w danym "środowisku" uchodziło za słuszne i pożądane. Tutaj jest zdaniem się na siebie, swoją inicjatywę i swoją własną umiejętność podejmowania decyzji.

Emigracja jest wydarzeniem traumatycznym również dlatego, że nasze polskie doświadczenia, zarówno te osobiste, jak i zawodowe, bardzo często okazują się tu, w nowej rzeczywistości, całkowicie nieprzydatne. Trzeba cierpliwie budować nowe doświadczenia i nowe, bardziej skuteczne metody rozwiązywania proble-

mów. Czasem trzeba porzucić "stare" kryteria patrzenia na ludzi i oceniania, porzucić swój dotychczasowy styl życia i zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe. Oznacza to przyznanie się do tego, że bagaż, który przywieźliśmy z Polski jest niewystarczający. A to jest bolesne.

EGOCENTRYZM

Jedną z konsekwencji długotrwałego stresu, napięcia i frustracji jest egocentryzacja - koncentrowanie się na samym sobie, swoich własnych problemach i trudnościach, przy równoczesnym niezauważaniu lub lekceważeniu potrzeb innych ludzi. W skład tej reakcji wchodzi cały system racjonalizacji, czyli "filozofii" lub "poglądów" stworzonych dorywczo na własny użytek - "teraz jest mi ciężko, muszę się zająć tylko sobą", "nie mam czasu na żadne sentymenty", "mnie nikt nie pomagał, ja nikomu nie pomogę", "mam żonę i dzieci" itp. Towarzyszy temu niechętny bądź współzawodniczy stosunek do innych ludzi, których spostrzega się jako przeszkody w osiągnięciu celu.

Mechanizm ten obserwować można w wielu fazach różnych etapach emigracji (we wszystkich grupach etnicznych). Dlatego tak często można "nie poznać" ludzi, z którymi widziało się przed kilku laty. Zmienia ich stres i życie pojmowane jako WALKA O BYT.

SYSTEM WARTOŚCI

Powazne zmiany zachodzą w nowym kraju w systemie wartości jednostki. Pewne rzeczy okazują się mniej ważne, pewne - bardziej ważne. Część zmian jest pozytywnych, część negatywnych. Wielu Polaków uczy się większej tolerancji na innosć, na ludzi o innej rasie, pochodzeniu etnicznym czy poglądach. Uczy się korzystania z nowo zdobytej wolności w sposób mądry. Niektórzy jednak, po utracie polskiego systemu oparcia nie potrafią się odnaleźć. Tracą swój dotychczasowy system wartości, a nie potrafią zbudować nowego. Jest to źródłem depresji, której przypadków jest więcej wśród Polonii niż można by się spodziewać po entuzjastycznych listach wysyłanych do Polski.

Jeszcze inni, w miejsce dotychczas posiadanego systemu wartości, wpojonego i strzeżonego w Polsce przez rodzinę i Kościół, wprowadzają nowy - PIENIĄDZ. Tylko to ma dla nich wartość, co prowadzi do większej ilości pieniędzy. Niezależnie od kosztów ludzkich i poniesionych ofiar. Wszystko inne przestaje się dla nich liczyć. Mentalność ta jest także dość częsta u ludzi, którzy przyjeżdżają tu tymczasowo, "na zarobek". Oni jednak wyjadą, reszta zostanie.

Pazerność jest jedną z cech, którą często emigranci wskazują jako najbardziej odstręczającą od zawierania kontaktów z innymi. Wielu pazernych pazerność swoją przywozi z Polski. Są to ci, którzy tam nie mieli dość pieniędzy (oczywiście to problem znakomitej większości Polaków) i głównie to im tam dolegało. Dlatego tutaj koncentrują się na gromadzeniu pieniędzy za wszelką cenę. Tylko

to ich interesuje. Czymże więcej jest dla nich nowy kraj, niż tylko źródłem wymiernych dewiz? W większości uczą się tutaj, oni tę pazerność przywożą lub też - przynajmniej - mają do niej dobre predispozycje. Wolność, demokracja, możliwość wpływania na losy własne i społeczeństwa, życzliwość międzyludzka, tolerancja - to dla nich puste terminy. Bo na dolory nieprzeliczalne.

Jeśli ktoś lubił pieniądze już w Polsce, istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że tu będzie lubił je jeszcze bardziej. I będą one celem jego życia. Gdy dodamy do tego brak presji społecznej (zapewnianej w Polsce przez rodzinę, krewnych, przyjaciół, Kościół), zasady moralne mogą ulec rozluźnieniu. A stąd już krok tylko do zrobienia czegoś, na co w Polsce nigdy by ich nie było stać - własnie w obawie przed opinią społeczną. Gdy czyjes normy społeczne nie są silnie uwewnętrznione (czytaj: gdy brak mu mocnego kręgosłupa moralnego), w obliczu braku presji społecznej, może po prostu poczuć się ze swych zobowiązań moralnych zwolniony. W ten sposób "ludzie się zmieniają" - po prostu przestaje nimi rządzić dotychczasowy system wartości. Który zaczyna ich uwierać jak niewygodny gorset, z którego się już "wyrosło".

Pamiętajmy więc o tym, że zachowanie ludzkie jest funkcją osobowości i sytuacji, w której człowiek działa. Sytuacja ta często ZMUSZA go do pewnych zachowań. Czasem tylko kusi. Ale to nie oznacza, że presji owej należy się poddać. Bronimy naszego systemu wartości, wszystkiego tego, co w nim dobre. Ale i otwieramy się na nowe, konstruktywne doświadczenia.

I zastanówmy się czasem nad tym, co się w nas tu, w nowym kraju, zmieniło. Co zmieniło się na dobre, a co na złe. I dlaczego. Będzie nam łatwiej zrozumieć samych siebie i stosunek innych do nas.

Dr ZOFIA BOŃCZA

Strategic Defense Initiative NADZIEJA NA UNIKNIĘCIE WOJNY W KOSMOSIE OTWARTY WYKŁAD

Zapraszamy na projekcję filmów dotyczących koncepcji SDI "Salt Syndrome" (30 minut) i "High Frontier" (10 minut). Po filmie odbędzie się dyskusja. Projekcja będzie miała miejsce w poniedziałek, 24 marca o godz. 7:15 w International Student Center, 33 St. George St., Cumberland Room, Toronto.

Organizuje Canadian Coalition For Peace Through Strength Inc.

KŁOPOTY Z NAUKĄ JĘZYKA ANGIELSKIEGO

Prof
ALEKSANDER
PIEKARSKI

AKCENT I INTONACJA

W poprzednim numerze zapomniałem jeszcze wyjaśnić coś o wymowie T w kanadyjskiej i amerykańskiej angielszczyźnie. Żaden podręcznik tego nie opisze, bo jest to nieładna wymowa potoczna języka ulicy. Ale trzeba to wiedzieć, by uniknąć nieporozumień. Krótko niegrzeczny wykrzyknik ZAMKNIJ SIĘ (w znaczeniu ZAMILCZ) pisze się SHUT UP, natomiast często się słyszy jakby nie T lecz R (transkrypcja amatorska, polska oczekujemy SZATAP, a słyszymy SZARAP). Takiej samej wymianie T na R ulega w zwrotach z użyciem GET IN (Słuchac GERIN).

O akcentach

Słowo akcent oznacza "przycisk", a w nauce języków mocniejsze głośniejsze

O wymowie:

wypowiedzenie sylaby w wyrazie. Jest to rzecz ważna w każdym języku. Pamiętajmy szkolny spór o słowo **matematyka**. Jak je akcentować - czy **mateMAtyka**, czy **matemaTYka**? W obu przypadkach słowo dla Polaka zrozumiałe. Wyobrazmy sobie całkowicie niepoprawny akcent tego słowa np. **MAtematyka** stanie się w uchu odbiorcy czyjąś **tematyką!**

Język angielski jest daleko bardziej wrażliwy na niepoprawne akcentowanie, na niepoprawny przycisk czyli stress od polskiego. Nie można tu nauczyć Czytelnika poprawnego akcentu. Apeluje tylko do większej uwagi na poprawne akcentowanie. Poprawnego akcentu nauczy nas tylko płyta lub tasma magnetofonowa. Akcent trzeba mieć w uchu ze słyszenia, a nie przed oczami z czytania.

INTONACJA czyli melodia mowy

Każdy język ma właściwą sobie melodię. Weźmy dla porównania dwa ję-

zyki słowiańskie znane nam ze zlyszenia. Język rosyjski i czeski. Wiadomo, że język rosyjski jest bardziej śpiewny. A teraz język polski literacki i język wschodniego dialektu polskiego Polacy "z za Buga" w odczuciu innych bardziej śpiewają mówiąc.

Niezmiernie ważnym czynnikiem jest mówienie językiem angielskim z właściwą mu melodią. Będziemy lepiej rozumiani i lepiej będziemy ICH rozumieć.

Coś dla odpocznienia

Pamiętamy, że LEKTOR to nauczyciel języków obcych na uniwersytecie czy innej uczelni, natomiast REKTOR to najwyższy stopień służbowy. Nie mówi się "dyrektor", lecz "rektor" uniwersytetu. W okresie międzywojennym Uniwersytet Warszawski zaangażował pewnego Japonczyka, który nauczył się języka polskiego będąc lektorem japońskiego. Zawsze jednak o sobie mawiał "jestem REKTOREM Uniwersytetu Warszawskiego". Dlaczego? Dlatego, że w japońskim języku nie ma głoski L. Dla japońskiego ucha między L a R nie ma różnicy. Śmieszny nas to. Ale nasze ucho nie rozróżnia z kolei w angielskim wielu spółgłosek od siebie. Prawda?

W języku arabskim nie ma ani litery ani głoski P, jest natomiast B. Arabowie uczący się języków obcych mają z tym kłopoty. Arab uczący się polskiego myliłby paczki z baczkami, parówkę z barówką, pompa mogłaby stać się bombą.

Parę pułapek języka angielskiego

OBSERVE - nie tylko znaczy "obserwować = patrzeć z uwagą", ale również "przestrzegać, zachowywać, świecić". I observe Sundays - to nie "ja obserwuję niedziele", lecz "prze-

rzegam, święcę niedziele"

PUDDLE - to nie pies rasy pudel, lecz kałuża, natomiast pudel jako rasa psa pisze się POODLE.

AFFAIR - to nie afera jakas kryminalna, bo innej nie zna polski język. To słowo w angielskim oznacza jakąkolwiek sprawę, wydarzenie czy przygodę nie konieczne kryminalną.

MINISTER - to niekoniecznie kierownik jakiegoś rządowego ministerstwa, minister to również duchowny jakiegoś kościoła chrześcijańskiego.

GOAL - jest nie tylko terminem sportowym. Oznacza to słowo w języku angielskim CEL ku jakiemu dążymy, ku jakiemu zmierzają nasze wysiłki, jaki chcemy osiągnąć w końcowym rezultacie.

BLACK-OUT - to nie wywabienie płamy, lecz zgaszenie światła, zaciemnienie. Natomiast wywabić, zmasać, usunąć, to ERASE.

Odpowiedzi Czytelnikom Ich pytania

- mieszkalem w Londynie 4 lata, mówiłem i rozumiałem dobrze po angielsku, ale tu w Kanadzie jakas inna angielszczyzna, mam kłopoty w obie strony ja i Oni mnie nie rozumieją. Co robić?

- mieszkam w Kanadzie ponad 10 lat - żadnych problemów nie mam z angielskim, natomiast dużo nie rozumiem oglądając w telewizji brytyjskie filmy. Co robić?

Istotnie język angielski ma kilka odmian co niektórzy bolesnie odczuwają na własnej skórze. W następnym odcinku wyjaśnimy różnice między tymi odmianami co powinno zainteresowanym przyspieszyć rozwiązanie problemu. Tytuł następnego odcinka **BRITISH ENGLISH & AMERICAN ENGLISH** = czy to stwarza nam problemy?

PRE-EASTER PRICE DISCOUNTS KROKUS MEAT DELICATESSEN

1572 Bloor St W, (1/2 block west of Dundas St W) Tel 534-2023

We produce 100 kinds of meat products by our highly qualified european butchers

under the supervision of the owner (3rd generation in the meat business)

OUR SLOGAN "First try, then buy" NO LIMIT PER PURCHASE

From March 10 to April 8 1986

KIELBASA NO 1 R.T.E. \$3.29 lb SAVE \$1.30 OWN PRODUCTION	COUNTRY HAM \$2.89 lb. SAVE \$2.00 R.T.E. OWN PRODUCTION	SHOULDER HAM (BALERON) R.T.E. \$2.99 lb. SAVE \$1.20 OWN PRODUCTION	PATE Cognac Meat Herb \$2.19 lb. SAVE \$1.80 OWN PRODUCTION	SMOKED KIELBASA (for cooking) \$2.79 lb. SAVE \$1.50 OWN PRODUCTION	KRAKUS JAM 99c SAVE 65c POLISH IMPORT
KRAKUS SYRUPS • Strawberry • Morello Cherry • Black Currant • Raspberry \$1.79 SAVE 60c EUROPEAN IMPORT	MILK CHOCOLATE W/HAZEL NUTS WEDEL \$1.59/150g SAVE \$1.00 EUROPEAN IMPORT	INKA INSTANT NATURAL COFFEE 1 19/150g EUROPEAN IMPORT	INKA INSTANT Natural Coffee \$1.65/250g EUROPEAN IMPORT	CREAM FUDGE CANDY \$1.49 lb. SAVE 50c EUROPEAN IMPORT	HOMEMADE ROAST BEEF \$3.49 lb. SAVE \$2.30 OWN PRODUCTION
EDAM CHEESE \$2.99 lb. SAVE \$1.20 EUROPEAN IMPORT	ROAST BEEF inside/outside SIRLOIN TIP A1 \$2.99 lb. SAVE \$1.00 ONTARIO FARMS	Round T Bone & Sirloin STEAKS A1 \$2.99 lb. SAVE \$1.40 ONTARIO FARMS	FRIED BACON \$2.49 lb. SAVE \$1.50 OWN PRODUCTION	SIDE RIBS \$1.69 lb. SAVE \$1.20 ONTARIO PORK	KRAKUS DILL PICKLES \$1.49 lb SAVE 30c POLISH IMPORT
BACK RIBS \$2.69 lb. SAVE \$2.00 ONTARIO PORK	VEAL CHOPS A1 \$3.95 lb. SAVE \$2.30 ONTARIO FARMS	EUROPEAN STYLE RYE BREAD \$1.29 Buy one & get one free	ASSORTED CHOCOLATE BONBONS \$2.29 lb. EUROPEAN IMPORT	LIVER SAUSAGES FINE & COURSE \$2.49 lb. Buy one & get one free OWN PRODUCTION	French Toffee candy \$1.59 FREE Videocassette
From March 17 EASTER SPECIAL to April 8, 1986					
EASTER HAMS Old Fashioned Style \$1.59 lb SAVE \$1.20 OWN PRODUCTION	EASTER KIELBASA in rings \$2.99 lb. SAVE \$1.70 OWN PRODUCTION	DINNER ROLLS MIXED 8c ea. 86c/12 piece bag	HUNTER S KIELBASA (DEBRECZYNA) \$2.29 lb OWN PRODUCTION	SAUERKRAUT "KRAKUS" \$1.29/796ml SAVE 40c POLISH IMPORT	Krakus SOUP MIXES Red Borsch White Borsch Mushroom Barley 89c SAVE 35c

ANNA DUBISKA
pracownik firmy

H&R BLOCK
THE INCOME TAX PEOPLE
THE INCOME TAX PEOPLE

Fachowo wypełnia zeznania
podatkowe. Opłaty od \$ 10.00 wzywz
Zapewniamy Klientom załatwienie
spornych spraw z Urzędem Podatkowym
bez dodatkowych opłat przez cały

CASH BACK PROGRAM -
WYPŁACAMY GOTÓWKĄ ZWROTY
PODATKU

EATON'S
Don Mills,
447 - 3331
wew 206
For year-round
service District
Office
2388 Eglinton Av E
Scarborough, Ont
M1K 2P3

UWAGA NOWI IMIGRANCI EMERYCI OSOBY I RODZINY O NISKICH DOCHODACH

Jezeli dochody Wasze nie przekroczyły w 1985
\$ 12 000 dla osob samotnych
\$ 17 000 dla rodzin

kwifikujecie się Panstwo do
bezpłatnego wypełnienia formu-
larza podatkowego (IN-
COME TAX RETURNS)

KPK Okręg Toronto organizuje
tradycyjnie klinikę podatkową
w marcu i kwietniu 1985 r.
Formularze będą wypełniane
przez specjalistów w srody, w
godzinach 6 30 - 9 00 wieczorem,
w biurze Kongresu przy
ulicy 206 Beverley. Podane
limity finansowe będą scisle
przestrzegane.

KONIECZNA uprzednia tele-
foniczna lub osobista rejestracja

Na umowione spotkanie proszę
przyniesc formularze podatkowe
(Income Tax Forms) oraz
wszystkie potrzebne dokumenty
jak SIN, informacje o do-
chodach z tytułu zatrudnienia
(T4), emerytury (T4A), zasiłku
bezrobotnego T4U, procentow
od oszczędności T5, dodatku
rodzinnego TFA1, o wydatkach
na studia T2202A, na opiekę
nad dziećmi, opłaty związkowe,
wydatki na leczenie i cele
charytatywne.

Proszę
posegregowac dokumenty na
poszczegolnych członkow ro-
dziny, jak również przyniesc,
zeznanie podatkowe z roku
ubiegłego.

WAŻNE! Zeznanie podatkowe
powinny wypełnic również
osoby, które w Kanadzie jesz-
cze nie pracowały, ponieważ
mogą kwalifikowac się do
zwrotu pieniędzy z tytułu otrzy-
mywania dodatku rodzinnego
na dzieci lub zapłaconego czyn-
szu.

Szczegółowych informacji
udziela Ośrodek Pomocy Pol-
skim Imigrantom, 206 Beverley
St w Toronto, tel 979 - 9634,
39

INCOME TAX

Solidnie - tanio

Codziennie od 16 do 22,
soboty i niedziele od 9 rano - 22 wieczorem
Okolice High Park - Bloor

TEL 766 - 4701, GABRIEL

Także wypełniamy w Twoim domu

175 186

ZAOSZCZĘDZISZ CZAS I PIENIĄDZE
oddając mi Twój INCOME TAX RETURN,
Specjalne ZNIZKI dla nowo przybyłych i senior-citizens

Nie czekaj, zadzwoń

534 - 7772 między 9 am - 9 pm

CHRISTOPHER

173 185

ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICES

Andrzej Sikorski

Tanio i dokładnie wypełnia zeznania podatkowe,
również w Twoim domu. Bezpłatne porady

TEL 298 - 4757

CHESTER'S INCOME TAX SERVICE

CZESŁAW KEPA

TEL 278 - 2660

Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej
Federacji Income Tax Konsultantów, w y k o n u j e
rozliczenia podatkowe w Twoim domu

O T T A W A tez ma serwis podatkowy w języku polskim

Daj swoje zeznanie podatkowe do wypełnienia
specjalistcie. Korzystnie i miedrogo
Grono stałych klientow wzrasta z kazdym rokiem
Bądź i Ty wśród nich

TEL. (613) 738-0781 - 24 godziny

DANIEL S.A. GALON
INCOME TAX PREPARATION

Jesli jestes nowo przybyłym mozesz również
otrzymac pieniądze od rządu

173 184

LESZEK SZUMAN

Astrologia i polityka

"Graviora manent"
(Najgorsze dopiero przed nami)

Wergiliusz Eneida

WSTĘP

Każdy człowiek chciałby znać swoją przyszłość, bądź to przez zwykłą ciekawość, bądź po to, aby wiedzieć jak ma urządzić sobie egzystencję, jak ustosunkować się do przyszłych zdarzeń. Dlatego też od niepamiętnych czasów ludzie, a szczególnie władcy rządzący państwami zasięgali rad u astrologów i jasnowidzów.

Na ten temat napisano ogromną ilość książek, których treść oparta została wyłącznie na protokołach - relacjach poważnych i wiarygodnych ludzi.

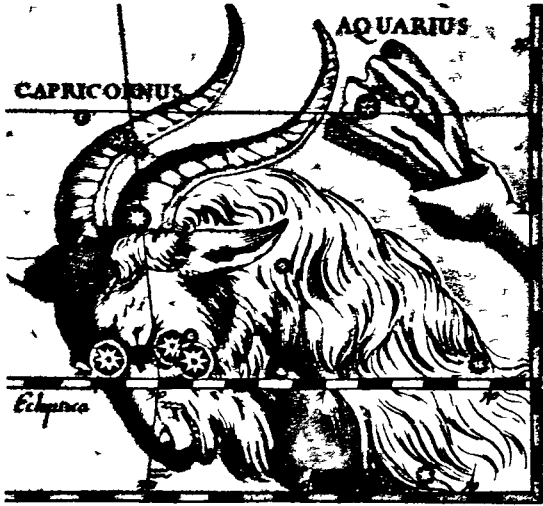
Czytając różne przepowiednie możemy zauważyć, że nawet najlepsze media rzadko potrafią dokładnie określić datę zdarzenia, które "widzą" w przyszłości. Jest to zrozumiałe, wszak data jest pojęciem umownym. Część naszego świata posługuje się bowiem kalendarzem gregoriańskim, kościół grecko-katolicki kalendarzem juliańskim, różniąc się dziś jeden od drugiego o 11 dni. Ale mieliśmy w przeszłości także kalendarz żydowski, babiloński, egipski, rzymski, Majów, hinduski, chiński, mahometanski, perski, grecki i liczne inne. W związku z tym jasnowidzące media starają się opisać czas przepowiadanego zdarzenia inaczej - poprzez porównanie z innymi, równoległe występującymi wydarzeniami. Na przykład kiedy mężczyźni będą chodzili w czerwonych butach i ubrani jak kobiety, a kobiety ubrane jak mężczyźni, wówczas nastąpi to i to.

Do takich typowych, pozaczasowych przepowiedni należy zaliczyć następujące wydarzenie z roku 1909, opisane przez F. V. Schoffelego w książce "Czarownice dawnej i dzisiejszej".

W roku 1909 - pisze autor - znalazłem się w gronie znajomych parapsychologów w Bułgarii. Szczególną ozdobą seansu była znana artystka, ukrywająca swe prawdziwe nazwisko pod pseudonimem "Xandra". Było nas jedenastu osób. Bez wyjątku ludzie poważni, do których można było mieć pełne zaufanie.

Siedzieliśmy przy wirującym stoliku i słuchaliśmy różnych stuków i szelestów.

W pewnej chwili ktos zaproponował, aby spytać medium o wydarzenia przyszłe - co będzie się działo na świecie w przyszłości.

W tym celu przyniesiono z sąsiedniego pokoju mapę świata i rozłożono ją na stole.

Wówczas medium, znajdujące się w transie (śnie somnabulicznym), podniosło się z fotela i podeszło do stołu. Położyło ręce na mapie świata i po chwili podniosło straszny lament.

- Wszystko zalewa woda - krzychało medium nieprzytomnie.

- Topię się. Brzegi znikają zalane wodą, góry zapadają się.

Na twarzy medium widac było bezgraniczne przerażenie. Tak, że nawet obecni ulegli jakby tej sugestii i ujrzeni w myślach morze zalewające wybrzeża Anglii i Francji. Z obu tych państw nad powierzchnią wody sterczały tylko małe wysepki.

Nasza wizja trwała może z pół minuty, po czym wszystko powróciło do stanu poprzedniego.

Ciekawe, że przez następne pięćdziesiąt lat różne media w innych krajach miały podobne wizje wielokrotnie. Ostatnio te przepowiednie, traktowane poprzednio jako fantazje wariatów, tu i tam zaczynają rozpatrywać na serio liczni geofizycy. Miejmy nadzieję, iż my sami nie doczekamy się realizacji tych strasznych wizji.

Może wydawać się to dziwne, jednak jest faktem bezspornym, iż także astrologia odegrała niejednokrotnie ważną rolę w wydarzeniach historii, czasów tak starożytnych jak i współczesnych.

Dzieje starożytnego Rzymu mogą tu stanowić przykład charakterystyczny.

O wadze, jaką przywiązywano tu do przepowiedni świadczy fakt, że jeden z cesarzy, Vitelliusz, rozkazał kiedyś wszystkim astrologom, aby w ciągu 72 godzin opuścili Rzym - tak obawiał się ich przepowiedni. W nocy, po ogłoszeniu zarządzenia, astrologowie rozplakali się na murach wieżnego miasta szokującą wiadomością: przed upływem trzech dni Vitelliusz umrze. I tak się rzeczywiście stało.

Władcy oświeconej Europy niejednokrotnie wykorzystywali dla celów politycznych wiarę w przepowiednie astrologów. I tak Fryderyk II w trakcie wojny 7-letniej polecił swym astrologom, aby żołnierzom idącym

na wojnę z Austrią przepowiadali długie życie, szczęście, powodzenie i pieniądze.

Podczas I wojny światowej sztab angielski posługiwał się sławnym astrologiem dr med. Charlesem Carterem, który informował kogo należało o psychologicznych szansach i możliwościach generałów, tak swoich, jak też i obcych. Natomiast lord Nordcliffe, wydawca licznych gazet i czasopism brytyjskich, ogłaszał w prasie fałszywe horoskopy różnych niemieckich osobistości rządowych, wiedząc, że gazety te poprzez Szwajcarię dotrą również do Niemiec.

W owych latach cały świat astrologiczny posługiwał się angielskimi efemerydami, czyli tabelami podającymi położenie planet układu słonecznego na każdy dzień danego roku. Aby więc niemieccy astrologowie nie mogli sprawdzać angielskich horoskopów ani opracowywać swoich, wstrzymano w Wielkiej Brytanii wydawanie owych tabel dla zagranicy. Przez długi okres czasu później Niemcy mieli o to pretensje do Anglików.

Nadeszła II wojna światowa, a wraz z nią nowe problemy. O zakulisowych machinacjach wywiadów i propagandy wojennej, związanych z przepowiedniami astrologicznymi, wie się na ogół niewiele. Sięgnijmy zatem po informacje o tym okresie do różnych wspomnień drukowanych w czasopiśmie astrologicznym (niemieckich i angielskich) oraz pamiętnikow komisarza policji kryminalnej Strickera, który za czasów hitlerowskich pracował we Wrocławiu. Był on dobrze obeznany z astrologią. Z urzędu miał też wgląd w zakulisowe powiązania pomiędzy Urzędem Propagandy i RSHA (Reichssicherheitshauptamt - Główny Urząd Bezpieczeństwa Rzeszy), a niemieckimi astrologami.

W momencie uderzenia armii hitlerowskiej na Francję, Radio Saarbrücken zaczęło gorączkowo nadawać w języku francuskim treść sfałszowanych przepowiedni Nostradamusa, sławnego lekarza, astrologa i jasnowidza francuskiego. Bez przerwy cytowano liczne, podfryzowane w tym celu czterowiersze, z których rzekomo miało wynikać, że miasta środkowej i północnej Francji zostaną zniszczone przez "zelazne ptaki" czyli samoloty. Szczególnie zaś ucierpią miasta Brabant, Boulogne, Rouen i w ogóle cała Flandria. Tereny te zajmą Niemcy, niszcząc po drodze wszystko ogniem i mieczem. Tylko południe i południowy wschód pozostaną wolne od zniszczeń.

Trick ten służył określonej celowi. Chodziło o to, aby ludność masowo uciekała na południe i nie blokowała dróg na kierunku wschód - zachód. Armia niemiecka, mając wolne autostrady, mogła się szybko posuwać naprzód i nie napotykała na zatory, powstające normalnie na drogach w chwilach paniki.

W tym czasie w Szwajcarii mieszkał matematyk niemieckiego pochodzenia nazwiskiem Krafft. Początkowo bardzo krytycznie odnosił się on do astrologii, jednak w następstwie systematycznych badań przeszedł do historii jako jej gorący zwolennik i entuzjasta. (W stosunkowo krótkim czasie opracował on statystycznie przeszło 9 000 horoskopów, przeprowadzając w związku z tym około 700 000 obliczeń). Otóż, Karl Ernst Krafft z koncem 1938 roku napisał list do RSHA, w którym ostrzegł, że Hitlerowi w listopadzie 1939 roku zagraża zamach. List zlekceważono i odłożono ad acta. Jednak kiedy przepowiednia się sprawdziła i Hitler tylko cudem uniknął śmierci, Krafft zajął się Hess, wykazujący duże zainteresowanie astrologią i uznanie dla astrologów.

Credit Union

Credit Union

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE TORONTO

CREDIT UNION LTD

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762 - 9523

3-miesięczne certyfikaty 9 1/2% rocznie

Pozyczki personalne

i hipoteczne ubezpieczenia na życie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł 1 od 7 30 - 9 wiecz

WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz SOBOTY

od 10 do 12 30

Od 1 MARCA do 30 KWIETNIA 1986

w każdy czwartek

PORADY PODATKOWE

udzielane bezpłatnie przez

pana K POMIANOWSKIEGO C G A

Byłego pracownika "REVENUE CANADA"

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

2150 Bloor St. West, Toronto

PROSIMY WYCIĄC I ZACHOWAC

● TANI PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI ● DOWOLNE DNI ODLOTU I POWROTU ● POBYT NIEGRANICZONY ● LOTY BEZPOŚREDNIE ● BAGAŻ DOZWOLONY 30 kg ● SPECJALNA ZNIŻKA DLA DZIECI ●

ODLOTY		POWROTY	
TORONTO / WARSZAWA	KOSZT	WARSZAWA / TORONTO	KOSZT
MARZEC 27		KWIECIEŃ 18	\$ 375 00
MAJ 02 09	\$ 400 00	MAJ 02 09 16 23 30	
MAJ 16 23 30		CZERWIEC 06 11 13 18 20	
CZERWIEC 06 11 13 18 20	\$ 425 00	CZERWIEC 25 27 29	\$ 400 00
CZERWIEC 25 27 29		LIPIEC 02 04 09 11 13	
LIPIEC 02 04 09 11 13 16	\$ 460 00	LIPIEC 16 18 23 25 27 30	\$ 425 00
LIPIEC 18 23 25 27 30		SIERPIEŃ 01 03 06 08 13 15	
SIERPIEŃ 01 03 06 08 13 15	\$ 425 00	SIERPIEŃ 20 22 27 29 31	\$ 460 00
SIERPIEŃ 20 22 27 29 31		WRZESIEŃ 03 05	
WRZESIEŃ 03 05 12 17 26	\$ 400 00	WRZESIEŃ 12 17 26	
PAZDZIERNIK 01 08 17		PAZDZIERNIK 01 08 17	
LISTOPAD 21	\$ 425 00	LISTOPAD 21	\$ 425 00
GRUDZIEŃ 19		GRUDZIEŃ 19	
STYCZEŃ 09 1987	\$ 400 00	STYCZEŃ 09 1987	
		LUTY 15 1987	

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELA ● ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE

HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.

NAJWIĘKSZE POLSKIE BIURO PODRÓŻY

JERZEGO ŁUCKIEGO

1592 Bloor St W, Toronto, Ont M6P 1A7

Stacja kolejki "Dundas West"

TEL 533 - 9496, 533-9497, 533-8417, 533-8235

MODA

Piękność przy kości

W ubiegłotygodniowym dziale FASHION w gazecie Toronto Star, ukazał się krótki tekst, który zapewne ucieszy nasze czytelniczki. Według autora, komentatora mody amerykańskiej, pojawia się na rynku nowy model urody kobiecej - pani pulchna! Wraz z nawrotem ku estetyce z lat 30-tych, 40-tych i 50-tych pojawiają się fasony, które przestaną ukrywać okrągłości owych pan, obcisłe bluzki i spódnice, dekolty, przyciasne swetry

Tekst zilustrowano zdjęciem Marylin Monroe wraz z komentarzem, iż dodatkowe funty nie przeszkadzają w byciu piękną i że coraz więcej magazynów mody poszukuje atletycznie zbudowanych, potężnych modelek

W numerze świątecznym pokazemy, co amerykański magazyn mody Vogue zaleca dla 30% mieszkank naszego kontynentu, pozbawiając je zarazem kompleksu niedoskonałości

Obok - zdjęcie z Vogue - więcej pokazemy za tydzień

św. Stanisława i św. Kazimierza

CREDIT UNION

KONTA DZIENNE (DAILY INTEREST ACCOUNT)

Interesujące dla operujących pieniędzmi na bieżąco

- Procent kalkulowany dziennie
- Płacony z końcem miesiąca
- Korzystna stopa procentowa
- Dla emerytów w ramach programu 60 o 0,5% wyższa stopa procentowa

PYTAJ O KONTA DZIENNE WE WSZYSTKICH ODDZIAŁACH TWOJEJ CREDIT UNION

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

2987 Bloor Str W
tel 236 1225
4260 Cowhira Rd
tel 848 4303

Mate "CO NIECO"

Święta się zbliżają, w kolejkach stac nie musimy, zapasów robic też nie, ale tradycja kaze się do świąt przygotowywać Porządki już zaczynamy, a co w kuchni? Proponujemy zacząć od tradycyjnej zupy wielkanocnej - zurku

ŻUREK

Za "najlepszy" uważa się ten, który powstał na mące żytniej. Ale można również zakisic zurki na mące lub płatkach owsianych, na kaszy jęczmiennej. Zwykle pół litra któregoś z tych produktów zalewa się w butelce (słoju, garnku kamiennym) przegotowaną, ciepłą wodą na 10 cm powyżej mąki. Dodaje się 2-3 obrane i rozgniecione ząbki czosnku i kawałek skórki razowego chleba (to nie jest konieczne!). Wszystko to dobrze zamieszać i zostawic w ciepłej, aby się ustało. Naczy-

nie owiazac papierem i nakluc widelcem. Po 2 - 3 dniach zurk zuzyc. Przekiszony zurk jest bardzo niesmaczny, przykro pachnie i jest niezdrowy. O innych sposobach przygotowania zurku i przepisy na mazurki i inne wielkanocne przysmaki - w numerze świątecznym

(er)

ABC

Naczynia nie przejdą rybim zapachem, jeżeli przed włożeniem ryby przetrzemy naczynie octem lub kawałkiem cytryny

Jeżeli zwazy się majonez, ucieramy oddzielnie drugie żółtko, dodając stopniowo w małych ilościach nieudany majonez. Majonez zawsze się udaje, jeżeli ucierając dodamy do niego musztardy

Przedmioty z alabastru najlepiej czyscic letnim wod-

nym roztworem sody (2 łyżki stołowe na 1 litr wody). Przed myciem wyrob z alabastru należy wytrzeć z kurzu suchą szcierką, po umyciu opłukac w czystej wodzie i pozostawic do wyschnięcia

• Naczynie mosiężne czyscimy kwasem z kiszzonej kapusty zmieszany z popiołem. Można też je czyscic amoniakiem. Zielony nalot (grynszpan) usuwamy solą zwilżoną octem

• Przedmioty lub biżuterię z bursztynu czyscimy szmatką nasyconą spirytusem, a następnie do sucha wycieramy miękką szcierką

• Naczynia cynkowe czyscimy gorącym octem z domieszką soli kuchennej, myjemy mas wodą z solą lub amoniakiem. Skuteczne jest czyszczenie popiołem drzewnym

ROSIEWICZ U NAS

Jeden z najznakomitszych polskich piosenkarzy estradowych, wykonawca wielu znanych i lubianych przebojow znowu na kontynencie amerykańskim!

KALENDARZYK WYSTĘPÓW

HAMILTON - 21 marca godz 8 00 p m Scott Park Auditorium 1055 King St E

TORONTO - 22 marca, godz 5 00 p m i 8 00 p m 23 marca, godz 2 00 p m West Toronto Secondary School 330 Lansdowne Ave

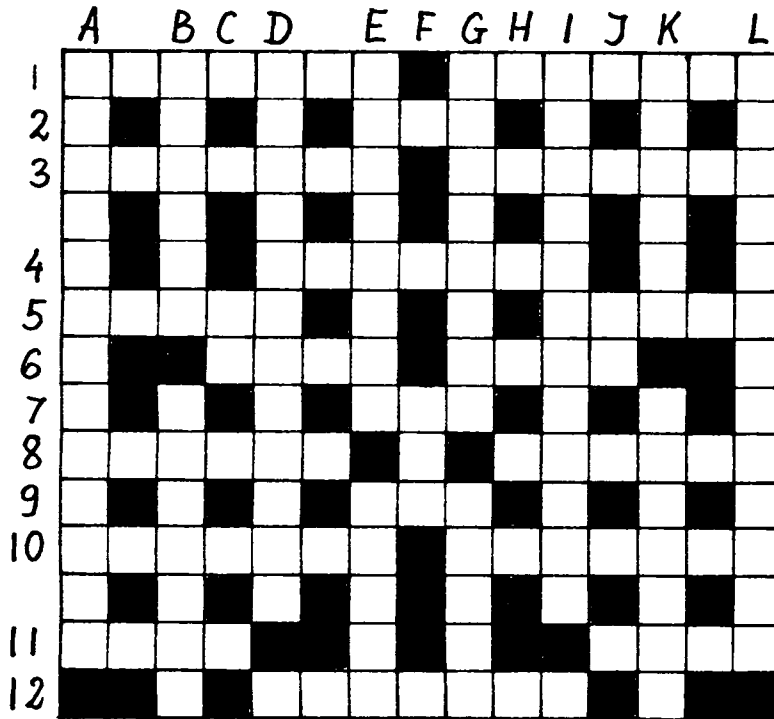
OSHAWA - 24 marca godz 8 00 Polish Veterans Association im Gen W Sikorskiego 1551 Stevenson Rd N

ST CATHERINES - 23 kwietnia, niedziela, godz 7 30, Sala Polsko-Kanadyjskiego Legionu, 292 Wine Str N

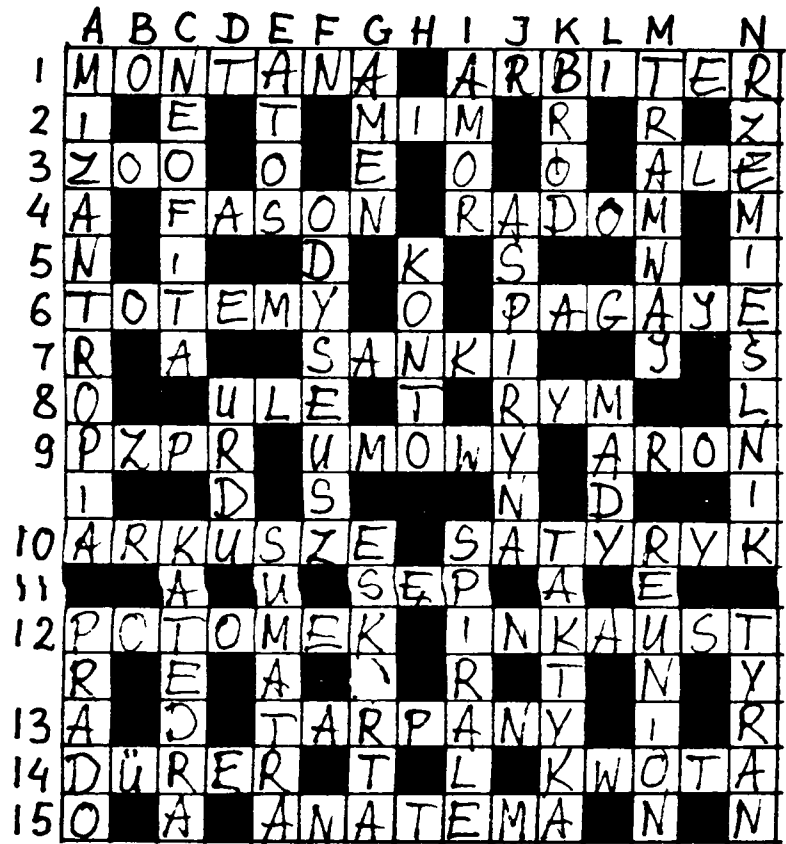
BILETY

SOLARSKI PHARMACY, 149 Roncesvalles Ave
„GŁOS POLSKI”, 390 Roncesvalles Ave Tel 533-1623
Rezerwacja telefoniczna 920-6078

KRZYŻÓWKA ECHA Nr 179

- 1 A podstępne niszczenie urządzeń o znaczeniu gosp. dywersja
- 1 G znakomity aktor polski, założyciel Reduty
- 2 E grecki bóg wiatrów
- 3 A wynajęty pojazd lub samolot
- 3 G mieszkania dalekiej Północy
- 4 D płace biadolenia
- 5 A skrzydlate zwierzęta
- 5 I australijski mis
- 6-C barwny wokół wojskowej czapki
- 6-G inżynier niemiecki współtwórca statystyki wykresnej (kolejność liter z prawej od lewej)
- 7 E marcowe były zgubne dla Cezara
- 8-A utorowany przez wynalazki
- 8 H łagodzą wstrząsy pojazdu
- 8 H utorowany przez wynalazki
- 9-E rząd wymarłych dużych ptaków (nie latających) z Nowej Zelandii
- 10-A najazd
- 10-G zespół pięcioosobowy
- 11-A boisko do tenisa
- 11 J coś dla Kozakowicza lub Wszóły
- 12 D miasto we Włoszech słynny zespół budowli starożytnych

PIONOWO

- 1 A piłka ręczna
- 1 B gol!
- 1 D system państwa policyjnego
- 1 E pisarz polski XIX i XX w
- 1-G krzewy
- 1 I nauka o truciznach i jdach
- 1 K ryba podróżuje przyczepiona do statków łodzi rekinów
- 1-L typ pracownika (forma kopalna z Afryki)
- 5-C nokaut w boksie
- 5-J jednostka oporności elektr.
- 7 B imię męskie
- 7 F dwuosobowy
- 7 K nauka o równowadze ciała
- 9 E górskie pasmo
- 9 G obszar pokryty wodą

horoskop 20.III. - 26.III.

BARAN

Większe opanowanie. Większa dyspozycyjność. Wracasz do siebie i poczucie humoru. Radość z bliskich konwersacji. Intelktu alna przewaga nad dyskutanta. Również w pracy nie masz ani chwili do stracenia. Wszakże się zmienia jak w kalejdoskopie! Dziesiątki nowych pomysłów i planów (w tym spory odsetek realnych). Entuzjastyczny stosunek do podwładnych i przełożonych. Okres wydatków, spotkań i rozjazdów. Nie wszystko okaże się udane, a nie które mogą sprawić sporo za wodu. Stawiaj na Skorpiona, unikaj Byka. Dzień sobota liczbą 4.

BYK

Różne komplikacje na tle zazdrości. Niepohamowana żądza. Dlaczego nie stac Cię na gest pojedynania? Dlaczego zamykasz się sam na sam ze swymi kłopotami? Na tomiast w działaniach zawodowych sympatyczne prądy. Własnie Ty znajdziesz się na uprzywilejowanej pozycji. Czy potrafisz wykorzystac swoją szansę? Nieprędko pojawi się następna! Dzieci przyniosą dużo satysfakcji swoimi osiągnięciami. Nie zawiedziesz się na Baranie, ale unikaj Bliźniat. Dzień niedziela liczbą - 3.

BLIŹNIĘTA

Tydzien zapowiada się raczej miły, sympatyczny, ale nie pozbawiony drobnych kłopotów. Frapujące spotkanie z grupą nowo poznanych osób. Wspólne hobbyistyczne przedsięwzięcia. Ale w pracy przykry incydent potrafi Cię wybić z równowagi. A więc bądź drobiazgowy i pamiętliwy, po nieważ sam nie jesteś bez wad. Pod koniec tygodnia w wyniku dekoncentracji zgubisz ważny dokument bez którego utknie w martwym punkcie sprawa, na której Ci zależy. Twój znak Ryby unikaj Panny. Dzień wtorek liczbą 8.

RAK

Twój wdzięk oraz zręczność wytrawne go dyplomaty wreszcie doprowadzą Cię do celu. Niejeden Strzelec doczeka się pozytywnych rozstrzygnięć w życiu rodzinnym. Wspólne pasjonujące plany. Również w pracy stworzą atmosferę. Znacznie poszerzenie zakresu działań. Ale tu przestroga, unikaj ryzyka! Miłośnicy hazardu i pokerowych zagrywek prawdopodobnie zostaną srogo ukarani. Znak serdeczny Baran unikaj Skorpiona. Dzień sprzyjający, poniedziałek liczbą 8.

LEW

W sercu zawilość uczuć. Raczej nie odczujesz się bez komplikacji i rozdziewków, ale w gruncie rzeczy od Ciebie zależy dalszy rozwój wydarzeń. A zatem trzymaj rękę na pulsie i w żadnym wypadku nie rozpraszaj się. W tej sytuacji działania zawodowe niejako automatycznie siodzą na dalszy plan. Na szczęście nie przewiduje się nadzwyczajnego natłoku emocji. Raczej szarawo, ale wszystko biegnie według ustalonych rytmów. Zawsze popierają Cię Ryby, unikaj Raka. Dzień wtorek liczbą 6.

PANNA

Gwiazdy sprzyjają niemal wszystkim Pannom, ale przy stroga należy się tym, które zbyt mocno uwierzyły w swoje siły. Nie osiadajcie na laurach! A w razie pokusy podjęcia drastycznych postanowień, warto zasięgnąć rady przyjaciół. W pracy mieszane wpływy. Z jednej strony korzystne perspektywy i nowe oferty, a z drugiej drobne niedopatrzania nie pozwolą Ci rozwinąć skrzydeł. Przyda się większy dystans w ocenie układu sił i własnych możliwości. Znak sympatyczny Strzelec unikaj Wodnika. Dzień sobota liczbą 2.

WAGA

Subtelne koronki w rozgrywki w sprawach serca. Dużo ciepła i czułości ze strony osoby, którą do tej pory osądzałeś niesprawiedliwie. W pracy również ożywie nie wyobraźni, ale wystarczy jeden fałszywy krok, aby Twój przeciwnicy zdobyli silne argumenty w zaciętej rozgrywce. A zatem opanuj swój gorączkowy temperament, aby nie działać pod wpływem impulsu. Znak niezawodny Koziorożec unikaj na co dzień Skorpiona. Dzień w którym wydarzy się coś niespodziewanego, poniedziałek liczbą 7.

SKORPION

Przypadkowe wręcz sensoryjne odkrycia w domenie miłości. Pasjonujące doświadczenia. Nie załóżesz żadnych decyzji ani postanowień. Chciałbyś zatrzymac czas. Wielkie radozne niespodzianki ze strony dzieci. Natomiast układy w życiu zawodowym nie korespondują z Twoją wyobraźnią, chociaż rozwój prywatnego wątku przykuwa Twoją uwagę. Nie zaniedbuj planu służbowego, bowiem niektóre zmiany mogą być nieodwracalne. Znak zastanawiający Strzelec unikaj Wagi. Dzień środa liczbą 3.

STRZELEC

Powodzenie i to na wszystkich frontach. Pozytywny układ planet skutecznie chroni Twoje domowe ognisko. Przyływ energii. Bez zarzutu zaaranżujesz swoje prywatne sprawy i jeszcze stac Cię na to, aby pomóc innym. W pracy duży wysiłek. Niewykluczone, że właśnie teraz pojawi się osoba, która poderwie Cię do wysokich lotów (w ramach rywalizacji). Liczne zajęcia, czasem wymagające sporo siły i cierpliwości. Ważna i miła rozmowa w gronie zyciowych Ci ludzi. Twój znak Skorpion unikaj drugiego Strzelca. Dzień sobota liczbą 8.

KOZIOROŻEC

Tydzien wielkich niespodzianek. Za skakujące sytuacje. Nieplanowane spotkanie. Ożywienie starych sentymentów. Nie należy jednak budować zamków na piasku. Wielkie decyzje wymagają zastanowienia. Bierz pod uwagę sugestie najbliższych przyjaciół. W działaniach zawodowych interesujące kontakty z cudzoziemcami. Rodzi się bardzo ambitny wspólny projekt? Tu ostrzeżenie: nie można rzucac słów na wiatr, ani podejmowac zobowiązań bez pokrycia. Możesz liczyć na Skorpiona, unikaj Raka. Dzień wtorek liczbą 4.

WODNIK

Pasjonujące klimaty serca. Nareszcie Wodniki żądne podróży i przygód, zaspokoją swoje apetyty. Nowe obserwacje. Różne znajomości. Setki okazji do głębokich refleksji i przemyśleń. Stymulujące propozycje i oferty. W domu pozytywne rozstrzygnięcia. Również Wodnikom pozostającym w pracy, dedykowane są szczęśliwe przewidywania. Nareszcie znajdzie się wyjście z ambarasującej sytuacji. Bierz pod uwagę Strzelca, ale unikaj ognia Raka. Dzień niedziela liczbą 7.

RYBY

Niejedna Ryba właśnie teraz zrobi użytek z przychylnych sił swojej woli. A więc decyzyjne, samodzielne i odpowiedzialne. Również w życiu osobistym jak i w działaniach zawodowych. Dobre porozumienie z najbliższymi otoczeniem. W sercu silne emocje. Zastanów się jednak nad tym, czy nie nadużywasz cierpliwości i wyrozumiałości swego partnera. W pracy nadspodziewanie pozytywne wyniki. Twój wysiłek uwieńczony zostanie powodzeniem. Strzelec Ci wszystko wybaczy, ale unikaj Lwa. Dzień - środa, liczbą - 2.

Ministry of Municipal Affairs
Hon. Bernard Grandmaître, Minister

OBWIESZCZENIE PUBLICZNE

KOMITET DORADCZY DO SPRAW WYBORÓW MIEJSKICH

(Advisory Committee On Municipal Elections)

Utworzono Komitet Doradczy do Spraw wyborów miejskich, który ma dokonac kompleksowego przeglądu procesu wyborów miejskich i kwestii, które się wyloniły w tych wyborach w przeszłości.

W Komitecie zasiadają Mr Gerald Parisien, były burmistrz miasta Cornwall i były prezes Stowarzyszenia Zarządów Miejskich prowincji Ontario, oraz Mrs Anne Johnston, była radna miasta Toronto i była przedstawicielka miasta w Metro Toronto Council.

Komitet będzie się koncentrował na następujących dziedzinach:

- (a) Sporządzanie spisów wyborców i przygotowywanie list wyborczych
- (b) Kwalifikacje wyborców i kandydatów
- (c) Finansowanie kampanii wyborczych
- (d) Możliwość udziału w wyborach, w tym godziny głosowania, głosowanie pod nieobecność, możliwości głosowania wyborców starszych wiekiem i niepełnosprawnych fizycznie
- (e) Przygotowywanie i przeprowadzanie wyborów, w tym szkolenie personelu miejskiego
- (f) Warunki i kryteria ponownego obliczania głosów
- (g) Udział w głosowaniu

Zaprasza się wszystkie zainteresowane osoby, organizacje i zarządy miejskie do przedłożenia na piśmie uwag i wniosków dotyczących tego ważnego procesu, na ręce:

Mrs Helen McLean, Secretary
Advisory Committee on Municipal Elections
c/o Provincial-Municipal Affairs Secretariat
Ministry of Municipal Affairs
777 Bay Street, 13th Floor
Toronto, Ontario
M5G 2E5

Termin składania uwag i wniosków upływa 5 maja 1986

SPORT

Król na dwóch tronach

W przypadku zwycięstwa Holmes wyrównywał niedosięgnięty rekord legendarnego Rocky Marciano, który zszedł z ringu niepokonany w 49 pojedynkach.

Gdyby wygrał Spinks, zostałby pierwszym w historii zawodowego boksu championem wagi półciężkiej zasiadającym równocześnie na tronie króla najcięższej kategorii. Przed nim próbowało osiągnąć ten cel osiem sławnych mistrzów (między innymi Archie Moore, Billy Con i jako ostatni w 1970 roku Bob Foster). Wszyscy przegrali, przeważnie przez nokaut. Od tego czasu utarła się opinia, że „Mały Wielki nie może wygrać z Dużym Wielkim”. Spinks próbował obalić tę teorię. Było to zadanie niezwykle trudne.

Przed walką Holmes ostrzegł Spinksa.

„Robisz duży błąd. Powinieneś zadowolić się 300 tysiącami dolarów za obronę tytułu mistrza wagi półciężkiej, a nie ryzykować życiem dla miliona buksów, które obiecano ci za spotkanie ze mną.”

„Znokautowałem 4 lata temu twojego brata (było to również w walce o mistrzostwo świata wagi ciężkiej Leon Spinks został znokautowany w 3 rundzie), zafunduję również tobie wycieczkę na deskę!”

Spinks niezbyt przejmował się tymi pogrozkami.

„Po tym, co przeszedłem w getcie w St. Louis, nic mi nie jest straszne. Byłem bity przez cały gang, napadano na mnie z brzytwą, moją kolega ze szkolnej ławki został zastrzelony... Co mi tam będzie groził ten stary dziad, któremu za 2 miesiące stuknie 36 lat!”

Nie wiem, ile w tej wypowiedzi brawury Michaela, a ile reklamowych talentów, ale na pewno Spinksa czekała strasznie ciężka przeprawa. Przez 15 rund musiał flirtować z katastrofą. Teoretycznie, poza wiekiem (29 lat) i szybkością, nie miał za sobą żadnych atutów Holmes przewyższał go doświadczeniem, zasięgiem rąk, siłą ciosów oraz wagą. Co prawda przez ostatnie tygodnie poprzedzające pojedynek Spinks oberał się do granic wytrzymałości.

W najbliższą sobotę dojdzie do wielkiego rewanżu na ringu Holmes - Spinks. Być może jeszcze jedna wspaniała walka! Ilez to już było „walk stulecia”. Ali kontra Frazier, Ali-Holmes, Schmeling-Louis, Tunney-Dempsey, Dempsey-Carpentier, Jackson-Ketchel, Marciano-Charles. Niewątpliwie do tej elitarnej kategorii zaliczony zostanie także pierwszy pojedynek o mistrzostwo świata w wadze ciężkiej IBF pomiędzy Larrym Holmesem i Michałem Spinksem. Była to walka niezwykła z kilku względów.

Spinks miał właściwie tylko jedną szansę - taktykę „run and hit” (uderzaj i zwiewaj). Gdyby poszedł na wymianę ciosów, podpisałby na siebie wyrok skazujący Michael i jego trenerzy zdawali sobie sprawę z niebezpieczeństwa hazardu, który podejmują, i rozpoczęli bardzo ostrożnie Holmes, o dziwo, również był jakby skonfundowany. Być może paraliżowała go świadomość historycznego znaczenia tego pojedynku. Miał wszystko do zyskania i wszystko do stracenia. Gdyby przegrał, ludzie zapomnieliby o tym, że już ponad 12 lat pozostaje niepokonany (ostatnią walkę przegrał 21 marca 1973 roku walcząc jeszcze jako amator) ze upokorzył „Największego”, czyli Muhammada Alego, odparł szturm takich asów, jak Norton, Cooney, Witherpoon, Shavers... zasiadał na mistrzowskim tronie aż 7 lat (dłużej rządził tylko Joe Louis).

Pierwsze 3 rundy wygrał Holmes. Spinks okazywał mu zbyt dużo respektu, krążył z daleka od potężnych pięści rywala. W czwartym starciu „Assassin from Easton” podjął próbę zakończenia tej zabawy. Kilkakrotnie silnie uderzył, ale Spinks przyjął ciosy bez zmużenia oka, a sam odpowiedział straszliwym lewym sierpowym, który trochę ostudził temperament Holmesa.

Następne rundy również miały bardzo wyrównany przebieg. Holmes trafiał rza-

Larry Holmes przeszedł do annałów jako pierwszy champion wagi ciężkiej zdeponowany przez mistrza wagi półciężkiej.

Zdjęcia: Reuters i UPI

dziej, ale jego ciosy miały większą „wymowę”, Spinks krążył wokół przeciwnika, atakował i uciekał.

Gdy zabrzmiał gong na ostatnie starcie, dwóch sędziów miało na kartach punktowych remis (trzeci widział nieznaną przewagę Spinksa). O wszystkim miały zdecydować 3 minuty. Były one szczęśliwe dla pretendenta. Spinks zachował więcej siły, jeszcze bardziej podkręcił tempo walki i jednogłośnie wygrał.

„Jestem mistrzem, jestem mistrzem... - krzychał rozradowany. Chyba z trudem dochodziła do niego wiadomość, że wygrał.”

Holmes nie mógł pogodzić się z werdyktem. Twierdził, że większość ciosów

rywała spadała na jego rękawice i barki, że jemu należała się wygrana. Zupełnie rozkleił się na konferencji prasowej po walce zaczął szukać wymyślonych wrogów.

„Rodzina Marciano na pewno zapali teraz świeczki, aby podziękować Bogu, że przegrałem. A przecież jestem większym mistrzem od Marciano. Rocky walczył ze starszankami, ja potykałem się z młodymi, silnymi mężczyznanami. Jestem prawdziwym championem...”

Gdy Peter Marciano, brat Rocky'ego, próbował odpowiedzieć na te pomowie- nia, Holmes krzyknął:

„Zamknij się! To jest moja konferen- cja prasowa! W ogóle nie powinieneś pro- sic o głos, bo pochodzisz z Massachu- setts. To rasistowski stan.”

„A wam wszystkim zapowiadam. Nigdy już biały nie zostanie championem wagi ciężkiej!”

Pod koniec konferencji Holmes zre- fletował się, wygłosił nawet komple- ment pod adresem Marciano, ale nie- smak i tak pozostał. Przykro, gdy wspa- niali sportowiec a takim jest niewątpli- wie Holmes, nie potrafi z honorem przy- jąć porażki.

Nie ma zresztą powodów do współczu- cia dla upadającego championa. Jak twierdzą amerykańscy dziennikarze, którzy bliżej poznali Holmesa, motywem jego wszystkich ostatnich występów były przede wszystkim pieniądze - zapew- nienie sobie finansowej niezależności. I ten cel osiągnął. Zarobił w ringu aż 65 milionów dolarów, a dzięki udanym in- westicjom pomnożył je do 99 milionów! Teraz może spokojnie iść na emeryturę.

Właściwie przez całą sportową karierę Holmes miał kłopoty z własnym ego. Ciagle czuł się niedoceniany, przegrał z Bobickem rywalizację o miejsce w repre- zentacji USA na Igrzyska Olimpijskie w Monachium, potem przez długie lata po- zostawał w cieniu Alego, gdy w końcu wygrał z „Największym”, pokonał kilku kolejnych pretendentów zarzucano mu, że wybiera sobie słabych rywali (co nie było prawdą)... Teraz gdy mógł przejść do historii jako zwycięzca, który wyrównał rekord Marciano - przeszedł do annałów jako pierwszy champion wagi ciężkiej zdeponowany przez mistrza wagi pół- ciężkiej.

ANDRZEJ KOSTYRA

19 Kolejka

RUCH Chorzów

- STAL Mielec 0 1

W 30 min padła jedyna bramka spotkania. Banasik strzelił spoza pola karnego, a piłka po drodze odbiła się od Urbanka, czym całkowicie zmyliła Jojkę, szukającego się do interwencji w przeciwnym kierunku.

Bramka: Urbank 30, widzów 3000.
RUCH: Jojko, Fornalik (70 Pałka), Walecznyk, Jaworski, Wagner, Nowak, Szewczyk (70 Walczek), Fornalik, Warzycha, M. Bak, Kornas.
STAL: Wójcicki, Skuba (85 Porębný), Mierzwiński, Bedry, Fedoruk, Urbank, Barnak, Banasik, Tyburski, Łazarek, Filipczak (64 Sajewicz).
Złote kartki: Łazarek i Mierzwiński (Stal).

LEGIA Warszawa
- GKS Katowice 1 0

Wznowienie ligowego sezonu zaczęło się na Łazienkowskiej od fałszywego gwizdka. Sędzia spotkania Ignatowicz popełnił wiele rażących pomyłek, a już szczytem wszystkiego było uznanie bramki za spalonego Katowiczan, mającego prawo mówić o pechu i nie sprawiedliwości.

Bramka: K. Iwanicki 57, widzów 12 000.
LEGIA: Dreszer, Kubicki, A. Sikorski, Karas, Włodarczyk, Kaczmarek, Buda (76 K. Iwanicki), Araszkiewicz, Dzielanowski, Buncol, Arcus, (46 W. Skorkowski).

GKS KATOWICE: Sek, Begun, Piekarczyk, Zajac, Kapras, Hetmanski, Krzyżos, Komarek, Łuczak, Kabsztal (46 Rzesutek), Fortok.
Złota kartka: Fortok.

LECHIA Gdansk
- GORNIK Wałbrzych 1 0

Pierwsza i jedyna bramka padła już w 7 min. Kiedy Oblewski przejął piłkę po dosrodkowaniu i ponad 20 m ostro strzelił, a bramkarz wałbrzywan Marzalek był bezradny.

Bramka: Oblewski 7, widzów 12 000.
LECHIA: Stawarz, Crembocki, Szewczyk, Salach, Cybulski, Oblewski, Kaminski, Pękala, Ługowski (89 Łazarek), J. Bak (60 Kowalczyk), Nowicki.

GORNIK: Marzalek, Wójcik, Majewski, Dolny, Spaczyński, Ciolek, Kowalik, Trojak (56 Przebysz), Truszczyński, Kosowski, Smetanski.
Złote kartki: Łazarek (Lechia) i Wójcik (Górnik Wb).

Sportowa jedenastka boryka się ze sporymi kłopotami kadrowymi. Za granicą pozostali Biernat i Turowski, a na domiar złego w zespole Pogoni przeciwko Bałtykowi zabrakło Makowskiego i Urbanowicza.

Ku zadowoleniu kibiców trenerowi Leszkowi Jezier- skiemu udało się zmontować drużynę, która okazała się lepsza od rywali. Zwycięstwo gospodarzy było w pełni zasłużone.

Bramki: Hawrylewicz 12 i 84 oraz Benesz 69. Wi- dzów 8 000.
POKON: Szezech, Kuras, J. Sokolowski, K. So- kolowski, Ostrowski, Benesz, Kęsy (61 Włoch), Mi- żek, Wokół (80 Czyno), Lesniak, Hawrylewicz.
BAŁTYK: Czyniewski, Sieracki, Cirkowski, Jasku- lski, Toczek, Rzepka, Witkowski, Kotas, Synoradz- ki (78 Gorzuch), Kaluzny, Przygodki.

GORNIK Zabrze
- ŚLĄSK Wrocław 5 0

Zanosilo się na pogrom, bowiem w 22 minucie zabranie prowadzili już 3:0. Za- branie górowali nad przeciwnikami prze- de wszystkim szybkością. Na ogół było tak, że nim rywale opanowali piłkę lub zdążyli celnie podać koledze, już ją tracili na rzecz błyskawicznie atakujących gos- podarzy.

Bramki: Zguczyński 12, 16 (karny) i 20, Pałasz 47, Gunia 88, Widzów 12 000.
GORNIK: Wandzik (unia Dankowski), Mats- sik, Kustrzewa, Majka (78 Kozlik), Komornicki, Ur- ban, Zguczyński, Iwan (71 Cyron), Pałasz.
ŚLĄSK: Kurza, Tesarowski, Król, Mandziejewicz, Gora, Nocko, Prusak, Tarasewicz (68 Machaj), Ma- tys, Socha, Marciniak (46 Stelmach).

ZAGŁĘBIE Sosnowiec
- MOTOR Lublin 1 1

Kilkadziesiąt sekund po rozpoczęciu gry Rycek strzelił z kilku metrów nie do obrony. Po kwadransie dość nieoczeki- wanie Motor zdobył wyrównującego gola. Świetnym strzałem za linię pola karnego popisał się Łatka i Beben był bezradny. Po zdobyciu gola szczęśliwy strzelec za- prezentował gest Kozakiewiczza.

Bramki: Zagłębie Rycek 48, Motor Łatka 60, Widzów 2 000.

ZAGŁĘBIE: Beben, Kowalski (46 Łatka), Koter- wa (organ), (73 Hamerlik), Plich, Szarek, Kor- dyz, Tocheł, Wsrobek, Chład, Rycek.

MOTOR: Opolski, Zuchnik, Boguszewski, Barto- wski (ora Jasna, Szamawski, Iwanicki, Wit- kowski (66 (rzanka), Gładysiewicz (46 Łatka), Ślip- ki.

WIDZEW Łódź
- ŁKS Łódź 0 0

Łodzianie chcieli wygrać, ale zabrali się do tego nieszczególnie, wystawiając tylko

jednego nominalnego napastnika, jakim jest Cisek. Grający obok niego w ataku Kajrys właściwie tylko statystował. ŁKS w przeciwieństwie do Widzewa miał dwa wielkie atuty: Barana i Robakiewi- cza. Widzów 10 000.

WIDZEW: Bolesław, Kaminski, Przybys, Wojcicki, Walczak (46 Wraga), Świątek, Jaworski, Dżuba, Pod- sadło, Kajrys (64 Nowak), Cisek.

ŁKS: Z. Robakiewicz, Bendkowski, Klimas, Wen- celski, Rozycki, Chojnacki, Więtek, Cierek, Zo- ber, R. Robakiewicz, Baran.

LECH Poznan
- ZAGŁĘBIE Lubin 1 1

W 47 min. poznanscy stoperzy spoko- jnie obserwowali poczynania Stelmasiaka, nie przeszkadzając mu w zdobyciu bram- ki. Bramka strzelona przez Okonskiego była prawdziwym majstersztykiem. Piłka uderzona z rzutu karnego z przeszło 20 m trafiła w samo okienko.

Bramki: Lech Okonski 84, Zagłębie Stelmasiak 47, Widzów 15 000.

LECH: Plesnerowicz, Partynski (80 Świągwał), Pawlak, Jakólewicz, Rzepka, Czerniński, Niewia- domski, Romke, Rybak (60 Kruświnski), Okonski, Pachelski.

ZAGŁĘBIE: Kozarski, Pietrzykowski, Kujawa, Budka, Mądrachowski, Krakowski, Ptak (88 Du- da), Kowalski, Turkowski, Stelmasiak, Kurant.
Złota kartka: Krakowski (Zagłębie).

20 kolejka

GORNIK Wałbrzych
- Zagłębie Sosn 3 1

To co działo się na boisku przez pierw- sze czterdzieści pięć minut nie było fut- bolem. Od 7 minuty mgła osiadła nad sta- dionem na tyle, że spod jednej bramki nie widzieli się już drugiej. Spiker zawodow- milczał bowiem nic nie widział, niewiele dostrzegali też kibice. Tak naprawdę mecz zaczął się w drugiej połowie. Znaczenie po- prawiała się widoczność.

Bramki: Górnik Truszczyński 73, Ciolek 78, Mi- lewski 89, Zagłębie Tocheł 85, Widzów 3 000.

GORNIK: Marzalek, Nyski, Majewski, Dolny, Wójcik, Ciolek, Kowalik, Truszczyński, Rusiecki (66 Trojak), Kosowski, Smetanski (88 Milewski).

ZAGŁĘBIE: Beben, Kowalski, Koterwa, Wsro- bek, Plich, Kurdyz, Szarek (68 Chład), Tocheł, Ws- robek, Hamerlik (80 Łatka), Rycek.

Złote kartki: Kosowski (Górnik) i Plich (Zag- lebie).

ŚLĄSK Wrocław

- LECHIA Gdansk 1 1

W 20 min gospodarze objęli prowadze- nie. Najlepszy w Śląsku Prusik podał piłkę Stelmachowi, a ten głową posłał ją w kierunku bramki, któryś z obrońców Lechii wybił piłkę w pole, doskoczył do niej Socha i strzelił bez pudła.

W 78 min. zepchnięci do głębokiej de- fensy w gdańszczanie przeprowadzili szalbę zdecydowaną kontrę. Piłkę dos- tał Kaminski, przy biernej postawie wro- cławskich obrońców posłał ją do siatki nad Jedynakiem, który wybiegł daleko na przedpole.

Bramki: Śląsk Socha 20, Lechia Kaminski 78.
ŚLĄSK: Jedynek, Tesarowski, Król, Gora, Ma- chaj, Mandziejewicz, Stelmach (59 Nacko), Budy, Pru- sik, Marcinek (75 Mikołajewicz), Socha.
LECHIA: Stawarz, Grembowski, Szewczyk, Cy- bulski, Salach, Oblewski (87 Miller), Kaminski, Pęk- ala, Ługowski, Kowalczyk, Wojtowicz (46 Bak).
Złote kartki: Szewczyk, Kowalczyk i Cybulski (Le- chia).

ŁKS Łódź

- GORNIK Zabrze 0 0

Od początku dano się zauważyć, że oby- dwo zespołom zależy na zwycięstwie. Nie nastawiano się na zbyt niską asekurację własnego przedpola, więc regularnie po- obydwu stronach dochodziło do pod- bramkowych spięć. Jednak efekt tych po- czynan był znikomy.

ŁKS: Z. Robakiewicz, Bendkowski, Klimas, Wen- celski, Rozycki, Chojnacki, Cierek, Więtek (62 Kru- szwinski), Zoher, R. Robakiewicz, Baran.
GORNIK: Wandzik (unia Dankowski (63 Les- nik), Klemenz, Kustrzewa, Pałasz, Matwak, Komor- mek, Urban, Zguczyński, Iwan (46 Majka).
Złota kartka: Klemenz (Górnik).

ZAGŁĘBIE Lubin
- RUCH Chorzów 2 0

Na dobre mecz rozpoczął się w drugiej połowie, w której pierwszy kwadrans przyniósł obie bramki i kilka innych ko- rzystnych sytuacji. Najpierw w 52 min Stelmasiak dobił odbitą od bramkarza po strzale Ptaka piłkę, a 3 minuty później swoją pierwszą bramkę w ekstraklasie strzelił Kurant.

Bramki: Stelmasiak 52 i Kurant 54, Wi- dzów 15 000.

ZAGŁĘBIE Kozarski, Mądrachow- ski, Budka, Pietrzykowski, Turkowski, Kowalski, Kujawa, Ptak, Stelmasiak, Krakowski, Kurant (82 Zeyer).

RUCH: Jojko, Fornalik, Walecz- czyk, Chorzowski, Jaworski, Szewczyk, Warzycha, Nowak, Fornalik, Waliczek, Bak (78 Kapica).
Złote kartki: Warzycha (Ruch) i Zeyer (Zagłębie).

MOTOR Lublin

- LECH Poznan 1 1

Kiedy do gwizdka na przerwę pozosta- ło zaledwie pięć minut, Iwanicki dosrod- kował z wolnego wprost na głowę Gory- ten przy biernej postawie rosyjskich stoper-ów Lecha z 4 metrów celnie strzelił.

Między 66 a 70 minutą losy meczu mogły zostać rozstrzygnięte na korzyść gospodarzy. Tymczasem wprowadzony w 72 min Pachelski w swoim pierwszym kontakcie z piłką uzyskał wyrównanie. Bramki: Motor Gora 40, Lech Pa- chelski 72, Widzów 10 000.

MOTOR: Opolski, Zuchnik, Boguszewski, Barto- wski (64 Dec), Gora, Jasna, Szamawski, Iwa- nicki (rzanka), Łatka, Ślipki (35 Szczepanek).

LECH: Plesnerowicz, Pawlak, Jakólewicz, Łu- kask, Rzepka, Świągwał (64 Niewiadomski), Romke, Okonski, Rybak, Partynski, Kruświnski (72 Pachel- ski).
Złote kartki: Bartoszewski (Motor) oraz Partyn- ski i Rzepka (Lech).

BAŁTYK Gdynia

- LEGIA Warszawa 1 1

Boisko Bałtyku przed meczem przypo- miñało Waldstadion we Frankfurcie, pod- czas pamiętnego meczu Polska - RFN. W 42 minucie Araszkiewicz popędził a- walcie, walcie popłynął przez pole boiska, minął Czyniewskiego, podał Kaczmara- kowi i było 1:0 dla gości.

Bramkarz Legii w 12 min przed koncem meczu popełnił poważny błąd i Piotr Rzepka głową zdobył wyrównującego gola.

Bramki: Bałtyk Rzepka 78, Legia Kaczmarek 42, Widzów 5 000.

BAŁTYK: Czyniewski, Sieracki, Jaskulski, Ci- rkowski, Toczek, Kotas, Rzepka, Witkowski, Syno- radzki, Kaluzny, Przygodki.

LEGIA: Dreszer, Kubicki, Sikorski, Cawara, Włodarczyk, Karas, Buncol, Buda, Kaczmarek, Dze- kanowski, Araszkiewicz.

SPORT

Z WOLEJA

Polskim piłkarzom życzyć jak najlepiej i jest moim marzeniem aby w Meksyku sięgnęli po złoto. Jednak czytając doniesienia o przygotowaniach naszej kadry niestety trudno wnosić z czegoś takiego jak być powinno. Oczywiście trudno jest mówić jak być powinno, co może za pewnic sukces, ale ogólnie wiadomo, co powinno być zapewnione kadrczykom aby zwiększyć szansę na udane występy. Pierwsza rzecz to sprawy organizacyjne. Ostatnio tydzień temu Polski Związek Piłki Nożnej zwołał konferencję prasową na której przedstawiono zamierzenia związku w sprawie przygotowania kadry PZPN reprezentowali trener Antoni Piechniczek, wiceprezes PZPN Stanisław Nowosielski oraz lekarz kadry dr Tadeusz Moszkowicz. PZPN ustalił iż w dniach 2-14 maja kadra Polski wyjedzie na obóz wysokogórski aby piłkarze zwiększyli ilość erytrocytów we krwi, a to za pewnia trening wysokogórski. Wiadomo o tym od dawna była przecieź olimpiada w Meksyku. Nasi działacze przypominają sobie o tym dopiero ostatnio i do dziś szukają odpowiedniego ośrodka w Alpach w Austrii lub Szwajcarii. Inne drużyny europejskie sprawy przygotowawcze mają już dawno załatwione. Wzrost poziomu ostatni guzik, my tradycyjnie musimy wszystko robić na ostatnią chwilę. A rezultaty mogą być opłakane. Jakos każdy się boi nie wiem czy w PZPN czy w GKKFiT, e podjął decyzję wcześniej o wydaniu kilkadziesiąt tysięcy dolarów aby odpowiednio wcześniej bez nerwów wszystko zostało zorganizowane. Pobyt w Alpach będzie na pewno korzystny dla piłkarzy, ale nie zastąpi on wysokogórskiego zakwaterowania w Meksyku, a na to PZPN się nie zdobył. Może chciał, ale nie uzyskał zgody GKKFiT. Dokładnie nie wiadomo. Pisałem już o tej sprawie poruszył ją Zbigniew Boniek. Chodziło o znalezienie zakwaterowania dla piłkarzy na terenie wysokogórskim w Meksyku i stamtąd zjeżdżanie w dół bezpośrednio na mecze. Tak więc już dziś można stwierdzić iż w sprawach organizacyjnych nie zrobiono wszystkiego, aby należycie przygotować piłkarzy. Druga sprawa to sparringpartnerzy. Oprócz ustalonych wcześniej meczów z Hiszpanią i Danią kadra nie ma przeciwników. Mecz z Brazylią nie dojdzie do skutku. Z czystej winy? A przecieź piłkarze tego kraju gościli w Europie i mogli wpaść do Polski. Mimo porażki z Węgrami 3:0 są na pewno wymagającym przeciwnikiem. Zabrakło komus polotu, a może po prostu pieniędzy. Rasowy przeciwnik słono kosztuje, a PZPN wydaje się być instytucją nie najbogatszą mimo trzykrotnych wpływów z mistrzostw świata. Ta obawa przed wydaniem dolarów może naciskać skądś tam, aby jak najtaniej ze jakos to będzie wiara w ulaską fanów. Są przyczynami słabości organizacyjnej reprezentacji Polski. Trzecia sprawa to międzynarodowa atmosfera wokół reprezentacji. Wydaje się być zauważalny podział na linii trener-prasa, trener-zawodnicy, zawodnicy-zawodnicy. Zajmijmy się tym po kolei. W zależności od regionu kraju trener Antoni Piechniczek ma układy z prasą, dobre lub słabsze. Piechniczek pochodzi z Chorzowa, prasa warszawska zarzuca mu preferowanie zawodników śląskich. W jaki sposób? Bardzo chętnie ustami zawodników do których Piechniczek nie ma zaufania. Czy musi mieć? Jest to tylko jego prywatna sprawa, bo on odpowiada za wynik. Takim przykładem ataku niewprost na Piechniczka jest wywiad Jarosława Kola kowskiego w Sportowcu z graczami Legii Dariuszem Kubickim i Dariuszem Wdowczykiem. Kolakowski wydaje się być specjalistą od czarnej roboty w dziennikarskim środowisku. Uważny krytyk na pewno skojarzy to nazwisko z dziennikarzem, na którego zalił się dwa tygodnie temu Wojciech Fibak. Oto wybrane fragmenty wywiadu Kola kowskiego.

Kubiński Wszyscy robią to samo, wszyscy postępują tak samo, ale do różnych ludzi przykładają się różną miarę. Wy czuamy że piłkarze ze Śląska są trochę inaczej traktowani.

Wdowczyk Było to doskonale widoczne na zgrupowaniu w Wisle. Śląsk oddzielnie, Widzew oddzielnie, Pawlak ze Śląskiem Okonski z Legią. Wszyscy osobno.

Znalazł się pan wśród tych członków kadry, których trener nie zabrał do Włoch i Ameryki Południowej. Kiedy zdał pan sobie sprawę, że jest pan poważnym kandydatem do pozostania?

Wdowczyk To było chyba po drugim sparingu. Wtedy trener zaczął mi robić uwagi o zaangażowaniu, pytał po co ja tu przyjechałem, jeśli mi się nie chce pracować. I to wszystko w momencie gdy inni odpuszczali sobie do woli. Nie wiem czy to były urojone kontuzje czy nie, ale ani nie trenowali, ani nie chodzili w góry. Gdybym to ja tak robił, nie wiem co by było.

Jakie konkretnie uwagi miał trener do pańskiej gry?

Wdowczyk Skrytykował mnie w czasie sparingu. Jak już mówiłem, chodziło o zaangażowanie w grę. Ze gram za mało, ofensywnie. Ze na prawo mam zawodnika, a ja zagrywam w lewo. Ja nie uważam że gdybym zagrał w prawo to było by lepiej. Być może.

Czy w czasie zgrupowania trener rozmawiał z panem?

Wdowczyk W ciągu całego dwunastu dni nie było takiej chwili, żebyśmy usiedli naprzeciw siebie i w cztery oczy rozmawiali o mojej grze. Trener potrafił skrytykować mnie przy innych graczach, za brak zaangażowania, ale nie wpadł na pomysł, żeby mi powiedzieć szczerze, co mu się na prawdę we mnie nie podoba.

A jak inni trenerzy?

Wdowczyk Tak samo!

Jest więc różnica w traktowaniu?

Wdowczyk Owszem.

Kubiński Prosty przykład. Gdy schodzę na dół na śniadanie, mówię dzień dobry panie trenerze, Ciska albo dobry połącznik. Zaraz schodzi Rysiek Komornicki, mówi dzień dobry, a tu od razu czesć Rysiu! Jak się spało? Jak waga? Jak to, jak tamto?

Oficjalne relacje donoszą o dobrych nastrojach w kadrze. A wy jakbyście się czuli, niedopieczeni. Jest wam na zgrupowaniach smutno?

Wdowczyk Wręcz smutnie. Zasmiejesz się albo zaszartujesz, to od razu patrzy po sobie. Co mu odpaliło? Za pewnie się czuje, czy sodowa? Są ludzie którzy wcale nie chcą zartować, nie czują w ogóle takiej potrzeby.

Kubiński Z tego co ja pamiętam, to w kadrze każdy jakby się bał powiedzieć co myśli, nie jest sobą, chowa głowę w piasek.

Wdowczyk Tak. Przecież nam się tam robi zbiórki, harcerskie. Baczność, spocznij. Jak ty stoisz? Wyrownaj do linii!

Takie traktowanie powinno raczej zespołu integrować.

Wdowczyk Nie ma czegoś takiego, żeby warszawiak poszedł ze Śląskiem, czy na odwrót. Raczej jeden drugiego jeszcze przytłopi, niż mu w czymś pomoże. Tak to wyglądało, gdy byliśmy jeszcze razem.

Jakim więc cudem to wszystko się trzymają kupy?

Wdowczyk Każdy wie o co walczą. Wszyscy się starają. Rozumieją powagę chwili. Ale jeśli by to porównać do klubu...

Kubiński Po co do klubu? Wystarczy do reprezentacji olimpijskiej u trenera Obrebskiego. Tam było miło, koleżeńsko, można było bez obawy porozmawiać, każdy się dobrze czuł. A na kadrę jeździ się z całkiem innym nastawieniem. Raczej żeby coś odbębnić.

Czy tak bywa zawsze? Może jestecie po prostu przewrażliwieni, rozgoryczeni?

Kubiński Gdy przyjeżdża Boniek, wszystko się zmienia na lepsze. Ludzie się schodzą, otaczają go, słuchają. Nareszcie wszyscy są razem i wtedy jest już dobrze.

A czy wy piłkarze Legii macie w kadrze kogos, kto by zadbał o wasze interesy? Może Bernard Blaut? Przecież niedługo grał w Legii i nadal mieszka w Warszawie?

Wdowczyk Raczej nie pomoże.

Tak więc Piechniczek z niektórymi z zawodnikami ma się dobrze, z innymi gorzej. Nie zamyka on jednak nikomu drogi do narodowej drużyny, czego przykładem błyskawiczny awans w reprezentacji Krzysztofa Barana z ŁKS Łódź. To zos-

tawienie otwartej furty jest gestem wobec Jerzego Wyjasa, który nadal odbywa służbę wojskową. Jest sprawą bardzo dziwną, iż najlepszy polski defensywny pomocnik nie może grać. Owszem, gra ale w klasowym LZS-ie. Taka sytuacja to dla mnie prawdziwy fenomen. Będą nam mieli za co dziękować Anglii i Portugalczykom. Tak się osłabić mogą jedynie ludzie delikatnie mówiąc, niezrównoważeni. Wiceprezes Nowosielski stwierdził, iż udział tego piłkarza jest w mistrzostwach raczej wykluczony. Naprawdę jest to wszystko bardzo dziwne z prawdziwą szkoda dla polskiej piłki i chyba najbardziej dla samego zawodnika. A może to próba sił w PZPN? Może walka na linii Widzew-Legia? Może utarczki Piechniczka z Legią? Weźmie do kadry Kubickiego i Wdowczyka. Legia zwołwi z wyjasa Wyjasa etc. Domysłom może być dużo, jaka jest prawda tego w tej chwili przeciętny kibic nie wie. Prasa krajowa nabrała bowiem na ten temat wody w usta, pisząc jedynie, iż jest to sprawa nieciekawa i bolesna. Nieciekawa to ona nie jest, bo pozwala widzieć mechanizmy rządzące układem sił w polskiej piłce. Że bolesna to się zgodzę. Dodabym jeszcze, iż może okazać się bardzo kosztowna dla polskiego futbolu. O konfliktach w kadrze pomiędzy zawodnikami, pisać nie będę. Zawsze były wśród zawodników pewne grupy, na pewno są i teraz. Wierzę, iż potrafią się między sobą dogadać. Cel wszak mają, wspólny, mistrzostwo świata. Kiedyś zastanawiałem się, czy stac na szczyt zawodników, na zdobycie mistrzostwa świata? I doszedłem do wniosku, iż patrząc personalnie na drużynę, chyba jak nigdy takie szanse istnieją, ale są inne fakty przedstawione powyżej, które jednak tworzą wyraźną rysę na monolicie, jakim powinna być reprezentacja i na prawdę dręczy mnie obawa, iż z udanego występu Polaków będą mci. Proszę mi wierzyć, iż chciałbym być złym prorokiem.

SKRZYDŁOWY

Złote kartki: Gawara, Wdowczyk, Karas (Legia) oraz Toczek (Bałtyk).

STAL Mielec - POGON Szczecin 0:1

Szczecińska Pogon wygrała w każdym elemencie piłkarskiego rzemiosła. Losy meczu rozstrzygnięły się w 27 min. Autorem wspaniałego silnego i mierzzonego w róg bramki strzału był Kuras.

Bramki: Kuras 27. Widzów: 6 000.

STAL: Woźniak, Bedry, Duchnowski, Łukasz, Fejzović, Urbanek, Banasik, Czachowski, Tyburski, Lizonczyk, Filipczak (18 Najewicz, 68 Kolesowski).

POGON: Szlach, Kuras, Makowski, K. Sokolowski, Urbanowicz, Miziek, Benz, Kensi, Ostrowski, Hawryliwicz (89 J. Sokolowski), Lesniak (68 Wojski).

GKS Katowice - WIDZEW Łódź 1:1

Jakrys wykorzystał podanie Wraga oraz moment nieuwagi obrońców rywala i uzyskał prowadzenie. Wyównujący gol padł w nieoczekiwanej sytuacji. Na 11 min przed koncem meczu Łuczak zdecydował się na strzał z 20 m i Bolesła spoznił się z interwencją.

Bramki: Katowice Łuczak 79, Widzew Kajrys 36. Widzów: 8 000.

GKS KATOWICE: Sek, Biegun (79 Nazimek), Piekarczyk, Zajac, Kapias, Heimanski (46 Morcinek), Krzyzoz, Łuczak, Furtok, Rzeszutek, Koniarz.

WIDZEW: Bolesła, Dziuba, Wojcicki, Przybys, Kaminski, Swiatek, Podsiadlo, Jaworski, Wraga (76 Leszczyk), Kajrys, Cisek.

Złote kartki: Wraga, Podsiadlo, Przybys i Leszczyk (Widzew).

21 kolejka I ligi

Bałtyk (Gdynia)	Cornik (Zabrze)	0-0
Zagłębie (Lubin)	Legia (Warszawa)	0-0
GKS Katowice	Lechia (dansk)	1-0
Górniki (Wałbrzych)	Lech (Poznań)	2-3
Stal Mielec	Widzew (Łódź)	1-2
ŁKS Łódź	Zagłębie (Sosnowiec)	2-1
Ruch (Chorzów)	Pogon (Szczecin)	0-2
Śląsk (Wrocław)	Motor (Lublin)	1-1

TABELA po 21 KOLEJCE

	punkty	bramki
1 Widzew Łódź	31	33-17
2 Legia Warszawa	30	40-21
3 Gornik Zabrze	29	52-15
4 Lech Poznan	28	27-17
5 GKS Katowice	23	30-26
6 Pogon Szczecin	23	32-30
7 ŁKS Łódź	22	28-24
8 Ruch Chorzow	22	30-27
9 Śląsk Wrocław	21	26-26
10 Cornik Wałbrzych	19	27-39
11 Stal Mielec	15	16-24
12 Lechia (dansk)	15	16-26
13 Bałtyk (Gdynia)	15	20-34
14 Zagłębie Lubin	15	13-27
15 Motor Lublin	15	19-35
16 Zagłębie Sosnowiec	13	19-40

KADRA HOKEISTOW

ROZGRYWKI I ligi zakończyły się znacznie wcześniej niż zwykle, jako że czekają nas za pięć tygodni hokejowe mistrzostwa świata grupy A w Moskwie (12-29 kwietnia). Kadra białych czerwonych na tychmiast po zakończeniu spotkań ligowych zabrała się do dzieła. Po siedmiu latach przerwy dostaliśmy się do grona najlepszych i ambicją każdego reprezentanta jest korzystne pokazanie się miłośnikom sympatykom lodowej gry.

Po badaniach lekarskich grupa pod wodzą trenerów Leszka Lejczyka i Jerzego Mruka wyjechała do Zakopanego, gdzie w ośrodku COS pracuje nad odfinansowaniem cech motorycznych. Hokeiści sporo biegają w terenie, ćwiczą w siali i raz lub dwa razy dziennie dojeżdżają na lodowisko Podhala w Nowym Targu.

Pierwszym z pokazanej serii sprawdzianów naszej drużyny były oficjalne mecze z Japonią 14 i 15 marca. Wyjazd do Czechosłowacji na dosyć mocno obsadzony turniej (26-29 marca). Czekają tam na szczyt mecz z drugą i olimpijską reprezentacją CSRS oraz drugim zespołem Związku Radzieckiego.

Od 1 kwietnia treningi i turniej 60-lecia PZHL (4-8 kwietnia) gdzie Polacy spotkają się z ZSRR B, ZSRR olimpijską, CSRS B i naszą drugą reprezentacją.

Wrocmy jednak do grupy Lejczyka i Mruka. Jest w niej 28 zawodników. Dwaj hokeiści występujący w zagranicznych klubach, kapitan drużyny Henryk Gruth i Henryk Pytel, który po rocznej przerwie znowu trafił do kadry, zebrawszy wiele dobrych recenzji w lidze RFN, po dobie zresztą jak Gruth w ekstraklasie Szwajcarii. Inne brane swego czasu pod uwagę kandydaty zagranicznych nie wchodzi już w grę.

Trafiło za to do kadry kilku młodych zawodników, m.in. napastnik Podhala Jacek Szopinski (22 lata) i Piotr Kwasi groch (24) z Janowskiego Naprzodu. Słowem, można z czystym sumieniem powiedzieć, że w reprezentacji są wszyscy najlepsi, jakich ma nasz hokej. Oto oni:

bramkarze Franciszek Kukla (Polonia Bytom), Gabriel Samolej (podhale Nowy Targ) i Andrzej Hanisz (Naprzod Janów).

obroncy Andrzej Kądziołka, Bogdan Krawczyk, Krzysztof Oginski (wszyscy

Polonia) Robert Szopinski, Tomasz Scisłowicz i Andrzej Ujwary (wszyscy Podhale), Marek Cholewa, Andrzej Świątek (oba Zagłębie Sosnowiec), Ludwik Synowiec (GKS Tychy) i Henryk Gruth (Zuericher SC).

napastnicy Jerzy Christ, Krystian Sikorski, Marek Stebnicki (wszyscy Polonia), Leszek Jachna, Jacek Szopinski (oba Podhale), Janusz Adamiec, Piotr Kwasigroch (oba Naprzod) i Andrzej Zabawa, Jarosław Morawiecki, Krzysztof Podsiadlo (wszyscy Zagłębie), Bogdan Pawlik, Roman Steblecki (oba Cracovia), Jánusz Wielgus (GKS Katowice), Jan Stopczyk (Łódzki KS) i Henryk Pytel (EV Landshut).

REKORD POLSKI PIOTRA FIJASA

W Austrii, na Mamucej skoczni w Kulm odbyły się IX Mistrzostwa Świata w lotach narciarskich. W ciągu dwóch dni rozegrano dwa konkursy. W pierwszym z nich najlepszym z Polaków okazał się Jan Kowal, który zajął 4 miejsce za loty długości 137, 160 i 161 metrow, 17 miejsce zajął Fijas za skoki długości 136, 150 i 117 metrow. W drugim konkursie Fijas skakał znacznie lepiej i zajął 4 miejsce za skoki długości 171, 167 i 172 metry. Do punktacji zaliczane są dwa najlepsze skoki z każdego konkursu. W końcowej klasyfikacji mistrzostw w Kulm Fijas zajął 10 pozycję, Kowal 12, zaś trzeci nasz reprezentant Robert Witke (zapewne wielu z Czytelników pamięta jeszcze jego ojca, także skoczka narciarskiego Ryszarda Witke) był 36. Rodzinkiem występ Polaków był 180-metrowy lot Piotra Fijasa podczas treningu przed mistrzostwami. Jest to nowy rekord Polski w lotach narciarskich.

FIBAK

Wojciech Fibak przebywa w Europie, uczestnicząc w serii turniejów halowych. We francuskiej miejscowości Metz para polsko-francuska Fibak-Forget wygrała turniej debla z parą Gonzalez (Paragwaj)-Schlapers (Holandia) 2:6, 6:2, 6:4. Obecnie Fibak przebywa w stolicy Belgii, Brukseli, gdzie wystąpi w halowych mistrzostwach tego kraju. Do chwili zamknięcia numeru nie mamy rezultatów jego pojedynków. Przypominamy, iż w numerze świątecznym zamieszcimy rozmowę z Wojciechem Fibakiem, w której przedstawi on swoje poglądy na sztukę.

ERWINA RYS FERENS Foto St Mamot

RYŚ-FERENS TRZECIA W PUCHARZE ŚWIATA

Sezon łyżwiarski zakończony. Naszej czołowej zawodniczce Erwinie Rys Ferens nie udało się utrzymać pierwszego miejsca w klasyfikacji Pucharu Świata na dystansie 1000 metrów.

W szwajcarskiej miejscowości Inzell odbyły się ostatnie tegoroczne zawody. Wśród panów potwierdził prymat zawodniczki NRD Wygrały one konkurencję na 1000 i 3000 metrow. W ostatnich zawodach w biegu na 1000 m Rys Ferens była 4, zaś inna nasza reprezentantka Zofia Tokarczyk 9. Wygrała Enke Kania (NRD) i ona też zajęła 1 miejsce w końcowej klasyfikacji, na tym dystansie. Rys Ferens zajęła 3 pozycję, zaś Tokarczyk siodmą. Na dystansie 3000 metrów Rys Ferens zajęła 5 miejsce, zaś w końcowej klasyfikacji 6 miejsce. Inna nasza reprezentantka Lidia Olcon w ostatnich zawodach była siodmą i taką też pozycję zajęła w końcowej klasyfikacji. Pucharu Świata w biegu na 3000 metrow. Wśród łyżwiarzy na dystansie 1000 metrów Pucharu Świata sklasyfikowano dwóch reprezentantów Polski: 5 pozycję zajął Ryszard Rządki, zaś ósmą Jerzy Dominik.

TURNIEJ NIESPODZIANEK

Dobiegły końca XI mistrzostwa świata w piłce ręcznej mężczyzn. Mimo że sukces przypadł faworytom imprezy, okrzyknięto turniejem niespodzianek. Oto bowiem obrońcy tytułu drużyna ZSRR zajęli dopiero dziesiątą lokatę, czterokrotni mistrzowie świata Rumuni uplasowali się na dziewiątym miejscu.

Drużyny mniej się liczące wypadły rewelacyjnie. Pokazały się z dobrej strony Koreańczyk Pld, trzeba się z nimi liczyć w obliczu olimpijskiego turnieju 1988. A szesc najlepszych drużyn ze Szwajcarii uzyskało awans do igrzysk w Seulu. Są jeszcze dwa wolne miejsca dla zespołów europejskich. Można je wywalczyć w przyszłym roku we Włoszech podczas mistrzostw grupy B. Jak to jednak będzie trudne! Wystąpią przecieź siódemki ZSRR, Rumunii, RFN, CSRS, Danii. Białe czerywoni są w bardzo nieprzyjemnej sytuacji.

Kolejność XI MS w piłce ręcznej mężczyzn 1 Jugosławia, 2 Węgry, 3 NRD, 4 Szwecja, 5 Hiszpania, 6 Islandia, 7 RFN, 8 Dania, 9 Rumunia, 10 ZSRR, 11 Szwajcarii, 12 Korea Pld, 13 CSRS, 14 Polska, 15 Algieria, 16 Kuba.

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

DZIĘKUJE

WSZYSTKIM KLIENTOM

Dzięki Wam i zaufaniu do mnie nadal jestem liderem sprzedaży, jak również w liczbie udzielonych pożyczek w Toronto i okolicy

WYPRZEDAŻ samochodów General Motor z 8,9% pożyczką

na niektóre samochody i z 500-dolarowym zwrotem fabrycznym na niektóre modele.

● Szeroki wybór nowych i używanych samochodów ● Nowe samochody '86 posiadają 3-letnią gwarancję, lub 60 tys km power i train, jak również 5-letnią gwarancję korozyjną ● Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję

PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż, pożyczkę, ubezpieczenia (uwzględniając także zagraniczne prawo jazdy) Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta ARNOLDA PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako "SENIOR MASTER SALESMAN" Czy jeszcze ktos może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u PENKA

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 731-0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College Str.)

POLSKIE ORZEŁKI - NASZYJNIKI Prezent na każdą okazję

Srebrne (Sterling) \$ 25 00
Złote 10 K \$ 99 00
Złote 14 K \$ 150 00

Przyjmuję zamówienia telefonicznie (416) 896-0640 lub listownie na adres Miro Jeweller 1580 Mississauga Vly Blvd unit 907 L5A 8T3 Ont 179-180

NOWE przedsiębiorstwo operujące w prowincji Quebec poszukuje osoby pragnącej niezależnie się finansowo do pracy w Quebec a w przyszłości w pozostałych prowincjach USA i Europie Wymagania szerokie kontakty w sferach handlowych i finansowych oraz szybkość decyzji Wynagrodzenie 75 000 \$ rocz (możliwość pracy na pół i pełny etat) TEL 1-418-842-6870 w g 9-10 i 18-19

LAKESHORE mieszkanie 2-sypialniowe o pięknym położeniu \$ 60 tys TEL 629-4857

179 181

RENOWACJE MIESZKAN, malowanie, tapetowanie Plaster

Prace wewnętrzne i zewnętrzne
15 lat doświadczenia
zawodowego
ANDRZEJ, tel 265-5138

178 190

Komis PLUS 121 Roncesvalles Ave O G Ł A S Z A

ze względu na likwidację sklepu prowadzi wysprzedaż posiadanych artykułów po niezwykle atrakcyjnych cenach, np naturalne futro od \$25

ZAPRASZAMY
w godz. od 10 rano 6 po poł

POSZUKUJE syna Jozefa WISNIEWSKIEGO, lat 36, absolwenta Wydziału Prawa U W zamieszkałego 1978-80 w RFN, następnie w Toronto Wiadomości kierować Władysława Wisniewska, ul Grabiszynska 164 m 4, Wrocław

175 178

MATRYMONIALNE

PANI o romantycznym sercu, delikatności uczuć i autentycznym powabie pozna inteligentnego i zrównoważonego mężczyznę o dużej wartości osobistej w wieku 32-42 lat Oferty proszę kierować do Echa Tygodnia Greece

KAWALER lat 24 193 cm wzrostu oraz 86 kg wagi brązowe oczy i ciemne włosy wykształcenie średnie zawodo we bez nałogów katolik POZNA panią w wieku 20-30 lat która gotowa jest założyć szczęśliwą rodzinną bazę na ciepłym ognisku rodzinnego Oferty proszę kierować na adres redakcji F T dla J S

Biurowo Matrymonialne
"SUNSHINE"
Duży wybór ofert od Pan z Polski
Wysyłamy bezpłatnie fotokatalogi i informatory PISZCIE DO NAS
Box 339, Station D, Scarborough, Ontario, M1R 5B8

J&L SULIMERSKI and ASSOC

INCOME TAX

10% ulgi na 10-lecie firmy
dla czytelników Echa Tygodnia

Największa polska firma
podatkowa "TAXTRONIX" gwarantuje

- Ujęcie wszystkich możliwych ulg podatkowych
- Konkurencyjne ceny obsługi
- Bezbłędne, natychmiastowe wyniki na komputerze
- Fachową pomoc w prostych (T4) i skomplikowanych (business) przypadkach
- Dogodne lokalizacje otwarte codziennie 10am - 6pm

Advance Real Estate - 1055 Bloor St W
Garczynska Travel - 163 Roncesvalles Ave
2290 Bloor St W (przy Runnymede)
GŁÓWNA 769-4558

185

KATOLICKI WYDZIAŁ
OBWIATY

METROPOLITAN SEPARATE
SCHOOL BOARD

ZAPRASZA NA BEZPŁATNY KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO

DLA DOROSŁYCH
DLA POCZĄTKUJĄCYCH I ZAAWANSOWANYCH
ORGANIZOWANY PRZY
ST MARY'S (Polish) R C CHURCH

ADRES 1996 DAVENPORT ROAD

OD PON DO PIĄTKU W GODZ OD 9:00 DO 2:30

ZAPEWNIAMY OPIEKĘ NAD DZIEĆMI

Po dalsze informacje proszę dzwonić

767-9089

Dojazd autobusem 41 od stacji Lansdowne

173 178

"PANI JADWIGA"

Soboty od godz 12 po poł CHWO fala AM 1250 Oakville

PROGRAM TELEWIZYJNY "TELEPOLONICA" - Montreal, Quebec

CF CABLE TV - pozycja 25 we wtorek g 11:00 w soboty g 10:00
CABLE VISION NATIONALE VIDEOTRON pozycja 24 w poniedziałki g 8 00 we wtorki g 6 00 we srody g 19 30 w piątki g 18 30 w noce ze soboty na niedzielę g 2 00
Korespondencja na adres STEP 375 Claremont, Westmount, Que H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz 6 do 7 wiecz CKWR fala FM 98.7 Kitchener Koncert życzeń polskie piosenki i prelekcja ks Kornehiana Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FALA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St Westmount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2362

"BIAŁY ORZEŁ"

Niedziele od godz 5 30 6 30 wiecz Na fali 620 AM CFCL Timmins Paweł Rycaj 340 Ross E Tel (705) 264 8765

POLISH HOUR

Niedziele 8 rano na fali CISD FM fala 94 Polski program radiowy w Thunder Bay

KORPANTY'S POLONIA

Od poniedziałku do piątku włącznie od godz 12 po poł Fala 1270 Buffalo Tel 892 4267

NOWE ŻYCIE W CHRYSZTUSIE

Soboty od godz 3 do 6 wiecz CKER fala 1480 Wiadomości z Polski i ze świata piosenki ciekawoski R Makowski i F Zalewski 9316 67th Ave Edmonton Alta T6E 0N5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz 2 30 do 3 30 CJVB fala 1470 Wiadomości z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i komunikaty polonijne koncert życzeń oraz ogłoszenia handlowe we Jerzy Kusnider P O Box 58262 Stan L Vancouver B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIEW"

Na terenie całego Toronto w każdy piątek o godz 9 30 wiecz W dzielnicy Parkdale srody 7 wiecz piątki 9 30 i soboty 3 30 Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wiadomości z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do tyżących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY "ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz od 10 30 do 11 30 rano Program prowadzi KAROLINA KESIK W programie koncert życzeń, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich 637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

UWAGA

FIRMY WYSYLAJĄCE PACZKI !!! KONTENERY DO POLSKI MONTREAL — GDYNIA

● ładunki handlowe ● mienie przemieszczone ● paczki
Expedytor Lep International Inc
407 rue McGill, Montreal, Que, H2Y 2G5

Informacje w językach angielskim, francuskim i niemieckim (514) 849-9321 H Becker w języku polskim (514) 525-4881 T Kaczor

św. Stanisława i św. Kazimierza

CREDIT UNION

PROGRAM 60 +

Oferuje osobom w wieku lat 60 i powyżej szereg ulg i udogodnień

- Bezpłatne operacje na kontach czekowych
- Wolne od opłat uiszczanie należności w ramach płacenia świadczeń (swiatła woda etc)
- Bezpłatne czeki Credit Union (tzw Bank Drafts) oraz Money Order

A także
● O 0.5% wyższą stopę procentową na kontach oszczędnościowych srebrnych i dziennych

Pytaj o program 60 we wszystkich oddziałach naszej Credit Union

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

12 Denison Ave
tel 863-0996

2987 Bloor Str W
tel 236 1225

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

PRZYJMĘ sprzątanie Toronto lub Mississauga
TFI 629 4587

ZAOPIEKUJĘ się starszą osobą z zamieszkanem
TFI 241 9951 po 8 wiecz

MAŁŻENSTWO mgr polonistyki poszukuje pracy
w szkole lub innej. Znamy też j. niemiecki, rosyjski
(i w mowie) angielski 812 11 Ave F Prince
Albert Sask S6V 2M9

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem we własnym domu w
Downsview Tel 633 6848

POSIADAM umiejętności i praktykę w wykonaniu
następujących robót domowe instalacje elektryczne
malowanie tapetowanie układanie boazerii i glazury
slusarsko mechanicznych mając prawo pobytu i
pracy podejmę każdą pracę w dowolnym rejonie
Kanady. Wszelkie oferty proszę kierować na adres
Leszek Kurecki 58 24 Street E Prince Albert Sask

DYPLOMOWANA pielęgniarka opiekuje się dzieckiem
we własnym domu Hamilton tel 549 5886

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy z przewidywaniem
do zawodu Toronto tel 694-6099

MAGISTER fizjoterapii oferuje masaż ręczny całego
ciała oraz gimnastykę leczniczą wizyty domowe
TFI 762 1445 po 7 po poł

PODEJMĘ KAZDĄ pracę bez znajomości języka
angielskiego w Hamiltonie tel 547 3795 lub w
Montrealu tel 272 6568 w okresie od zaraz do
konca marca 1986. Dzwonic po godz 20 00

Opiekunka do 2 letniego dziecka z zamieszkanem na
miejscu. Musi trochę znać angielski
TFI 229 2181

POTRZEBNI pracownicy do sprząania mieszkań
Idealna praca dla emeryta
Toronto TFI 624 9185

Młode osoby zainteresowane zdobyciem
zawodu futrzarza Dla młodzieży między 16-26
rokiem życia Jest organizowany roczny kurs z
możliwością otrzymywania zasiłku do \$ 400
miesięcznie. Dobre zarobki po ukończeniu kursu
Zgłoszenia: Polski Ośrodek Pomocy Imigrantom
206 Beverley tel 979 9634 39

Oferują pracę

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków
Toronto tel 438 0871

POTRZEBNI pracownicy do zbierania robaków
Proszę dzwonic tel 266 5564

JEZELI umiesz układać kafelki podłogowe i ta
żenkowe szukasz stałej lub dorywczej pracy z
dzwon 251 0646

POTRZEBNA opiekunka do 2-letniego dziecka
Toronto tel 757 6609

POTRZEBNA pani do towarzystwa w ciągu dnia
dla chorej osoby przebywającej w szpitalu Toron
to tel 651 7665

POTRZEBNA opiekunka do dziecka. Bez zamiesz
kania na miejscu od poniedziałku do piątku 7 30
rano do 6 30 po poł Toronto Bathurst Steeles
TFI po 6 wieczor 665 3243

POTRZEBNA pani do opieki nad 16-miesięcznym
chłopcem w swoim domu Okolice College Ba
thurst Toronto TFI 223 0231

PRACA biurowa angielski kilka godzin
TFI Toronto 255 2401 p Andrzej

DENTYSTKA poszukuje pacjenta do lat 35 z peł
nym uzębieniem na 3-dniowy egzamin w Montrea
lu Wyleczy zębów bezpłatnie
TFI Toronto 236 2102

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do 2 dziec
cynek 3 i 4 lata Okolice Jane i Eglinton w To
ronto TFI 247 0817

POTRZEBNYCH 3 murarzy na start
18 dolarów na godzinę Rejon Scarbo
rough TEL 439-2805

POTRZEBNA dochodząca kobieta do 8-miesięcz
nego dziecka w godzinach od 8 do 5 45 Okolice King
Parliament \$ 100 tygodniowo Dzwonic wieczorem
TFI 368 7859

POTRZEBNA pani do prowadzenia domu
TEL 259 3176

OPIEKUNKA do dziecka 4 lata potrzebna w swoim
domu od poniedziałku do piątku od 7 rano 1 po poł
Dzwonic po 5-tej, tel 223 5372

POLSKA firma budowlana poszukuje pracowników
kwalifikowanych Wymagany staż pobytu i 3
lata doświadczenia zawodowego w Kanadzie Toron
to tel 233 6088

OPIEKUNKA do dziecka 4-letniego potrzebna w
swoim domu od poniedziałku do piątku od 7 rano
do 1 po południu Dzwonic po 5-tej tel 223 5372

WOOD worker machine operator experienced fur
niture shop Applh 115 Drumlin Circle Concord
Dufferin Steeles

LIVE in nanny to look after boy 1 1/2 years old
speaking Russian TFI 881 9277

POTRZEBNI pracownicy narzędziowców (tool
and die maker) oraz mechaników do napraw pras
hydraulicznych Dzwonic po angielsku
TFI 674 5598

1A ROSE ROYAL YORK (Sirena Apart
ments 1 bedroom 55 tys 2 bedrooms 64 900
3 bedrooms 77 900)

UMIEM układać kafelki podłogowe i łazienkowe
szukasz stałej lub dorywczej pracy z dzwoni
251 0646

PANI do opieki nad dziećmi 5 lat i 1 rok okolice
Kennedy i Sheppard tel 298 5642

DENTURE THERAPY CLINIC
JAN M WISNIEWSKI D
Pierwsza Polska Protezownia
Dentystyczna
2337 Dundas St W, Toronto
(Bloor Dundas Square Bldg.)
TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

Dr V T BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A O D
OPTOMETRYSTA
2391 A Bloor St w (Jane Subway)
TEL 766 - 5580

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25 letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
TORONTO (obok kina Revue)
TEL 531 - 8545

LEKARZE

Dr JANINA DUTKIEWICZ
Family physician
zawiadamia o otwarciu gabinetu
lekarskiego
3095 Glen Erin Dr, suite 7
MISSISSAUGA
TEL 828 - 0038

Dr BOGDAN PIETRASZEK
rozpoczął praktykę lekarską
w Toronto jako lekarz ogólny
"FAMILY DOCTOR"
w gabinecie przy
190 FERN AVENUE
naprzeciwko Credit Union
TEL 532 - 4317
Przyjmuje od poniedziałku do piątku
od 10 do 18 w soboty od 9 do 14
ODBYWA TEŻ WIZYTY DOMOWE

Dr. Teresa Wrzesińska
Specjalista
Ginekolog i Położnik
5025 Sherbooke St W pok 565
TEL. 481 - 1752
MONTREAL, QUE H6A 1S4

DR WALDEMAR KOZERAWSKI
ma przyjemność ogłosić otwarcie
swojego gabinetu lekarskiego w Toronto
przy 2299 DUNDAS ST W
suite 102, TEL 532 - 6837 oraz
45 Overlea Boulevard, suite B-9
TEL 425 - 4114
(przy Ontario Science Centre)
Poprzednio pracował
w Sick Children Hospital

LECH W. PRUSIŃSKI
Immigration Consultant
Porady w sprawach emigracyjnych
Bezpłatnie tylko we wtorki - godz 12 - 7
Prosimy o telefoniczne uzgadnianie wizyt
Biuro 192 Garden Ave
TEL 588 - 1659

DIVORCE AID
K. BELDOWSKI
Rozwód \$ 155
TEL 226 - 0335

JULIA DZIWIŃSKA LL M
Adwokat z Polski z długoletnią praktyką
TEL (416) 864-1182 od 4 do 7 po południu
Udziela porad i pomocy we wszelkich
sprawach na terenie Polski m in małżeństwa
przez pełnomocnika rozwody w Polsce
wszelkie notariale pełnomocnictwa do Polski
notarialne kupna i sprzedaż domów gruntów i
mieszkan dzierżawy spadki i inne sprawy
majątkowe w Polsce pisanie pism do
polskich sądów i urzędów, sprowadzanie
krewnych i odwołania od odmowy wy
dania paszportów tłumaczenia dokumentów
Biuro Polish Consulting Bureau
618A Queen Street West
Toronto Ont M6J 1E4

Adwokat Specjalista
w sprawach kryminalnych
KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI
Suite 1001, 110 Yonge Street,
Toronto, M5C 1V6
TEL 366 - 9464
Prywatny tel 960 - 5826

MIRROR IMAGE TRANSLATIONS
Jan Weinsberg
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
38 Putman Avenue,
OTTAWA, KIM IZ2
TEL (613) 741 - 8680

LESŁAW SOSNOWSKI
Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski)
Bachelor Of Law (University of Ottawa)
ADWOKAT - NOTARIUSZ
Firma adwokacka pod nazwą
SOSNOWSKI, McNUTT
1445 Woodroffe Ave NEPEAN
(Ottawa)
TEL (613) 727 - 5662
Porady prawne i korespondencja
po polsku i po angielsku

Dr MARY DONNA PIETRASZEK
młoda polonijna lekarka otworzyła
nowy Gabinet Lekarski w budynku
Jane Bloor Centre 2 Jane St suite 203
TEL 763 - 5956
Poprzednio pracowała w St Joseph's
Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd
(naprzeciw kościoła św. Kazimierza)
149 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 5452
Właściciele
J SOLARSKI I S SALAPATEK
Szybka i tania wysyłka leków do Pol
ski • Agencja Pekao • Wysyłka pa
czek i pieniędzy do Polski • Polskie
kartki i czasopisma • Ziola Zakonnika
• Urząd Pocztowy • Sprzedaż bile
tow

H M T EAGLE REAL ESTATE WP
3290 Lakeshore Blvd W, Etobicoke, Ont M8V1M4
BARBARA KULIKOWSKA
doswiadczony pracownik w "Real Estate",
zamieszkała w Scarborough,
służy swoją fachową radą i doświadczeniem
w zakresie sprzedaży, kupna domów
i biznesow
Z KAŻDYM PYTANIEM,
proszę zwracać się
Z PEŁNYM ZAUFANIEM
TEL bus. 259 - 9231 Res 265 - 6714

BARBARA SAWALA
udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington, Hamilton
i okolicach
Prosimy dzwonic
Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 - 8004 - czynny całą dobę
TEL domowy (416) 632 - 8119
1259 Brant St, BURLINGTON, L7P 1X7

RZETELNA I FACHOWA OBSŁUGA KLIENTÓW
H M T EAGLE REAL ESTATE LTD
3290 Lakeshore Blvd West Toronto, Ontario M8V 1M4
Po wszelkie informacje dotyczące sprzedaży lub kupna
prosimy dzwonic TEL 259 - 9231
• Roncesvalles duży może być 2 rodzinnym dochodowy dom 7 pokoi 4 sypialnie 2 kuchnie 2 łazienki Położony na spokojnej ulicy Doskonała lokalizacja szpitalu Vicki Grvs tel 255 5707 259 9231
• Islington Lakeshore Duży murywany dom z dwoma sypialniami i jednym sypialniowym mieszkaniem 3 łazienki Miesięczny dochód \$ 1400 Stanisław Dziurmagi tel 259 9231
• Mississauga 3 sypialniowy i 4 sypialniowy townhouse 10% wplat Czesław Sygula tel 259 9231
• Commercial 39 units w Kitchener \$ 80 tys dochodu po wydatkach Cena wywoławsza 650 tys Czesław Sygula tel 259 9231
• Lakeshore Kipling Triplex murywany wolno stojący dwa sypialniowe i jeden sypialniowy + den nowa kuchnia łazienka W kompleksie bisen gym stuni Wojtek Golrat tel 622 3087 259 9231

EVA Electronics
MIROSLAW STEFANSKI oferuje komputery
TEL. (416) 749 - 7728
IBM - PC - XT COMPATIBLE
• wysokiej jakości • obsługa w całej Kanadzie • ceny nie do pobicia • fachowa porada na temat oprogramowania (software)

Andrzej z Warszawy
MISTRZ FRYZJERSTWA DAMSKIEGO
Laureat nagrod w Parvzu, Wiedniu, Hamburgu,
współpracujący ze słynną francuską firmą kosmetyków
"PERMA"
zaprasza wszystkie Panie do
HIGH PARK BEAUTY SALON
1547 Bloor St West (na zachod od Dundas)
TEL 535-6372 (bus), 767 - 41001 (res)

M.B.A. ZOFIA ADAMCZYK
SPECJALISTA W ZAKRESIE INCOME TAX
I FINANCIAL PLANNING Z WINNIPEGU
ZAWIADAMIA SWOICH KLIENTÓW
O ZMIANIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA
NA
TORONTO, ONTARIO
4 - 149 ALDERCREST ROAD, M8A - 4J2
TEL (416) 255 - 7218

INCOME TAX SERVICE, FINANCIAL PLANNING
M B A ZOFIA ADAMCZYK
TEL. TORONTO 255 - 7218
Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych biznesow, według najnowszych przepisow finansowych
Bezpłatne konsultacje i porady

HUMBERVIEW INSURANCE

337 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531 - 4647

Ubezpieczenia chorobowe dla
odwiedzających Kanadę

THE FUTURE BAKERY
NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB
Dostarczamy do sklepów i domów
739 Queen St W - Toronto, Ont
TEL 368 - 4235

ONTARIO BREAD Co.Ltd.
178 Ossington Ave Toronto
TEL 532 - 4929

NAJPOPULARNIEJSZY PYSZNY ŚWIEŻY
CHLEB
DO NABYCIA W NAJLEPSZYCH SKLEPACH
W TORONTO I W ONTARIO

**NEW CENTRAL MEAT
DELICATESSEN**
TEL 531 - 4861
323 Roncesvalles Ave
PIOTR MAZURKIEWICZ
Posiadamy smaczne wyroby
mięsne i wędliniarskie
wytwarzane według najstarszych
staropolskich przepisów, szynki,
boczki, balerony, kabanosy oraz
wiele innych artykułów
spożywczych importowanych
z Polski i Europy

Superior Sausage Co.
1004 DUNDAS ST W
TEL 531 - 8422
KONKURENCYJNE CENY!

WĘDZONE NA MIEJSCU
SŁYNNE NA CAŁE TORONTO
I ONTARIO
POLSKIE KIEŁBASY
Szynki kabanosy wędliny mięsa
rozne delikatesy

dermalone
ZAKŁAD
KOSMETYCZNY
● Pielęgnacja twarzy rąk i stóp
● Usuwanie zbędnego owłosienia
● Specjalistyczna aparatura
● Jakoscowe kosmetyki
● Wizyty prosimy zamawiać
telefonicznie
2198 Bloor St W
TEL 766 - 1867

**COPERNICUS
MEAT PRODUCTS**
79 Roncesvalles Ave
TEL 536 - 4054
Posiadamy świeże mięso wykrojone na
zyczenie Szynki boczki balerony kieł-
basy na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów ogorki kiszone
kapustę z beczki śledzie pierogi
T S PAKUJSKI

**M-C DAIRY Co.Ltd.
PRODUCTS**
Dostarczamy wszystkie znane produkty
mleczne do każdego sklepu w Toronto
Wyrabiamy kwasną śmietanę jogourt
hustankę ser w biały i topione
ZADAJCIE NASZYCH WYROBÓW
W SWOICH SKLEPACH
Godziny otwarcia 7:00 do 4:00
212 Mavety St Tel 766-6711

SPRING CARPET CLEANING
Czyszczenie dywanów
i mebli tapicerskich
SPECJALNE OKAZYJNE
CENY PRZED ŚWIĘTAMI
Pracę wykonują fachowcy,
Pełne gwarancje
Toronto, TEL 421 - 3960

**KARL'S BUTCHER
& GROCERY**
Właściciel Karol Jarzabek
Posiadamy na składzie zawsze
świeże mięsa, wędliny własnego
wyrobu smaczne i świeże oraz
importowane z Polski i Europy
artykuły spożywcze
105 Roncesvalle Ave Toronto
TEL 531 - 1622

**TOLA'S GIFT &
DELICATESSEN**
167 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario
TEL 534 - 2231

BISTRO Jedna z najlepszych małych
restauracji w Toronto
(wz. L. / C. / V. Toronto Sun)
EUROPE
● Europejska atmosfera ● Znakomite
miejsce na spotkanie ● Cos na ząb
2390 Bloor West
Toronto, Ont M6S 1P5
TEL (416) 767-0848

DOSKONAŁE WYROBY
MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE
Sprzedaj detalicznie i hurtowa
dostarczamy do sklepów
Ceny konkurencyjne
**PACIFIC WHOLESALE
MEATS LTD**
JERZY ZOFNIAK i STEFAN PAKUS
2986 DUNDAS ST W Toronto
TEL 767 - 0000
Sprzedaj detalicznie tylko w czwartki
piątki i soboty

KOMIS
139 Roncesvalles Ave.
TEL 534 - 9362
Posiadamy w dużym wyborze
● wyroby rzemiosła artystycznego i re-
kodzielnictwa ● kostiumy ludowe ●
bogata galeria kryształów ● bursztyny
bizuterię artystyczną srebro ● polski
fajans z Włocławka i porcelanę
ZAPRASZAMY
DO NASZEGO SKLEPU
SZTUKI LUDOWEJ

**J P CONSTRUCTION
COMPANY**
GENERAL CONTRACTOR
WYKONUJEMY ROBOTY
BETONIARSKIE Kładzenie
ASFALTU PRACIE MURARSKIE
I WYKOPY Instalujemy aluminiowe
okna i siting Wycena bezpłatna
Plany i zezwolenia wykonuje architekt
TEL 252 - 8492

**ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD.**
783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535 - 4648
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ
KONKURENCYJNE CENY!
Świeże mięso ser pieczywo w bogatym
wyborze
Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMÓW
NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG
CEN HURTOWYCH

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER
2374 Bloor Str W Toronto
TEL 769 - 4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

**PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALEKIE**
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiarkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel. 691-3161
JANUSZ 151 176

Polski sklep w Scarborough
106 Markham Rd (róg Kingston)
**LA GROTTA
DELI**
polskie kiełbasy, wędliny, mięsa,
śledzie, świeże pieczywo - Future
i Universal Bakery
CENY NISKIE
TEL. 265 - 6714

**jolanta interiors
FIRMA**
specjalizująca się w architekturze wnętrz
udzieli Ci porady jak urządzić gustownie
i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom
Sprzedajemy nowoczesne zasłony okien
ne tzw VERTICAL HORIZONTAL
BLINDS po bardzo dogodnych cenach
Szeroki asortyment prezentów
na każdą okazję
2368 BLOOR Str W TORONTO ONT
TEL 762 9638

**U NAS MOŻESZ ZAŁATWIC
prenumeratę miesięczników
"BURDA", "NEUE MODE"**
i innych Cena do \$60 rocznie
Przyjmujemy zakłady TOTO w RFN
typowanie wraz z opłatą \$1 za zakład
Należy przelać do wtoroku na adres
Box 524
STN "T" TORONTO
M4C 5L6
Szczegóły w zwrotnych poswiadczeniach
nadania

**QUALITY AUTO
SERVICE**
BODY SHOP
WOJTEK GRABOWSKI
Blacharstwo lakiernictwo
i wszelkie naprawy samochodów
SZYBKO SOLIDNIE
Zabezpieczenie antykorozyjne
931 A Weston Rd (koło Black Creek
TEL 763 - 2618 warsztat
249 - 9791 dom
Czynny również w sobotę

**SAVE-O-WAY
BIURO PODROZY
I
PACZKI DO POLSKI**
Po rezerwacji i informacji proszę
dzwonic
(416) 532 - 3042, 532-3794
OVERSEAS SERVICES
331 Roncesvalles Ave., Toronto

**ROWLAND
MERCURY
FORD**
POZYCZKA 9.9 %
KLIMATYZACJA
BEZPŁATNA
w niektórych modelach samochodów
Dalsze informacje
TERESA BEDNAREK
Toronto, 1800 O'Connor Dr
TEL 759 - 4422

MIRAPOL Air Transit Co.
TORONTO -
MONTREAL -
TORONTO
Każdego wtorku i piątku
Superluksusowy minibus
Rezerwacje odlotów, pomoc w
odprawie bagazy
Sezonowa obniżka kosztów
TELEFONUJ Tadeusz
275-7747 i 239-9411

CANADA'S LARGEST FORD CAR
DEALER
TOTAL FORD
● Duży wybór używanych
samochodów
● Dogodne pożyczki
● Samochody dostawcze i mikrobusy
● Otwarte w każdą sobotę oraz dwie
niedziele w miesiącu
● Specjalne ogłoszenia w Toronto Star
DALSZE INFORMACJE
ROMAN GORSKI
TEL (416) 781 - 5531
2401 DUFFERIN STREET
(100 m na północ od Eglinton)

PIAST
PACZKI DO POLSKI
Owoce cytrusowe TYLKO
\$ 2.40 za kg
Ponadto express morski
i paczki lotnicze
1570 Bloor St W, Toronto
TEL 531 - 8786

**SAFETY
AUTO REPAIRS**
WIESŁAW SOKOŁOWSKI
3005 Bloor St w., Etobicoke
TEL 231 - 6996
Świadczymy usługi w zakresie mechaniki
samochodowej wszystkich marek oraz
wydajemy zaświadczenia potrzebne do
rejestracji samochodów
SZYBKO I SOLIDNIE

Campanale
REAL ESTATE LTD., Realtor
KUPNO I SPRZEDAŻ
wszelkiego rodzaju
nieruchomości
na terenie Ottawy i okolic
Z JAN CHMIELA
1169 Bank St OTTAWA, ONT
TEL 236-5854, d 232-2501

**OSKONAŁE WYROBY
MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE**
Sprzedaj detalicznie i hurtowa
dostarczamy do sklepów
Ceny konkurencyjne
**PACIFIC WHOLESALE
MEATS LTD**
JERZY ZOFNIAK i STEFAN PAKUS
2986 DUNDAS ST W Toronto
TEL 767 - 0000
Sprzedaj detalicznie tylko w czwartki
piątki i soboty

KOMIS
139 Roncesvalles Ave.
TEL 534 - 9362
Posiadamy w dużym wyborze
● wyroby rzemiosła artystycznego i re-
kodzielnictwa ● kostiumy ludowe ●
bogata galeria kryształów ● bursztyny
bizuterię artystyczną srebro ● polski
fajans z Włocławka i porcelanę
ZAPRASZAMY
DO NASZEGO SKLEPU
SZTUKI LUDOWEJ

**J P CONSTRUCTION
COMPANY**
GENERAL CONTRACTOR
WYKONUJEMY ROBOTY
BETONIARSKIE Kładzenie
ASFALTU PRACIE MURARSKIE
I WYKOPY Instalujemy aluminiowe
okna i siting Wycena bezpłatna
Plany i zezwolenia wykonuje architekt
TEL 252 - 8492

PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ
zarabia wykwalifikowany spawacz
SWIADECTWO SPAWACZA
W 5 TYGODNI można uzyskać w
Institute of Technical Trades, który
szkoli specjalistów już 25 lat
● nowoczesne urządzenia ● rysunek
techniczny ● kursy dzienne wieczorowe
sobotnie i na zmiany ● dogodne opłaty
tygodniowe
734 KIPLING AVE TORONTO
TEL 255-2369
po godzinach TEL 536-0008
Informacji udziela
MARK NIEWIA DOMSKI

TP & ASSOCIATES Ltd
Niezależni specjaliści w zakresie ubezpie-
czeń (Life Insurance) RRS P
oraz funduszy inwestycyjnych
Prosimy telefonować lub pisać wysłany
bezpłatnie
FINANCIAL PLANNING REVIEW
ANDRZEJ SLEDZ
1 Yorkdale Rd Suite 406
TORONTO, Ont M6A 3A1
TEL 787-1612, d 624-5411

**ONTARIO MEAT
PRODUCTS LTD.**
783 Queen St W TEL 364-7720
157 Roncesvalles Ave
TEL 535 - 4648
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ
KONKURENCYJNE CENY!
Świeże mięso ser pieczywo w bogatym
wyborze
Europejskie wyroby delikatesowe
DOSTARCZAMY DO DOMÓW
NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG
CEN HURTOWYCH

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER
2374 Bloor Str W Toronto
TEL 769 - 4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

**PRZEPROWADZKI
BLISKIE I DALEKIE**
oraz wszelkie przewozy towarów
Umiarkowane ceny
Solidna i szybka obsługa
TORONTO, Tel. 691-3161
JANUSZ 151 176

ADAM'S SHOE REPAIR
3096 Dundas St W (na zachod
od Quebec po prawej stronie)
TEL 767 - 5966
Solidnie szybko i fachowo wykonujemy
reparacje wszelkiego typu i rodzaju obuwia oraz
ręcznych toreb
Wymiana podeszew obcasów suwaków i
uszczelnienie stópek ● Poprawne dopasowanie
wysokości obcasu do skłonu obuwia ● Związanie
i skracanie cholew ● Odnawianie ● Zmiana
koloru ● Renowacja i czyszczenie wyrobów
ze skórzanych i welurowych ● Specjalizujemy
się w reparaacji obuwia przesyłanego dublowanego
i ortopedycznego
Od poniedziałku do piątku
od godz 9 do 6 30,
sobota od 9 do 5

**HOMETARIO
REAL ESTATE LTD
& INSURANCE BROKERS Ltd**
● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERU-
CHOMOŚCI WSZELKIEGO
RODZAJU
● UBEZPIECZENIA NA SAMO-
CHODY - OD OGNI - KRA-
DZIEŻY I INNE
171 Roncesvalles Ave Toronto
TEL 531 - 3506

Polski sklep w Scarborough
106 Markham Rd (róg Kingston)
**LA GROTTA
DELI**
polskie kiełbasy, wędliny, mięsa,
śledzie, świeże pieczywo - Future
i Universal Bakery
CENY NISKIE
TEL. 265 - 6714

**jolanta interiors
FIRMA**
specjalizująca się w architekturze wnętrz
udzieli Ci porady jak urządzić gustownie
i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom
Sprzedajemy nowoczesne zasłony okien
ne tzw VERTICAL HORIZONTAL
BLINDS po bardzo dogodnych cenach
Szeroki asortyment prezentów
na każdą okazję
2368 BLOOR Str W TORONTO ONT
TEL 762 9638

**U NAS MOŻESZ ZAŁATWIC
prenumeratę miesięczników
"BURDA", "NEUE MODE"**
i innych Cena do \$60 rocznie
Przyjmujemy zakłady TOTO w RFN
typowanie wraz z opłatą \$1 za zakład
Należy przelać do wtoroku na adres
Box 524
STN "T" TORONTO
M4C 5L6
Szczegóły w zwrotnych poswiadczeniach
nadania

**RENEWAL
Construction and Renovation**
Instalacje elektryczne renowacje łazienek
kuchni wykładziny kafelki
wykarczanie piwnic Bezpłatna wycena
TEL 249-5212 lub 742-1302

**Fryzjerka z Wrocławia
"WIKTORIA"**
z wieloletnią praktyką w kraju
i za granicą, 3-krotna
zdobywczyni pierwszych miejsc
w międzynarodowych
i krajowych konkursach
fryzjerskich poleca
swe usługi po cenach
umiarowanych w zakładzie
IZYS Beauty Salon
16 Roncesvalle Ave., Toronto
TEL 532 - 1715

**POLSKA KSIĘGARNIA
WYSYŁKOWA**
POSIADA słowniki francuskie angielskie
techniczne i inne książki do nauki
języków kulinarne młodzieżowe bajki
religijne karty świąteczne
MONTREAL, P Q P Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
TEL (514) 489 - 0396